

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM **pro základní vzdělávání**

ŠKOLA PRO ŽIVOT

Motto: „ Neříkej, co ses učil, ale řekni, co umíš !“

*IV. vydání – upravený ŠVP Škola pro život podle RVP ZV– platný od 1. 9. 2021
Vytvořen podle RVP ZV.*

Schválen pedagogickou radou :
Schválen Školskou radou:

Přílohy:

1. Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření – pro tvorbu IVP:
2. Standardy pro základní vzdělávání

Základní škola a Mateřská škola Březno, okres Chomutov

Švermova 367, 431 45 Březno

Osnova:

1. identifikační údaje	str. 3
2. charakteristika školy	str. 4-5
- úplnost a velikost školy	
- charakteristika pedagogického sboru	
- dvoudobé a krátkodobé projekty	
- spolupráce se zákonnými zástupci žáků a jinými subjekty	
- komunikace s veřejností	
3. charakteristika školního vzdělávacího programu	str. 6-8
- zaměření školy	
- mimoškolní činnost	
- zotavovací pobyty žáků	
- výchovné a vzdělávací strategie školy	
- klíčové kompetence	str. 8-12
- vzdělávání žáků se speciálně vzdělávacími potřebami	str.12 - 19
- kariérové poradenství	str.19-20
- prevence sociálně patologických jevů – rizikové chování	
- psychologická péče	
- organizace výuky	
- průřezová témata a jejich začlenění do výuky	str.20-29
4. učební plán	
- tabulace učebního plánu	str. 30
- tabulace učebního plánu 1.stupeň	str. 31
- tabulace učebního plánu 2.stupeň	str. 32
5. učební osnovy - 1.stupeň	str. 34-117
6. osnova pro 2.stupeň	str. 119
7. učební osnovy – 2.stupeň	str. 120-239
8. hodnocení výsledků vzdělávání žáků	str. 240-250

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název vzdělávacího programu: **ŠKOLA PRO ŽIVOT**
Motto: **„Neříkej, co ses učil, ale řekni, co umíš!“**

Údaje o škole: **Základní škola a Mateřská škola Březno, okres Chomutov**
Švermova 367
431 45 Březno, okres Chomutov

tel./fax. 474 692 259
mobil: 736 629 515
e-mail: reditel@zsmsbrezno.cz

IČO **46789626**
IZO **102 129 568**
REDIZO **600 077 497**

Zřizovatel **Obec Březno**
Radniční 97
431 45 Březno, okres Chomutov
tel. 474 692 314

Kontaktní osoby **ředitel školy: Mgr. Michal Vlach**
zástupce ředitele: Mgr. Hana Točínová
Koordinařtor: **Mgr. Eva Kadlecová**
Platnost dokumentu: **od 1. 9. 2021**

ředitel školy

razítko

2.CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

úplnost a velikost školy

Základní škola a Mateřská škola, Švermova 367, 431 45 Březno je zařazena do sítě škol s kapacitou 220 žáků s oddělením školní družiny pro 50 dětí. Školní jídelna s kapacitou 150 strážníků je zároveň i výdejna pro mateřskou školu, která je součástí ZŠ, její kapacita je 54 dětí. Jsme škola vesnická, ale úplná, poskytujeme vzdělání v 1. – 9. postupném ročníku. V každém ročníku probíhá výuka pouze v jedné třídě. V případě malého počtu žáků ve třídách spojujeme ročníky na některé vyučovací hodiny výchovného zaměření (HV, VV, PČ, TV).

Vyučování probíhá ve 2 budovách – 1. a 2. stupeň.

V areálu školy je budova s tělocvičnou a školní jídelnou.

Spádové obce Března jsou Střezov, Nechranice, Vičice, Holetice a Chbany. Doprava těchto žáků do školy je zajištěna pravidelnými linkami autobusové dopravy.

charakteristika pedagogického sboru

Vzhledem k velikosti školy a počtu tříd učí někteří učitelé i předměty mimo svou vystudovanou aprobaci. Ve škole pracuje výchovný poradce, metodik prevence rizikového chování, metodik environmentální výchovy a správce počítačové sítě. Všichni pracovníci využívají DVPP, své poznatky aplikují ve výuce.

Společným úsilím se snažíme vytvářet co nejlepší předpoklady pro postupné osvojování klíčových kompetencí, které stanovuje rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání.

dlouhodobé a krátkodobé projekty

Metodou, která vede k řešení praktických úkolů a k rozvoji vědomostí, dovedností a postupů nejširšího spektra, jsou **výchovně vzdělávací projekty**. Jejich realizování navíc podporuje globální pohled dítěte na svět a tedy integraci učiva.

Projekty se nevytvářejí jen přímo ve škole, ale i na výletech, na školách v přírodě a podobně.

Dlouhodobé projekty:

- Otevřená škola
- Zdravé zuby – 1.stupeň
- Vánoční koncert , Vánoční jarmark, Masopust
- Okresní turnaj žáků v malé kopané
- Akademie - jednou za tři roky
- Škola v přírodě
- Environmentální projekty, spolupráce s SD Chomutov
- lyžařský kurz

Krátkodobé projekty:

Mají charakter vzdělávací - spoluvytvářejí obsah vzdělávacího procesu třídy i jednotlivých ročníků. Jsou plánovány učiteli vždy na období jednoho školního roku. Jednotlivé projekty se každoročně mění podle možností, nabídek, skladby žáků a osobní profesní profilaci členů pedagogického týmu.

Projekty jsou prezentovány prostřednictvím, nástěnek, výstavek, webových stránek

spolupráce se zákonnými zástupci žáka a jinými subjekty, mezinárodní spolupráce

zákonní zástupci, SRPDŠ

Zákonní zástupci mohou školu navštívit nejen v době třídních schůzek a konzultačních hodin jednotlivých vyučujících, ale kdykoliv po dohodě s učiteli. Z každé třídy máme jednoho zástupce z řad zákonných zástupců v SRPDŠ, které pořádá pro děti pravidelné akce - karneval, drakiádu, dětský den, diskotéky, pro dospělé ples.

Školská rada

Je tříčlenná, neformálně zajišťuje dohled nad vzdělávacími aktivitami školy a hospodařením.

Obec

Spolupráce s obcí je bezproblémová, otázky oprav, materiálního a technického zabezpečení jsou projednány prostřednictvím starosty v Radě a v Zastupitelstvu obce Březno. Vedení obce nám pomáhá organizovat a finančně zajišťovat nejrůznější sportovní a rekreační akce pro žáky.

PPP

Permanentním profesním partnerem je Pedagogicko-psychologické poradny, Speciálně pedagogická centra a výchovné instituce.

Policie

Pořádá pro žáky besedy na téma rizikové chování, bezpečnost v dopravě, pomáhá řešit závažné přestupky žáků.

TJ Sokol a další subjekty

Spolupracujeme s místní tělovýchovnou jednotou, zajišťuje zájmovou činnost pro žáky, umožňuje nám využívat jejich hřiště.

sponzorství

Finančně školu podporují místní ziskové organizace.

mezinárodní spolupráce

Znalostí anglického a německého jazyka mají možnost děti využít při pobytových zájezdech v cizině.

komunikace s veřejností

Oblast, která je pro školu významná, je oblast „public relations“, komunikace s veřejností - zejména rodičovskou a publikační. To jsou oblasti, ve kterých škola získává jméno, dává o sobě vědět, rozšiřuje vybavenost. Rodiče si zvykli na pravidelné třídní schůzky, společné akce. Zapojujeme se do soutěží mezi školami, olympiád.

Naše www stránky neustále aktualizujeme

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU „ŠKOLA PRO ŽIVOT“

- zaměření školy

Jsme základní škola, která působí na malé obci, kam dojíždějí i žáci ze spádových obcí. Nabízíme základní všeobecné vzdělání v plném rozsahu. Naší největší snahou je rozvíjet u všech žáků dobré mezilidské vztahy, vzájemnou toleranci a spolupráci. Usilujeme o to, abychom v našich žácích vzbudili touhu po vzdělání, aby mohli své znalosti později uplatnit v životě. Všestranný rozvoj má za cíl vychovat samostatné, zodpovědné a tvůrčí osobnosti. Z tohoto vychází náš školní vzdělávací program.

Naše žáky chceme vést formou praktických dovedností – aby si dokázali potřebné informace vyhledat, roztřídit a použít k řešení problému. Neklademe důraz na encyklopedické znalosti. Zavádíme do výuky efektivní metody, integrované a projektové vyučování a využíváme nízký počet žáků ve třídách. Rozvíjíme práci ve skupinách a pracovních týmech.

Nadané žáky vedeme individuálním přístupem k účasti na široké škále olympiád a soutěží.

Formou individuálního přístupu pracujeme s žáky s podpůrnými opatřeními.

Důraz klademe na komunikační dovednosti, využívání různých informačních zdrojů - informatiku, školní knihovnu. Pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí a vedeme je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života. Zájem žáků o cizí jazyk se snažíme podpořit již v mateřské škole formou her, v prvním a druhém ročníku výuka probíhá formou „napříč předměty“.

Cílem je žáky vnitřně motivovat, aby pochopili, že se učí pro sebe. Proto ve škole se snažíme vytvořit dobré pracovní klima. Každý žák má možnost vyjádřit se k obsahu výuky, k životu ve škole a má možnost vyjádřit své pocity, problémy, starosti. Dbáme na to, aby se žáci nebáli hovořit otevřeně, klást otázky nebo požádat o pomoc při řešení problémů.

Snažíme se vést žáky k poznávání svých schopností (co mi jde, v čem jsem dobrý) a následně jim pomáháme vhodně si zvolit jejich budoucí povolání.

Klademe velký důraz na dodržování pravidel školního řádu a pravidel slušného chování, někteří žáci mají s dodržováním těchto pravidel problémy.

Chceme, aby naše škola byla přístupná rodičům a všem, kteří mají zájem spolupracovat se školou a podporovat ji. Jsme škola otevřená, přístupná podnětům, spolupráci, novým trendům a zkušenostem zvenčí, zároveň poskytující informace o své činnosti a práci.

Pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí a snažíme se je vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

Součástí školy je mateřská škola, s kterou úzce spolupracujeme, konáme společné akce a připravujeme děti na bezproblémový přechod do 1. ročníku.

Pěstujeme otevřené partnerství mezi učiteli, učiteli a žáky, žáky a dětmi MŠ, školou a rodiči, školou a zřizovatelem, školou a veřejností.

- mimoškolní činnost

Nabízíme žákům široký výběr zájmových útvarů. Aktivitou v těchto zájmových kroužcích se snažíme všestranně rozvíjet žákovu osobnost a plnohodnotně využívat jeho volný čas.

Tradice školy:

Vánoční koncert, akademie, karnevaly, oslava Dne dětí, ples, pořádání sportovních turnajů.

Protože jsme malá vesnická škola, snažíme se spolupracovat s ostatními základními školami z měst, navazujeme přátelské kontakty (lyžařské kurzy, rekreační pobyty – dle zájmu) a každoročně připravujeme okresní fotbalový turnaj v malé kopané „O putovní pohár ředitele školy“.

- zotavovací pobyty žáků ve zdravotně příznivém prostředí

Pokud je možnost, do ročních plánů činnosti jednotlivých ročníků jsou zapracovány společné zotavovací pobyty žáků, přednostně vždy celého ročníku, ve zdravotně příznivém prostředí. Tyto výjezdy jsou realizovány podle vnitřní směrnice školy a jejich cílem je naplnění očekávaných výstupů jednotlivých vzdělávacích oblastí, které je přirozené realizovat ve volné přírodě. Jde například o různá pozorování a určování přírodnin, topografické měření apod.

- výchovné a vzdělávací strategie školy

znamená pro učitele zejména...

- umožnit žákům prožívat úspěch
- respektovat individualitu žáků např. vytvářením diferencovaných úkolů
- monitorovat názory a zkušenosti žáků, jejich potřeby i pocity a zjištěné využívat ve výchovně vzdělávacím procesu (pro volbu strategií vyučování)
- spolupráce vyučujících ročníku při plánování a realizaci činností
- spolu s žáky formulovat cíle činností
- spolu s žáky vytvářet a formulovat kritéria hodnocení činností
- ve spolupráci s kolegy a žáky vytipovávat možná témata pro integrovanou tematickou výuku
- plánovat spolu s žáky projektová témata
- vést žáky k rozvoji kooperativních, týmových dovedností
- učit žáky zdravé soutěživosti
- zaměřit učení na využitelnost poznatků v praxi
- umožnit žákům pokládat otevřené otázky
- zadávat problémové úkoly
- zadávat úlohy na rozvíjení tvořivosti (úkoly s „otevřeným koncem“)
- využívat činnostní metody práce, např. projekt
- vytvářet prostor pro komunikaci
- učit žáky hledat různá řešení
- zadávat úkoly, které vyžadují využití různých zdrojů informací
- aktivně pracovat s chybou tak, aby byly využívány všechny 4 fáze – zjištění,
 - a) že vznikla,
 - b) kde vznikla,
 - c) proč vznikla,
 - d) jak ji napravit/opravit.

- sledovat úspěšnost jednotlivých žáků a oceňovat pokrok, kterého dosáhli
- vyžadovat dokončení práce v požadované kvalitě a stanoveném termínu
- důsledně trvat na dodržování společně vytvořených pravidel
- umožnit žákům prezentovat jejich práci
- vést žáky k plánování činností
- vést žáky ke správné volbě a používání materiálů, nástrojů a dalšího vybavení
- umožnit žákům volný přístup k informačním zdrojům, materiálům a pomůckám potřebným pro výuku

zaměření dlouhodobé strategie

U žáků se především zaměřujeme na:

- podporu a rozvíjení jejich zájmu o vzdělávání se
- rozvoj estetické a etické vnímavosti
- utváření emocionálně vyrovnané osobnosti
- rozvoj komunikačních dovedností vč. komunikace v cizím jazyce
- vytváření týmů
- pozitivní přístup k řešení problémů (nevyhýbat se problémům)
- rozvoj kreativity
- rozvoj schopnosti postarat se zodpovědně o sebe i druhé
- dovednost využívat informační technologie
- rozvoj mediální gramotnosti
- uvědomování si kulturní identity

- klíčové kompetence

Klíčové kompetence, jako nový pojem ve vzdělávání, jsou souhrnem vědomostí, dovedností, schopností, a hodnot důležitých pro osobní rozvoj žáka. Ze všech oblastí naše škola upřednostňuje tyto:

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
<i>Kompetence k učení</i> – umožnit žákům osvojit si strategii	- na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení - v humanitních předmětech se zaměřujeme na práci s textem; aby žák četl s porozuměním, aby dokázal třídit zjištěné informace na potřebné a méně potřebné a aplikovat je v zadaných úkolech, aby samostatně řešil daný problém, a aby získané informace integroval i do jiných oblastí učiva.

<p><i>učení a motivovat je pro celoživotní učení</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti - vedeme žáky ke komplexnosti učiva - klademe důraz na pozitivní motivaci k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení - vedeme žáka k tomu, aby porozuměl, jak se má postupně učit „jak se učit“, aby flexibilně využil svých poznatků nejen při vyučování, ale i v praktickém životě, zajímá se o nové poznatky - účinně používáme převážně kladné hodnocení a sebehodnocení, povzbuzujeme, učíme trpělivosti, používáme hodnocení se zpětnou vazbou - využíváme prezentace svých prací - snažíme se ve výuce rozlišovat učivo „základní“ (nezbytné, kmenové, klíčové) od rozšiřujícího (doplňující) - využíváme informační dostupné informační zdroje – knihovna, internet, exkurze apod. - pracujeme se žáky různými metodami práce (projekty, skupinové práce, kooperativní vyučování, individuální samostatná práce apod.) - jdeme příkladem – neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“
<p>Klíčové kompetence</p>	<p>Výchovné a vzdělávací strategie</p>
<p>Kompetence k řešení problémů – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů tedy dokázat řešit, být pozorný při zadávání úkolů a logicky uvažovat nad problémem</p>	<ul style="list-style-type: none"> - učíme žáky nebát se problémů, problém je výzva - podporujeme týmovou práci při řešení problémů - využíváme praktická cvičení - podporujeme netradiční „originální“ způsoby řešení - podporujeme samostatnost, tvořivost, logické myšlení - učí se sebekritice, sebehodnocení - podporujeme využití moderní techniky - v rámci svých předmětů učíme žáky, jak problémům předcházet - uplatňujeme základní myšlenkové operace: srovnávání, třídění, analýzy, syntézy, zobecňování, abstrakce - vedeme žáky, aby zhodnotili kriticky svá řešení - sami jdeme příkladem, učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole
<p>Klíčové kompetence</p>	<p>Výchovné a vzdělávací strategie</p>
<p>Kompetence komunikativní – vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> - aby žák dokázal souvisle formulovat a vyjadřovat své myšlenky, hovořit výstižně a správně a rozšiřoval svou slovní zásobu, budeme ve výuce upřednostňovat diskusi, rozhovor, dramatizaci, při kterých je žák nucen souvisle komunikovat - učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace - klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace - netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů

	<ul style="list-style-type: none"> - podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, věkových kategorií - prioritně se zaměřujeme na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřské jazyce, v cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích - rozvíjíme i neverbální komunikaci - vedeme žáky, aby se aktivně zajímali o kulturní život ve svém okolí (návštěva výstav, koncertů, divadel, kin, ...) - učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, ročníkové práce, vlastní prezentace) - připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích <p>sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty, pozitivně reprezentujeme svoji školu a učitelskou profesi na veřejnosti</p>
Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
Kompetence sociální a personální – <i>rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých</i>	<ul style="list-style-type: none"> - minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování - rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role - při týmových činnostech vedeme žáky tolerovat ostatní osoby, spolupracovat s nimi a respektovat jejich názory a práci - vedeme žáky ke vzájemné pomoci, vytváříme situace, kdy se žáci navzájem potřebují - upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle - podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů - netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu - průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě - učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, mezi žáky a učiteli - důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování - sami podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru a všech zaměstnanců školy, upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy, pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti
Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
Kompetence občanské – <i>připravit žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné, zodpovědné osobnosti,</i>	<ul style="list-style-type: none"> - netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita) nekamarádké chování, rasismus, xenofobii, nacionalismus - netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů ani žádnou jejich podporu - důsledně dbáme na dodržování pravidel stanovená školním řádem - vedeme žáky k sebeúctě a úctě k druhým lidem - na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí - podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií - využíváme pomoci a zkušeností odborníků

<p><i>uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti, vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání, prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí, přírodě</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozumně a zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření – s ohledem na jejich účinnost - kázeňské přestupky řešíme individuálně - problémy se snažíme řešit věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti, snažíme se vždy zjistit jejich motiv - nabízíme žákům dostatek aktivit na využití volného času - jsme vždy připraveni komukoliv podat pomocnou ruku - učíme žáky zodpovědně se chovat v krizových situacích ohrožujících život a zdraví člověka - pěstujeme u žáků smysl pro vlastenectví, ale i smysl pro ostatní kultury a národní zvyky a tradice, toleranci rasových většin a menšin - klademe důraz na environmentální výchovu – důležitost zdravého životního prostředí - sami respektujeme právní předpisy, snažíme se plnit příkladně své povinnosti - respektujeme osobnost žáka a jeho práva - snažíme se vytvořit přátelskou a otevřenou atmosféru nejen ve třídách, ale i v celé škole - chováme se k žákům, rodičům, zaměstnancům školy tak, jak chceme, aby se oni chovali k nám
<p>Klíčové kompetence</p>	<p>Výchovné a vzdělávací strategie</p>
<p>Kompetence pracovní – učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně zodpovědný</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme - snažíme se vytvářet při výuce podnětné a tvořivé prostředí - měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky - vedeme žáky k tomu, aby svou práci prováděli funkčně, kvalitně, úsporně, logicky, využívali znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech - aby věděli, že jejich práce má také společenský význam (kultura v obci) a i své okolí ochraňuje (ekologie, drogová prevence, ...) - správným poznáním své osoby se pak žák dokáže lépe rozhodnout pro své budoucí povolání - sami plníme své pracovní povinnosti, vážíme si své profese
<p>Klíčové kompetence</p>	<p>Výchovné a vzdělávací strategie</p>
<p>Kompetence digitální</p>	<ul style="list-style-type: none"> - snažíme se vést žáky k sebejistému, kritickému a odpovědnému používání digitálních technologií a interakcí s nimi při výuce, v práci a při účasti na dění ve společnosti. -snažíme se předat informační a datovou gramotnost, komunikaci a spolupráci, mediální gramotnost, tvorbu digitálního obsahu (včetně programování), bezpečnost (včetně schopnosti snadno se pohybovat v digitálním prostředí a kompetencí souvisejících s kybernetickou bezpečností), otázky související s duševním vlastnictvím, řešení problémů a kritické myšlení. -jedinci by měli chápat, jak mohou digitální technologie podporovat komunikaci, kreativitu a inovace, a měli by si být vědomi svých příležitostí, omezení, dopadů a rizik -žáci by měli chápat obecné zásady, mechanismy a logiku, na kterých jsou vyvíjeny se digitální technologie založeny, a znát základní funkce a používání různých zařízení, softwarů a sítí. Měli by přistupovat kriticky k platnosti, spolehlivosti a dopadu

	<p>informací a údajů zpřístupněných digitálně a být si vědomi právních a etických zásad platných pro interakci s digitálními technologiemi.</p> <p>-žáci by měli být schopni využívat digitálních technologií k podpoře svého aktivního občanství a sociálního začlenění, spolupráce s ostatními a kreativity v zájmu naplnění osobních, společenských nebo obchodních cílů. Dovednosti zahrnují schopnost používat, konzultovat, filtrovat, hodnotit, vytvářet, programovat a sdílet digitální obsah. Jedinci by měli být schopni spravovat a chránit informace, obsah, data a digitální identity, jakož i rozpoznávat softwary, zařízení, umělou inteligenci či roboty a efektivně s nimi pracovat.</p> <p>Práce s digitálními technologiemi a obsahem vyžaduje reflexivní a kritický, zároveň však zvědavý, otevřený a progresivní postoj k jejich vývoji. Nezbytný je také etický, bezpečný a odpovědný přístup k využívání těchto nástrojů.</p>
--	--

- vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně vypracuje škola PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně IVP. Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) podpůrných opatření jsou předmětem metodické podpory. V IVP u těchto žáků budou části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

1. Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Nejpočetnější skupinou žáků se speciálními vzdělávacími potřebami jsou na naší škole **žáci se specifickými poruchami učení.**

Tito žáci se dostávají do péče školního poradenského pracoviště na základě informací od vyučujících nebo rodičů. V první fázi je provedena základní diagnostika problému ve škole. Po dohodě vyučujících s výchovným radcem a zákonnými zástupci jsou navržena podpůrná opatření prvního stupně pro práci ve škole i doma. Pokud se zavedená opatření ukáží v domluveném časovém horizontu jako neefektivní, žádáme zákonné zástupce o spolupráci se školním poradenským zařízením, kde je provedena podrobnější diagnostika problémů žáka, a školní poradenské zařízení navrhuje podpůrná opatření vyššího stupně. Je-li výstupem školního poradenského zařízení „Posudek“, sestavuje třídní učitel ve spolupráci s výchovným radcem „Individuální vzdělávací plán“, který respektuje doporučení pro školu. Je-li výstupem školského poradenského zařízení „Zpráva“, škola respektuje doporučení ve zprávě a pro žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními vypracovává „Plán pedagogické podpory“. Plán pedagogické podpory i individuální vzdělávací plán mají písemnou podobu, k jejich vypracování jsou důležité nejen dokumenty ze školního poradenského zařízení, ale rovněž informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být PLPP či IVP prováděn.

PLPP i IVP je sestavován nejdéle do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského pracoviště. Obvykle se PLPP nebo IVP vypracovává na školní rok, jejich součástí je termín vyhodnocení naplňování PLPP nebo IVP (obvykle v pololetí). PLPP i IVP může být v průběhu školního roku doplňován a upravován.

Zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP je zaznamenáno do školní matriky třídním učitelem.

Žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními poskytuje školní speciální pedagožka speciálně pedagogickou péči tak, jak je konkrétně stanovena v PLPP nebo v IVP (během vyučování nebo po vyučování, individuálně nebo skupinově). Na škole probíhá pravidelná logopedická péče.

Všichni žáci mají možnost oslovit učitele, když nerozumí probírané látce. Učitelé jsou zvyklí věnovat se žákům i po vyučování. Někteří učitelé umožňují žákům psát opravné testy apod. Pokud se zhorší prospěch žáka (klasifikován v předmětu čtyřkami a pětkami) je učitel povinen upozornit zákonné zástupce na tento fakt.

Dále je na naší škole početnější skupina žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, jejichž příčinou je ADHD, ADD. I pro tyto děti je vypracováván PLPP nebo IVP. U těchto žáků učitelé během vyučovacích hodin více pracují s koncentrací pozornosti, zaměřují se na projevy chování dětí s ADHD nejen při vyučování, ale i o přestávkách. Systematickým a trpělivým vedením žáků s ADHD/ADD pomáhají učitelé k žakovu prožitku školního úspěchu, který bude podporovat jeho vnitřní motivaci pro vzdělávání.

Má-li žák s ADHD výraznější obtíže v projevech chování, sestavujeme po dohodě se zákonnými zástupci a vyučujícími „Individuální výchovný plán“, realizujeme častější setkání rodičů, učitelů a žáka, kde se domlouvá a koordinuje spolupráce mezi všemi zúčastněnými stranami.

Důležitá je spolupráce s rodinou, individuální péče pedagogů i zájem a pochopení spolužáků. Žákům dlouhodobě nemocným pomáháme zařadit se zpět do kolektivu, poskytujeme individuální konzultace, pomáháme s pochopením učební látky, respektujeme časový prostor potřebný na rekonvalescenci, spolupracujeme s odborníky z řad lékařů, psychologů i pracovníků pedagogicko-psychologické poradny.

2. Žáci mimořádně nadaní

Stejná opatření platí i v případě **žáků mimořádně nadaných**. Po identifikaci žáka s mimořádným nadáním se připravuje, na základě žádosti zákonných zástupců žáka doplněné o výstup školského poradenského zařízení, PLPP nebo IVP (dle doporučení ŠPZ). Vyučující jsou seznámeni s vhodnými metodami práce s mimořádně nadaným žákem. PLPP či IVP mimořádně nadaného žáka jsou vypracovávány na dobu jednoho školního roku, s vyhodnocením efektivnosti v pololetí.

Zařazení nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte. Žáci jsou zapojováni do soutěží, ať už v rámci školy nebo mimo ni. Reprezentují školu. Usměrnujeme žáky v osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším. Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný.

Na základě doporučení PPP, SPC je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

Očekávané výstupy vzdělávání a práce se žáky s lehkou mentální poruchou (LMP) provádíme dle RVP ZV.

3. Přehled podpůrných opatření

Vzdělávání žáků se SVP probíhá s využitím podpůrných opatření, která se člení do 5 stupňů podle organizační a finanční náročnosti. Pro žáky je podpora bezplatná.

Podpůrná opatření mají definovanou finanční náročnost, která je vyjádřena ve formě kódového označení v přehledu podpůrných opatření, který je součástí prováděcího předpisu, tedy vyhlášky ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Kód uvádí školské poradenské zařízení do doporučení ke vzdělávání žáka se SVP. Škola následně přenesla kód normované finanční náročnosti zvolených podpůrných opatření do matriky.

Hlavní podpůrná opatření zahrnují (úplný přehled viz Přílohu č. 1 Vyhlášky č. 27/2016):

a) Poradenská pomoc školy - školní poradenské pracoviště a pomoc školského poradenského zařízení – PPP (pedagogicko-psychologické poradny) a SPC (speciálně pedagogického centra)

Ve škole funguje školní poradenské pracoviště ve složení:

ředitel školy

výchovná poradkyně

metodička prevence

školní logoped

Hlavním úkolem školního poradenského pracoviště je poskytovat péči všem žákům školy, a to jak žákům se specifickými vzdělávacími potřebami, tak žákům mimořádně nadaným. Cílem je vytvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence každého jedince, nabízet nejschopnějším žákům možnosti realizace odpovídající úrovní jejich nadání, i podporovat žáky méně nadané a rozvíjet postupně jejich kompetence (kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální, občanské i pracovní).

Každý ze členů školního poradenského pracoviště plní svou roli podle vyhlášky č. 72/2005 Sb. Členové školního poradenského pracoviště se pravidelně scházejí a koordinují svou činnost tak, aby všichni účastníci vzdělávacího procesu měli zajištěné dobré podmínky pro vzdělávání.

Výchovná poradkyně ve spolupráci s ostatními pedagogy školy se snaží detekovat obtíže výchovného i výukového charakteru žáků již v zárodku a snaží se hledat možná řešení problémů.

Obecné cíle školního poradenského pracoviště

- vytváření vhodných podmínek pro zdravý tělesný, psychický a sociální vývoj žáků a pro rozvoj jejich osobnosti;
- naplňování vzdělávacích potřeb žáků a rozvíjení jejich schopností, dovedností a zájmů;
- prevence a řešení výukových a výchovných obtíží, sociálně patologických jevů a dalších problémů souvisejících se vzděláváním a s motivací k překonávání problémových situací;
- tvorba minimálního preventivního programu v závislosti na specifických podmínkách a klimatu školy a ověřování účinnosti aplikovaných preventivních postupů;
- preventivní a intervenční práce s třídními kolektivy k zajištění příznivého vývoje klimatu školních tříd a předejití vzniku sociálně patologických jevů;
- nabídka individuálních konzultací žákům, pedagogům a zákonným zástupcům;
- krizová intervence a zpracování krize pro žáky, pedagogické pracovníky a zákonné zástupce;
- vytváření vhodných podmínek, forem a způsobů integrace a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – tj. žáků se zdravotním znevýhodněním či postižením, žáků, kteří jsou příslušníky národnostních menšin nebo etnických skupin, žáků se sociálním znevýhodněním a dalších;
- vytváření vhodných podmínek, forem a způsobů práce pro žáky nadané a mimořádně nadané;

- průběžná a dlouhodobá péče o žáky s neprospěchem a vytváření předpokladů pro zlepšování prospěchu;
- kariérové poradenství integrující vzdělávací, informační a poradenskou podporu k vhodné volbě vzdělávací cesty a pozdějšímu profesnímu uplatnění;
- rozvíjení psychologických a speciálně pedagogických znalostí a dovedností učitelů a metodická podpora při jejich aplikaci do vzdělávací činnosti;
- prohloubení lepší spolupráce a komunikace mezi školou, rodiči a školskými poradenskými zařízeními (PPP, SPC).
- vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy sociálně nežádoucího chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště (ve spolupráci s třídními učiteli);
- spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje sociálně patologických jevů u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj sociálně patologických jevů ve škole;
- příprava podmínek pro integraci žáků s poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.

Práce s informacemi a s důvěrnými daty

Informace a důvěrná data o žácích a jejich zákonných zástupcích, která se poradenští pracovníci školy dozvědí v souvislosti s výkonem své poradenské činnosti, jsou ochraňována v souladu se zákonem č.101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů.

Veškeré zprávy ze školských poradenských zařízení, které poskytuje zákonný zástupce žáka škole, jsou ukládány do žákovy dokumentace, kterou spravuje vedení školy. Zákonný zástupce bude při předávání zprávy požádán o souhlas s poskytnutím zprávy členům školního poradenského pracoviště, třídnímu učiteli a všem dalším vyučujícím, kteří pracují s žákem v předmětech, jichž se daná zpráva dotýká. Zároveň bude škola od zákonného zástupce žádat souhlas pro případnou komunikaci o žákovi s příslušným školským poradenským zařízením, které zprávu vydalo. Tato vzájemná komunikace má umožnit škole bližší spolupráci a zaměření se na konkrétní formy a postupy v individuálním přístupu k žákovi, popř. možnost konzultace jakýchkoli nejasností či problémů.

Zákonný zástupce má právo souhlasy škole neposkytnout, poskytnout s výhradami a kdykoli souhlasy odvolat.

Individuální práce

Žák má právo žádat kteréhokoli člena poradenského pracoviště o pomoc a podporu při řešení obtížných životních situací a problémů.

Žák má právo požádat o jednu individuální konzultační hodinu bez souhlasu zákonných zástupců. Pokud dojde k dohodě o další spolupráci, kontaktuje a informuje specialista zákonné zástupce a dohadují se na dalším postupu. Zákonný zástupce má právo nabízenou službu odmítnout.

O spolupráci specialisty a žáka může požádat také pedagog. Vždy však na základě předchozí (alespoň telefonické) domluvy se zákonným zástupcem a žákem.

O této dohodě vede pedagog záznam.

Také zákonný zástupce může žádat specialisty o poskytnutí poradenské služby jeho dítěti.

Žák má vždy právo službu odmítnout.

b) Úprava organizace vzdělávání (například využívání disponibilních hodin pro vzdělávání žáků se SVP, které umožňují zařadit předměty speciálně pedagogické péče, intenzivnější výuku českého jazyka pro cizince a etnické menšiny, úpravu výuky u selhávajících žáků, úpravu obsahu vzdělávání, dále již zmíněné úpravy v hodnocení žáků a v metodách výuky, úpravy výstupů ze vzdělávání, existuje také možnost prodloužit dobu vzdělávání žáka až o 2 roky atd.)

c) Úprava podmínek přijímání a ukončování vzdělávání – respektuje se, jakým způsobem se žák vzdělával, jaká měl podpůrná opatření, a ta se uplatňují v případě potřeby i při přijímání ke studiu a při ukončování vzdělávání

Úpravu výstupů ze vzdělávání – upravený RVP ZV definuje podmínky, za kterých je možné úpravy výstupů ze vzdělávání na ZŠ připravit a skupiny žáků, pro které je možné tyto úpravy provést (žáci s LMP, žáci zrakově a sluchově postižení, případně žáci s kombinovaným postižením), viz S:\pracovnici-ucitele\inkluzie. Dále podrobněji k těmto úpravám dokument *Úpravy ŠVP podle RVP ZV* v tomto informačním balíčku.

d) Využívání IVP (individuální vzdělávací plán, který se při vzdělávání těchto žáků již dnes uplatňuje), návrh na úpravu vzdělávání žáka připravuje ŠPZ (školské poradenské zařízení) a rodič nebo zletilý žák žádá ředitele školy o možnost vzdělávat se podle IVP; kontrola IVP probíhá 1x ročně. S IVP seznamuje ředitel školy, respektive třídní učitel všechny vyučující, kteří se na vzdělávání žáka podílejí

e) Asistenta pedagoga, případně dalšího pedagogického pracovníka - například speciálního pedagoga; ti se nově stávají podpůrnými opatřeními s normovanou finanční náročností

f) Možnost uplatnit alternativní formy komunikace

g) Možnost vzdělávat v technicky upravených prostorách

h) Úhrada speciálních učebnic, didaktických a kompenzačních pomůcek

Podpůrná opatření lze poskytnout i ve školských zařízeních, která se podílejí na vzdělávání žáka, případně na přípravě na vzdělávání žáka. Jedná se především o školní družinu, školní klub, zájmové kroužky. Druh a rozsah podpůrných opatření vychází ze speciálních vzdělávacích potřeb žáka a také z toho, která podpůrná opatření má žák k dispozici ve škole a která jsou nezbytná i pro jeho činnost ve školských zařízeních.

Rozsah podpory je limitován dobou, kterou dítě v těchto zařízeních tráví. Popis možné podpory je uveden ve vyhlášce č.27/2016 Sb., v přehledu podpůrných opatření.

Po vydání doporučení má škola maximální dobu čtyř měsíců pro vytvoření doporučených podmínek pro vzdělávání žáka a zajištění podpůrných opatření. V případě, že v této lhůtě nelze ve škole zajistit např. stavební či technické úpravy, zváží ŠPZ po konzultaci se školou a zákonným zástupcem žáka možnost kombinace jiných podpůrných opatření, v krajním případě doporučí rodiči školu, která je technicky připravena pro vzdělávání žáka.

V případě nemožnosti zajistit v předepsané lhůtě personální podpůrná opatření (asistent pedagoga, speciální pedagog, učitel předmětu speciálně pedagogické péče apod.), hledá do doby zajištění personálního podpůrná opatření škola či školské zařízení řešení, které umožní podporu žáka (např. dohodou o podpoře a metodickém vedení s SPC nebo PPP). Vždy je třeba se řídit základním pravidlem, že jakékoli řešení musí být v nejlepším zájmu žáka.

Opatření, která realizuje škola sama

Podpůrná opatření 1. stupně

Škola volí podpůrná opatření prvního stupně tehdy, pokud žák má při vzdělávání takové obtíže, že je nezbytné jeho vzdělávání podpořit prostředky pedagogické intervence (změny v metodách a výukových postupech, změny v organizaci výuky žáka, úpravy v hodnocení, v začleňování do sociální a komunikační sítě školní třídy); pokud se jedná o drobné úpravy v rámci výuky jednoho předmětu, je úprava věcí individualizace výuky a práce jednoho pedagoga.

Pokud úpravy vyžadují spolupráci více pedagogů, vytváří škola Plán pedagogické podpory (PLPP) - stručný dokument, ve kterém jsou uvedeny potřeby úprav ve vzdělávání žáka, návrh jak se bude vzdělávání žáka upravovat a v čem. Formulář PLPP lze nalézt v příloze č. 3 Vyhlášky č. 27/2016 na <http://www.msmt.cz/file/36859/> a na S:\pracovnici-ucitele\inkluzi. Pedagogové následně vyhodnocují efektivitu zvolených úprav. Pokud se ani s dodatečnou podporou pedagogů vzdělávání žáka nezlepší a nemá trend zlepšovat nebo je jeho stav naopak setrvalý nebo se horší - pak je vhodné žákovi a zákonným zástupcům doporučit, aby navštívili školské poradenské zařízení.

Škola zajistí předání PLPP školskému poradenskému zařízení, aby se předešlo uplatňování neúčinných podpůrných opatření.

Opatření, která škola realizuje na základě doporučení školského poradenského zařízení.

Podpůrná opatření 2. - 5. stupně

Školské poradenské zařízení (PPP nebo SPC) nejpozději do tří měsíců od objednání žáka provede posouzení speciálních vzdělávacích potřeb žáka a do 30 dnů od návštěvy ŠPZ vypracuje pro rodiče zprávu z vyšetření. Pro rodiče a školu pak vypracuje *Doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami*. V případě, že podmínkou pro stanovení podpůrných opatření je vyjádření dalšího odborníka (lékaře apod.), prodlužuje se tomu adekvátně lhůta pro vypracování Doporučení.

Při posuzování speciálních vzdělávacích potřeb vychází ze sdělení rodiče a žáka, ze závěrů školy a PLPP, pokud byl zpracován, dále ze závěrů vyšetření lékařů a dalších odborníků, kteří se do té doby nebo i následně podíleli na péči o žáka.

Pokud bude příprava Doporučení ke vzdělávání žáka vyžadovat:

a) informace školy (zajištění pomůcek, přítomnost asistenta pedagoga ve třídě v případě, že již ve třídě asistent působí, uzpůsobení dalších podmínek pro vzdělávání žáka, tj. velikost třídy, organizace vzdělávání atd.) – pak před vydáním doporučení zástupce ŠPZ konzultuje se školou. Obvykle ve školách zajišťují tyto služby výchovní poradci nebo ředitel školy pověří jiného pedagoga, který bude o nastavování podpůrných opatření se ŠPZ komunikovat

b) informace dalšího ŠPZ, pokud bude charakter speciálních vzdělávacích potřeb žáka takový, že bude třeba komunikovat s více zařízeními.

Jedná se především o žáky s kombinovaným postižením, kdy žák má obtíže, které pramení například z poruchy učení a současně je slabozraký a je třeba mu poskytovat i speciálně pedagogickou péči. V takovém případě se musí domluvit dvě ŠPZ na formulaci jednoho Doporučení ke vzdělávání žáka, aby podpůrná opatření nebyla poskytována duplicitně.

Jestliže zákonný zástupce žáka přes opakovaná upozornění a vysvětlení důsledků nenavštívil ŠPZ za účelem nastavení podpůrných opatření ve vzdělávání žáka a způsobil tak žákovi obtíže při vzdělávání, protože škola sama dostatečná podpůrná opatření vytvořit nemůže.

V této situaci se může škola obrátit na zástupce orgánu veřejné moci (OSPOD) a v souladu se zákonem o sociálně právní ochraně dětí požádat o součinnost. Tato varianta je považována za mezní, tedy je třeba ji volit až v případě, kdy nelze jinými cestami dosáhnout naplnění zájmu žáka.

- kariérové poradenství

Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům a rodičům, ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy. Předmět Volba povolování je integrován do jednotlivých předmětů. Ve spolupráci s poradenskými zařízeními je vytvářena nabídka diagnostiky k zaměření žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání, k dispozici žákům jsou informační materiály o středním školství a trhu práce.

- prevence sociálně patologických jevů – rizikového chování

Velká péče je věnována preventivním programům. Součástí školního plánování je Minimální preventivní program. Z něho vychází nejen úzká spolupráce s odborníky, probíhají semináře pro žáky od nejnižších tříd I. stupně školy. Metodik prevence vytváří ve spolupráci s výchovným poradcem, vedením školy a pedagogickým týmem „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky - otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace s rodiči. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat.

Škola spolupracuje s dalšími organizacemi v oblasti prevence sociálně patologických jevů – rizikového chování, využívá vybrané programy.

- psychologická péče

Na učitele, výchovného poradce, metodika prevence i vedení školy se mohou žáci kdykoli ve škole obrátit a požádat ho o konzultaci a podporu v obtížných psychosociálních situacích. Výchovný poradce školy pomáhá s řešením konfliktů mezi žáky, podporuje optimální komunikaci mezi rodiči, učiteli a žáky (mediace). Podporuje rozvoj pozitivních vztahů a řešení konfliktů v rámci třídy. Nabízí individuální pohovory rodičům v případě psychosociální krize v souvislosti s výchovou, péčí o děti, vztahem mezi rodičem a dítětem. Poskytuje konzultace a podporu učitelům v práci s žákem s potížemi v učení, v chování, ve vztahu k učiteli, k druhým lidem. Podáváme informace o dalších subjektech zajišťujících psychologickou a sociální péči.

- organizace výuky

Učitelé vypracovávají učební měsíční plány učiva pro každý ročník a předmět.

Výuka se řídí rozvrhem hodin a měsíčním plánem. Na základě probíraného učiva je možné rozvrh tříd v průběhu roku upravit tak, aby projekty s integrujícími přesahy mezi obory či oblastmi byly efektivně realizovatelné. Určujícím je zachování – vyrovnaní počtu hodin v rozvrhu tříd – plánu jednotlivých předmětů.

Při výuce nesmějí být překročeny hygienické limity a další zákonné normy.

Učitel vyučování organizuje tak, aby došlo k co největšímu zapojení žáků do procesu učení. Volí nejefektivnější metody a formy práce, metody kritického myšlení, a tak se snaží vtáhnout žáka do maximální spoluúčasti na učení. Proces učení orientuje učitel na žáka, na jeho individuální potřeby, tedy

individualizuje výchovně vzdělávací program a současně respektuje potřeby dítěte, jeho temperament, talent, styl učení a další individuální zvláštnosti. Učitel je garantem toho, že při jeho vyučování je vytvořeno takové zázemí pro žáky, které bude rozvíjet jeho tvořivost a současně respektovat žákovy možnosti. Při vyučování učitel respektuje požadavky inkluzivního vzdělávání – které je založené na myšlence, že každému dítěti, ať je jakákoli úroveň jeho obtíží, by se mělo dostat individuálně přizpůsobeného osobnostního rozvoje - vzdělávání a výchovy - společně se schopnějšími vrstevníky a nemělo by být vyřazeno z běžné výuky pro své určité výukové nedostatky.

Provázanost mezipředmětových vztahů – integrující přesahy předmětů a kooperace učitelů vytvoří výrazně lepší podmínky pro zdravé a efektivní učení.

Do výuky jsou zařazena témata: Dopravní výchova, Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, Obrana vlasti, Korupce, Finanční gramotnost, Sexuální a rodinná výchova.

- průřezová témata - PT

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Tematické okruhy průřezových témat jsou integrovány do jednotlivých předmětů (viz. tabulka str. 27-29) a jsou realizovány formou krátkodobých projektů, které učitel zařazuje do výuky. Každoročně jsou tyto projekty aktualizovány v tematických plánech pro daný předmět, což umožňuje jejich rozmanitost.

Charakteristika průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA = OSV

Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žakovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- * vede k porozumění sobě samému a druhým
- * napomáhá k zvládnutí vlastního chování
- * přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- * rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti
- * utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci
- * umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů)
- * formuje studijní dovednosti
- * podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- * pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým
- * vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
- * vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- * přispívá k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování
- * napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

Tematické okruhy

Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygienu
- Kreativita

Sociální rozvoj

- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice

Morální rozvoj

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA = VDO

Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovni občanské gramotnosti. Představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- * vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod

- * vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- * umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků
- * rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti
- * prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- * vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- * vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě
- * vychovává k úctě k zákonu
- * rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku
- * učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
- * přispívá k utváření hodnot jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost
- * rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů
- * motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
- * umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze)
- * vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- * vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu

Tematické okruhy

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát
- Formy participace občanů v politickém životě
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH = VMEGS

Rozvíjí globální myšlení a mezinárodní porozumění.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- * rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- * prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech

- * prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv
- * rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech
- * rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru
- * prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu
- * vede k pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie; seznamuje s dopadem jejich činnosti na osobní i občanský život jednotlivce i s možnostmi jejich zpětného ovlivňování a využívání
- * vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory
- * rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí v situacích motivujících k setkávání, srovnávání a hledání společných evropských perspektiv
- * propojení tématu s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména samostatně získávat, vyhodnocovat a sdílet informace o zemích Evropy a světa. Tyto informace mají především usnadňovat orientaci v nabídce vzdělávacích a pracovních příležitostí, rozvíjení zájmů a navazování kontaktů.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- * pomáhá překonávat stereotypy a předsudky
- * obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených o možnosti volby v evropské a mezinárodní dimenzi
- * kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života
- * utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
- * podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám
- * upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost

Tematické okruhy

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA = MKV

Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- * poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- * rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých
- * učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých
- * učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
- * rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
- * rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie
- * učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání,
- * poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance aj.
- * propojení Multikulturní výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména získávat, vyhodnocovat a sdílet informace jako východisko pro přemýšlení o naléhavých tématech a způsobech jejich řešení.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- * pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, reflektovat zázemí příslušníků ostatních sociokulturních skupin a uznávat je
- * napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí
- * stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu
- * pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové (náboženské či jiné) intolerance s principy života v demokratické společnosti
- * vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu
- * učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám

Tematické okruhy

- Kulturní diference Multikulturalita
- Lidské vztahy Princip sociálního smíru a solidarity
- Etnický původ

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA = EV

Vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- * rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- * vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožení
- * přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa
- * umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí
- * poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- * ukazuje modelové příklady jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje žádoucích i nežádoucích
- * napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni
- * seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti.
- * učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů
- * učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska
- * propojení Environmentální výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům aktivně získávat a sdílet zásadní informace týkající se naléhavých otázek životního prostředí. To umožňuje jednak hlouběji poznávat a vyhodnocovat závažnost ekologických problémů, jednak zvyšovat zájem žáků, aby modelovali a prezentovali varianty jejich řešení, komunikovali o nich, a vyhodnocovat jejich možné dopady na úrovni lokální a globální.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- * přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- * vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- * vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti
- * podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- * přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
- * vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- * vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

Tematické okruhy

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA = MDV

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními. Dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace

- * umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
- * učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- * umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů
- * vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zvl. zpravodajských)
- * umožňuje získat představy o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu)
- * vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě)
- * vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci
- * rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
- * přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu
- * přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu
- * propojení Mediální výchovy s digitálními technologiemi zdůrazňuje témata a činnosti týkající se mediální komunikace, Část C Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání MŠMT Praha 2021 145 bezpečnosti komunikace a minimalizace rizik, potřebnosti rozlišovat mezi soukromou a veřejnou komunikací a vnímat naléhavost neustálého kritického vyhodnocování informací a mediálních sdělení. Pro plnohodnotné zapojení žáků do mediální komunikace je třeba vytvářet příležitosti a podmínky k tvorbě mediální produkce a k vědomému využívání různých výrazových prostředků a tvořivých realizačních postupů.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- * rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení
- * vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
- * rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci
- * napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace

Tematické okruhy průřezového tématu

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- stavba mediálních sdělení
- vnímání autora mediálních sdělení
- fungování a vliv médií ve společnosti

Tematické okruhy produktivních činností:

- tvorba mediálního sdělení
- práce v realizačním týmu

Konkrétní začlenění průřezových témat do jednotlivých předmětů

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - OSV

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Osobnostní rozvoj	Prolínání								VO ,VV
Sociální rozvoj		ČJ				ČJ			
Morální rozvoj			PRV				VO		

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - VDO

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola				VL		VO			
Občan, občanská společnost a stát				VL				VO	
Formy participace občanů v politickém životě				VL					VO

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VL					D
--	--	--	--	----	--	--	--	--	---

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - VMEGS									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá					VL			Z	
Objevujeme Evropu a svět				AJ		AJ			
Jsme Evropané				AJ					HV

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - MKV									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní diference			HV			VV			
Lidské vztahy		PRV					VO		
Etnický původ				ČJ					Z
Multikulturalita				ČJ				ČJ	
Princip sociálního smíru a solidarity				VL					VO

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA - EV									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy					PŘ	PŘ			
Základní podmínky života			PRV						F
Lidské aktivity a životní prostředí				PŘ					Z
Vztah člověka a prostředí			PRV					PŘ	

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - MDV									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					ČJ				ČJ
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality			ČJ				VV		
Stavba mediálních sdělení					ČJ				INF
Vnímání autora mediálních sdělení			ČJ					ČJ	
Fungování a vliv médií ve společnosti					ČJ			ČJ	
Tvorba mediálních sdělení				ČJ					INF
Práce v realizačním týmu					VV			VV	

4. UČEBNÍ PLÁN - tabulace učebního plánu

Školní rámcový vzdělávací plán pro základní vzdělávání

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VZDĚLÁVACÍ OBOR	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	1. STUPĚŇ	2. STUPĚŇ
			1. – 5. ročník	6. – 9. ročník
			časová dotace	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	Český jazyk	38	-
	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	-	18
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	9	12
	Další cizí jazyk	Německý jazyk	-	6
Matematika a její aplikace		Matematika	24	19
Informatika		Informatika	2	4
Člověk a jeho svět		Prvouka	9	-
		Přírodověda	4	-
		Vlastivěda	4	-
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	-	8
	Výchova k občanství	Výchova k občanství	-	4
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	-	8
	Chemie	Chemie	-	4
	Přírodopis	Přírodopis	-	7
	Zeměpis	Zeměpis	-	7
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	5	4
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	8	6
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	-	2
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	10	8
Člověk a svět práce		Pracovní činnosti	5	-
		Člověk a svět práce	-	4
Volitelný předmět			-	-
Celková časová dotace			118	122
Z toho disponibilní časová dotace			16	18
Změna učebního plánu vyhrazena.				

1. stupeň ZŠ

Učební plán							
vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	celková časová dotace	z toho DČD
Český jazyk	7+1	8	8	6+1	6+1	38	3
Anglický jazyk	-	-	3	3	3	9	-
Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	24	4
Informatika	-	-	-	0+1	1	2	1
Prvouka	2+1	2+1	2+1	-	-	9	3
Přírodověda	-	-	-	2	1+1	4	1
Vlastivěda	-	-	-	2	1+1	4	1
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	-
Výtvarná výchova	1	1	1+1	1+1	1+1	8	3
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	-
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	-
Týdenní časová dotace	20	21	25	26	26	118	
Z toho DČD	2	2	3	4	5		16

Poznámky k učebnímu plánu na 1.stupni

Disponibilní časová dotace je využita k posílení hodin některých vyučovacích předmětů.

Posílení časové dotace vyučovacích předmětů z volné disponibilní časové dotace je v tabulaci zvlášť graficky vyjádřeno (+1.). Poslední řádek uvádí počet disponibilních časových hodin v jednotlivých ročnících.

Změna učebního plánu 1. stupně vyhrazena

2.stupeň ZŠ

Učební plán						
vyučovací předmět	6.	7.	8.	9.	celková časová dotace	z toho DČD
Český jazyk a literatura	4	4	4+1	4+1	18	2
Anglický jazyk	3	3	3	3	12	-
Německý jazyk	-	0+2	0+2	0+2	6	6
Matematika	4+1	4	4+1	4+1	19	3
Informatika	1+1	0+2	0+1	1	6	4
Dějepis	2	2	2	1+1	8	1
Výchova k občanství	1	1	1	1	4	-
Fyzika	2	2	2	2	8	-
Chemie	-	-	2	2	4	-
Přírodopis	2	2	2	1+1	8	1
Zeměpis	2	2	1	1	6	-
Hudební výchova	1	1	1	-	3	-
Výtvarná výchova	2	2	1	1	6	-
Tělesná výchova	2	2	2	2	8	-
Výchova ke zdraví	1	-	-	1	2	-
Člověk a svět práce	0+1	1	1	1	4	1
Týdenní časová dotace	30	30	31	31	122	
Z toho DČD	3	4	5	6		18

Poznámky k učebnímu plánu na 2. stupni

Využití disponibilní časové dotace - v tabulaci je to zvláště graficky vyjádřeno (+1,) :

- poslední řádek uvádí počet disponibilních časových hodin v jednotlivých ročnících.

Změna učebního plánu pro 2.stupeň vyhrazena.

5. UČEBNÍ OSNOVY

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTŮ

1. stupeň

Osnova:

Jazyk a jazyková komunikace:	str.35
Český jazyk a literatura.....	str. 36-52
Anglický jazyk.....	str. 53-57
Matematika a její aplikace:	
Matematika.....	str. 58-70
Informatika:	
Informatika.....	str. 71-75
Člověk a jeho svět:	str.76-79
Prvouka.....	str. 80-84
Přírodověda.....	str. 85-87
Vlastivěda.....	str. 88-91
Umění a kultura:	str. 92
Hudební výchova.....	str.92-97
Výtvarná výchova.....	str.98-102
Člověk a zdraví:	
Tělesná výchova.....	str.103-112
Člověk a svět práce	
Pracovní činnosti.....	str.113-117

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Tato vzdělávací oblast zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí a vybavit žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Český jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časová dotace:

1. – 3. ročník - 8 hodin týdně

4. – 5. ročník - 7 hodin týdně

1., 4. a 5. ročník - 1 hodina z disponibilní časové dotace

Výuka probíhá v kmenových třídách.

Předmět má komplexní charakter, pro přehlednost je rozdělen na Komunikační a slohovou výchovu, Jazykovou výchovu a Literární výchovu. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V jazykové výchově se výuka zaměřuje na to, aby žáci:

- * si osvojili správně a trvale techniku čtení a psaní. Svou dovednost pak prokazují ve škole i mimo školu
- * získali vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka
- * se naučili souvisle vyjadřovat své myšlenky
- * poznávali bohatost českého jazyka a rozšiřovali si slovní zásobu
- * si osvojili a prakticky ovládali základy českého pravopisu
- * byli vedeni k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování

Probrané učivo se po celý rok neustále procvičuje, což vede žáky k automatizovanému používání pravopisu. Zařazujeme jazykové rozbory, různá pravopisná, lexikálně sémantická a stylistická cvičení. Žáky učíme pracovat i s jazykovými příručkami (Pravidla českého pravopisu, Slovník cizích slov, Stručná mluvnice česká, ...).

V literárně výchovné části se výuka zaměřuje na to, aby žáci:

- * si vytvářeli základní čtenářské dovednosti a návyky a postupně je zdokonalovali
- * se, přiměřeně k svému věku, naučili číst s porozuměním a reprodukovat čtený text, třídít a vyhodnocovat přečtené informace
- * získali elementární literárněvědné poznatky, důležité pro pochopení textu a jeho rozbor
- * se seznámili s nejdůležitějšími literárními druhy a formami a dovedli rozlišovat hodnotnou literaturu od literatury konzumní a manipulační
- * chápali funkci divadla, filmu a televize a ostatních médií

Současně u žáků podporujeme jejich emocionální zrání a vytváříme mravní hodnoty. Pěstujeme u žáků smysl pro krásu jazykového výrazu a uměleckého obrazu skutečnosti.

V každém ročníku zařazujeme mimočítankovou četbu dle možností školy a rodiny.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí:

- * vnímat a chápat různá jazyková sdělení
- * číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- využívá pro učení vhodné informační zdroje (učebnice, pracovní listy, časopisy), a vhodné učební pomůcky (encyklopedie, jazykové příručky, tabule gramatických přehledů)
- rozvíjí u žáka učební dovednosti potřebné k samostatnému učení
- operuje s obecně užívanými základními termíny znaky a symboly
- vede žáky ke kritickému zhodnocení výsledků svého učení
- přivádí žáky k úvahám o problému, ke znovuoobjevování poznatků
- klade důraz na porozumění učivu a návaznost mezi jednotlivými poznatky
- upozorňuje na konkrétní využití učiva v životě
- podporuje čtení s porozuměním
- nechává žáky vyjadřovat se k přečteným textům, vyprávět jejich obsah

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- využívá získané dovednosti a vědomosti k řešení daného problému
- vede žáky k ověřování správnosti řešení problémů a k obhajobě řešení
- vede žáky k tomu, aby se nenechali odradit případným nezdarem, pokoušeli se najít vhodné řešení
- umožňuje žákům vyhledávání nových informací, jejich třídění a propojování s ostatním učivem

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k tomu, aby formulovali a vyjadřovali své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovali se výstižně
- aby využívali získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke spolupráci s ostatními lidmi
- aby rozvíjeli dovednost reprodukovat vyslechnuté nebo přečtené sdělení (scénky, písně, říkanky, dialogy)
- aby naslouchali promluvám druhých lidí, účinně se zapojili do diskuse, vhodně reagovali
- aby se vyjadřovali souvisle, výstižně v písemném i ústním projevu
- rozvíjí u žáků dovednost porozumět, reprodukovat a písemně zpracovat vyslechnuté sdělení

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky aby:

- spolupracovali ve skupině, vytvářeli a respektovali pravidla práce v týmu
- v případě potřeby poskytl pomoc nebo o ni požádali
- přispívali k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- ovládali a řídili svoje jednání a chování tak, aby dosáhli pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Učitel vede žáky aby:

- si uvědomovali odpovědnost k sobě samému, ke spolužákovi, k učiteli
- respektovali přesvědčení druhých lidí, odmítali útlak a hrubé zacházení
- respektovali požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhodovali se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky aby:

- používali bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- dodržovali vymezená pravidla
- plnili povinnosti a závazky, adaptovali se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- si uvědomovali smysl pro povinnost (příprava na výuku)

kompetence digitální

Učitel vede žáky aby:

- uměli komunikovat
- našli s pomocí klíčových slov informace týkající se řešeného problému, posoudili je a vybrali ty, které potřebují
- sepsat referát doplněný obrazovým materiálem
- rozlišili spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodnili jejich užití v mluveném i písemném projevu včetně elektronické komunikace

Konkrétní začlenění průřezových témat ve vyučovacím předmětu Český jazyk:

OSV

1. ročník - Osobnostní rozvoj - všechna podtémata (Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita)
2. ročník - Sociální rozvoj - všechna podtémata (Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, komunikace, Kooperace a kompetice)

MDV

3. ročník - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
3. ročník - Vnímání autora mediálních sdělení
4. ročník - Tvorba mediálních sdělení
5. ročník - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
5. ročník - Stavba mediálních sdělení
5. ročník - Fungování a vliv médií ve společnosti

MKV

4. ročník - Etnický původ
4. ročník - Multikulturalita

1. ročník

Jazyková výchova	
VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> ❖ rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky 	<ul style="list-style-type: none"> - sluchové rozlišení hlásek - výslovnost samohlásek i souhlásek, souhláskových skupin - modulace souvislých vět - hry s délkou slabik

Komunikační a slohová výchova	
VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> ❖ plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - poznávání písmen abecedy - technika čtení (čtení pozorné plynulé) - znalost orientačních prvků v textu (tečka, čárka, vykřičník, otazník)
<ul style="list-style-type: none"> ❖ respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru 	<ul style="list-style-type: none"> - zdvořilé naslouchání - vyjádření kontaktu s partnerem
<ul style="list-style-type: none"> ❖ pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost 	<ul style="list-style-type: none"> - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)
<ul style="list-style-type: none"> ❖ volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřování závislé na komunikační situaci - komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování)
<ul style="list-style-type: none"> ❖ zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním 	<ul style="list-style-type: none"> - dodržování správných hygienických návyků správného psaní - uvolňovací cviky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygieny zraku)
<ul style="list-style-type: none"> ❖ píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev 	<ul style="list-style-type: none"> - automatizace psacího pohybu - orientace v liniatuře - odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu
<ul style="list-style-type: none"> ❖ seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 	<ul style="list-style-type: none"> - vyprávění pohádky podle obrázků

Literární výchova

VÝSTUPY	UČIVO
❖ čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	- vnímavý poslech četby, prózy a poezie - verš, rým (hry) - poslech pohádek - výslovnost a dostatečná hlasitost ústního projevu
❖ vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- odpovídání na otázky - ilustrace, dramatizace poslouchaného textu - tvorba otázek k textu - hodnocení činů a postojů postav
❖ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- poslech pohádek - jednoduchá reprodukce - ilustrace a dramatizace textu - vyprávění podle obrázkové osnovy

PT:

OSV

Osobnostní rozvoj - všechna podtémata (Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebezpečí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygienu, Kreativita)

2. ročník

Jazyková výchova	
VÝSTUPY	UČIVO
❖ porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	- slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma, nadřazená, podřazená, souřadná
❖ porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost	- třídění slov podle významu (vlastnosti, věci, děje)
❖ rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	- slovní druhy (seznámení)
❖ užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	- v ústním projevu používá správné gramatické tvary - souvislý mluvený projev - význam slov
❖ odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ě, bě, pě, vě, mě ; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	- měkké a tvrdé souhlásky - slabiky dě, tě, ně - slabiky bě, pě, vě, mě - velké písmeno na začátku věty, u vlastních jmen, osob, zvířat a místních pojmenování - psaní ú/ů - párové souhlásky

Literární výchova

VÝSTUPY

UČIVO

- ❖ čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
 - vnímavý poslech četby prózy a poezie
 - verš, rým (hry)
 - výslovnost a dostatečná hlasitost ústního projevu
 - poslech pohádek
 - recitace básně přiměřené věku
- ❖ vyjadřuje své pocity z přečteného textu
 - sdílení citového zážitku po poslechu
 - odpovídání na otázky
 - ilustrace a dramatizace poslouchaného textu
 - tvorba a kladení otázek k textu
 - hodnocení činů a postojů postav
- ❖ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
 - ilustrace a dramatizace k textu
 - přirovnání, rýmy
- ❖ pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností
 - volná reprodukce textu
 - dramatizace pohádky a povídky

PT: OSV

Sociální rozvoj_ - všechna podtémata (Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, komunikace, Kooperace a kompetice)

3. ročník

Jazyková výchova

VÝSTUPY

- ❖ porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- ❖ porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost
- ❖ rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- ❖ spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- ❖ odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ě, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat, místních pojmenování

UČIVO

- vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná
- stavba slova (kořen slova, slova příbuzná)
- třídění slov podle významu (vlastnost, věci, děje)
- seznamování s některými slovními druhy
- ohebné a neohebné slovní druhy
- pozná podstatné jméno, sloveso, přídavné jméno
- psaní a čtení předložek
- věta a souvětí
- spojování dvou vět do jednodušších souvětí
- nejčastěji používané spojovací výrazy a spojky
- řady vyjmenovaných slov (vyjmenovat z paměti a nejnámější slova příbuzná)

Komunikační a slohová výchova

VÝSTUPY

- ❖ plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- ❖ porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- ❖ respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- ❖ volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- ❖ na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev

UČIVO

- společná četba literárních textů
- individuální správné frázování, přiměřená síla a barva hlasu
- věcné čtení
- čtení jako zdroj informací
- čtení vyhledávací, klíčová slova
- věcné naslouchání, pozorné soustředění, zaznamenat slyšené, reagovat otázkami
- výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů
- zdvořilostní obraty
- členění jazykového projevu
- krátké mluvené projevy
- základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování mimojazykové prostředky, mimika, gesta)

Literární výchova

VÝSTUPY

- ❖ čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- ❖ vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- ❖ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- ❖ pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

UČIVO

- vnímavý poslech prózy a poezie
- uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů
- výslovnost a dostatečná hlasitost ústního projevu
- dramatizace textu
- vystupování před kolektivem
- recitace básně přiměřeného věku
- sdílení citového zážitku po poslechu
- odpovídání na otázky
- ilustrace a dramatizace textu
- tvorba otázek k textu
- hodnocení činů a postojů postav
- ilustrace a dramatizace textu
- osnova příběhu
- přirovnání, rýmy
- volná reprodukce textu, dramatizace pohádky nebo povídky

PT:

MDV

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Vnímání autora mediálních sdělení

4. ročník

Jazyková výchova

VÝSTUPY

- ❖ porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- ❖ rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- ❖ určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- ❖ rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- ❖ vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- ❖ odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- ❖ užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- ❖ píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách

UČIVO

- slova stejného a podobného významu, slova mnohoznačná
- stavba slova, kořen, část příponová, předpona, koncovka
- slovní druhy a jejich rozpoznávání
- tvary slov a koncovky podstatných jmen
- rozlišování slov spisovných a nespisovných
- základní skladební dvojice
- věta jednoduchá a souvětí
- tvoření souvětí z vět jednoduchých
- vyhledávání vhodných spojovacích výrazů
- slova příbuzná k vyjmenovaným slovům
- psaní y,ý ve vyjmenovaných a příbuzných slovech

Komunikační a slohová výchova

VÝSTUPY

UČIVO

❖ čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	- uvědomělé, plynulé čtení přiměřeně náročných textů
- tiché čtení (vyhledávání informací, klíčová slova)
❖ rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	- vyhledávání klíčových slov
- sestavit osnovu vyprávění
❖ posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	- orientace v textu
❖ reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- čtení, poslech přiměřených textů
- vystižení jádra sdělení
- orientace v naučném textu
❖ vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	- pravidla dialogu
- základní komunikační pravidla (telefon)
- oslovení, zahájení a ukončení hovoru, sdělení důvodu volání
- vyřizování vzkazů, předcházení nedorozumění, obhajoba vlastního názoru, řešení konfliktu, hledání cesty k dohodě
❖ volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	- členění vět, frázování, síla a barva hlasu
- dramatizace různých situací (vítání, řešení nepříjemných situací, vřelost)
❖ rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- komunikační pravidla (navozování různých situací – úřad, škola, hřiště, ulice, sport,...)

Literární výchova

VÝSTUPY

- ❖ vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- ❖ volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- ❖ rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- ❖ při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

UČIVO

- kritické vnímání a hodnocení textu
- schopnost najít dobré, nebát se říct kritiku
- nalezení hlavní dějové linie
- orientace v přečteném textu
- vystižení jádra sdělení
- diskuze o postojích k literárnímu dílu
- reprodukce vystižení děje
- povídka
- bajka
- autor, ilustrátor, ilustrace, hlavní hrdina, próza, poezie, rým, verš, rytmus

PT:

MDV

Tvorba mediálních sdělení

MKV

Etnický původ

Multikulturalita

5. ročník

Jazyková výchova

VÝSTUPY

- ❖ určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- ❖ vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- ❖ odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- ❖ užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- ❖ píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- ❖ zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

UČIVO

- slovní druhy (rozpoznávání)
- tvary slov (koncovky podst.jmen)
- koncovky příd. jmen tvrdých a měkkých
- základní skladební dvojice
- věta jednoduchá a souvětí
- tvoření souvětí z vět jednoduchých
- vyhledávání vhodných spojovacích výrazů
- slova příbuzná k vyjmenovaným slovům
- psaní y ve slovech vyjmenovaných a příbuzných
- shoda podmětu s přísudkem

Komunikační a slohová výchova

VÝSTUPY

UČIVO

❖ čte s porozuměním přiměřené náročné texty - potichu i nahlas❖ rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává❖ posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení❖ reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
❖ vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
❖ rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
❖ rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace❖ píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry❖ sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti | <ul style="list-style-type: none">- věcné čtení (zdroj informací, vyhledávání)- tiché čtení (vyhledávání informací, klíčová slova, členění vět, frázování, síla a barva hlasu)
- práce s textem pro daný věk, najít klíčová slova, sestavit osnovu vyprávění
- práce s jednoduchým textem, dotváření textu
- čtení, poslech přiměřených textů- vyhledávání, zapisování podstatných faktů- orientace v naučném textu, utvoření výpisku- reprodukce, rozhovory o knihách, kladení otázek, vytváření hodnocení postojů
- vyřizování vzkazů- předcházení nedorozumění- obhajoba vlastního názoru- řešení konfliktů, hledání cesty k dohodě- pravidla dialogu
- proč reklama existuje, manipulace s lidmi, nacházení míry (takt, slušnost, vtipnost)- kritické vnímání a hodnocení, obhajoba vlastního názoru- vytvoření reklamy
- komunikační pravidla- tvoření nových slov vyplývajících z daných situací
- oznámení, vzkaz, pozdrav, pozvánka, dopis, zpráva, inzerát, SMS
- osnova vlastního vyprávění, mluvní projev, krátký písemný projev podle osnovy |
|--|---|

Literární výchova

VÝSTUPY

- ❖ vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- ❖ volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- ❖ rozlišuje různé druhy uměleckých a neuměleckých textů
- ❖ při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

UČIVO

- zážitkové čtení a naslouchání
- nalézání příčin věcí a porozumění jim
- vnímání psychologie postav
- srovnávání textu z různých hledisek
- přesnost ve vyjadřování
- dramatizace a ilustrace přečteného, reprodukce – vystižení děje
- vlastní tvorba: příběh s dětským hrdinou
- pověst, báje
- reklamní slogan
- drama, děj, změna děje, dokončení děje

PT MDV

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Stavba mediálních sdělení

Fungování a vliv médií ve společnosti

Změna učebních osnov vyhrazena.

Anglický jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časová dotace:

3. – 5. ročník – 3 hodiny týdně

Výuka probíhá v kmenových třídách, jazykovou učebnu nemáme. Vzhledem k malému počtu žáků ve třídách, na výuku se žáci nedělí.

V 1. – 2. ročníku výuka probíhá napříč všemi předměty.

Vedeme žáky k poznání cizí kultury a k pochopení důležitosti osvojení si cizího jazyka pro další život a studium. Žák mladšího školního věku se tento jazyk učí zábavnou formou např. rozhovory, příběhy, komiksy, hry, cvičení zaměřená na TPR (Total Physical Response), jednoduchá poslechová cvičení, básničky, písničky, kreslení, cvičení zahrnující rukodělné aktivity a další. Učivo je zaměřeno především na rozvoj poslechu a mluvení (od neverbální komunikace až k jednoduchým rozhovorům) a na rozvíjení psaní od jednotlivých slov až k celému odstavci.

Důraz je kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka, Cílem je také rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům.

Obsahové vymezení předmětu

1.období:

Řečové dovednosti

2.období:

Poslech s porozuměním

Mluvení

Čtení s porozuměním

Psaní

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení - Učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci a vzbudí u žáka zájem o studium anglického jazyka
- vede žáky k pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjí pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

- používá vhodné učební pomůcky (obrazový materiál, předměty, hračky, pracovní listy) a audiovizuální techniku
- vede žáka k uvědomění si základního vztahu mezi zvukovou a grafickou stránkou jazyka
- rozvíjí osvojení si zvukové a grafické stránky jazyka
- rozvíjí kreativitu učebních dovedností potřebné k samostatnému učení (práce se slovníkem)
- věnuje se dovednosti autokorekce chyb (pracovní sešit)

Kompetence komunikativní - Učitel

- učí novou slovní zásobu a rozšiřuje dané tematické okruhy
- učí žáka reagovat v jednoduchých situacích každodenního života (scénky)
- zadává otázky, povely v anglickém jazyce
- rozvíjí dovednost porozumět, reprodukovat a písemně zpracovat vyslechnuté sdělení (hry, dialogy, scénky, písně, říkanky, pohádky, poslechy autentických nahrávek)
- vede k samostatnému ústnímu i písemnému vyjadřování
- seznamuje žáka s reáliemi anglicky mluvících zemí

Kompetence sociální a personální – Učitel vede žáka:

- k práci ve skupině, tj. vytvoření pravidel práce v týmu a jejich respektování
- k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje
- uplatňuje individuální přístup jak k talentovanému, tak i k žákovi s poruchou učení
- vytváří partnerské vztahy učitel – žák a vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky

Kompetence občanské - Učitel

- vede žáka k uvědomění si odpovědnosti k sobě samému, ke spolužákům i k učiteli
- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka

Kompetence pracovní - Učitel

- rozvíjí smysl pro povinnost (příprava na výuku)
- zadává a kontroluje domácí přípravu
- vede žáka k samostatnosti

Kompetence k řešení problémů - Učitel

- motivuje žáka k řešení daného problému, napomáhá hledat řešení
- zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností, individuálního přístupu k problému, znalostí a kreativity při jeho řešení
- instruuje žáka k různým typům úloh
- předkládá modely gramatických a komunikačních struktur a vede žáka k jejich správnému používání

Kompetence digitální- Učitel

- snaží se využívat digitální technologie ve výuce

- vede žáky k samostatnosti v práci s digitální technologií

Konkrétní začlenění průřezových témat ve vyučovacím předmětu **Anglický jazyk:**

VMEGS

4. ročník - Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

1. období - 3. ročník

VÝSTUPY

Řečové dovednosti

žák

- ❖ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i
- ❖ neverbálně
- ❖ zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- ❖ rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- ❖ rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- ❖ přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- ❖ - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

UČIVO

- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně),
- základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- rozlišování hlásek na konci slov (v-f,g-k)
- nácvik přídechu
- výslovnost anglických hlásek
- nácvik jednoduchých pokynů (i formou poslechu z kazet)
- nácvik odlišného pravopisu v Aj
- konverzace (jednoduché otázky a odpovědi)
- krátké texty, které se vztahují k tématům z běžného života (žák má k dispozici vizuální oporu - obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah)

2. období – 4. a 5. ročník

VÝSTUPY

UČIVO

Poslech s porozuměním

žák

- ❖ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- ❖ rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- ❖ rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně),
- základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem
- tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí
- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Mluvení

žák

- ❖ zapojí se do jednoduchých rozhovorů, pozdraví a rozloučí se
- ❖ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- ❖ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá (- popíše sebe samého, další osoby, prostředí, v němž žije, každodenní činnosti a potřeby a způsob života popíše plány, minulé zážitky
- ❖ vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí)

Čtení s porozuměním

- ❖ žák vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Produktivní řečové dovednosti

žák

- ❖ rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Psaní

- ❖ žák
napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- ❖ vyplní osobní údaje do formuláře
- ❖ představí se, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí, představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk a povolání,
- ❖ sdělí, kde bydlí, co dělají, co vlastní a umí
- ❖ napíše krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz
sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá
použije základní zdvořilostní obraty např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování

PT

VMEGS

3. ročník - Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

Změna učebních osnov vyhrazena.

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časová dotace:

1.ročník - 4 hodiny týdně

2. – 5. ročník - 5 hodin týdně.

2. - 5. ročník - 1 hodina z disponibilní časové dotace

Výuka probíhá v kmenových třídách a zaměřuje se na to, aby žáci:

- prováděli početní výkony s přirozenými čísly, desetinnými čísly a zlomky- pamětně i písemně
- při řešení složitějších úloh používaly kapesní kalkulátor a počítač
- řešili úlohy z praxe s užitím početních výkonů a logického myšlení, představivosti
- prováděli odhady výsledků a potřebné zaokrouhlování
- správně četli a užívali jednoduché statistické tabulky a grafy
- řešili geometrické úlohy, počítali obvody a obsahy rovinných obrazců
- orientovali se v rovině a v prostoru
- znali a používaly základní a odvozené jednotky délky, hmotnosti, objemu, času, teploty

Zařazujeme nestandardní aplikační úlohy s problémy:

jejich řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale je nutné při jejich řešení uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrt, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Matematická gramotnost je schopnost jedince poznat roli, kterou hraje matematika ve světě, a porozumět jí, tvořit dobře podložené úsudky a proniknout do matematiky tak, aby splňovala jeho životní potřeby jako tvořivého, zainteresovaného a myslícího občana.

Poznatky a dovednosti získané v tomto předmětu jsou předpokladem k poznávání přírodovědných oborů, techniky a využití počítačů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení - Učitel

- probouzí u žáka pozitivní vztah k matematice a učení (volba zábavných úkolů, hravá forma)
- vede žáka k vyhledávání a třídění předložených informací
- předkládá obecně užívané termíny, znaky a žáci je používají logicky a v souvislostech (dětské peníze)

Kompetence k řešení problémů - Učitel

- vede žáka k rozhodnutí pro určitý způsob řešení a obhajobu postupu (slovní úlohy)
- zadává úkoly, které nutí žáka využít vlastních zkušeností nebo zkušeností spolužáků (kooperace)
- podporuje kreativitu

Kompetence komunikativní - Učitel

- učí žáka porozumět různým způsobům záznamu matematických úloh (tabulky, grafy, PC)
- vede žáka k vyjádření myšlenek v logickém sledu
- rozvíjí dovednost aplikovat matematické postupy v praxi

Kompetence sociální a personální - Učitel

- nabízí žákům spolupráci ve skupinách
- vyvozuje společně s žáky pravidla pro práci v týmu
- vytváří prostředí spolupráce, pomoci mezi spolužáky (upevňování vztahů)

Kompetence občanské - Učitel

- vede žáka k uvědomování si svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- učí žáka empatii (odmítání útlaku, prevence šikany)

Kompetence pracovní - Učitel

- rozvíjí smysl pro povinnost a dodržování vymezených pravidel (zadávání domácích úkolů)
- uplatňuje důslednost (kontrola úkolů)
- vede žáka ke správnému a bezpečnému užívání pomůcek (rýsovací potřeby)

Kompetence digitální

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Konkrétní začlenění průřezových témat ve vyučovacím předmětu Matematika:

V předmětu matematika není žádné průřezové téma začleněno jako stěžejní.

1.ročník

Číslo a početní operace

VÝSTUPY

- ❖ používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- ❖ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do dvaceti, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- ❖ užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose
- ❖ provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- ❖ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

UČIVO

- počítání, manipulace s předměty v oboru do dvaceti
- zadání více, méně, stejně, větší, menší v oboru do dvaceti
- počet a pořadí v oboru do dvaceti
- hledání skupin předmětů o daném počtu v oboru do dvaceti
- vybírání předmětů, které lze koupit v určitou cenu v oboru do dvaceti
- dělení celku na části (pojmy, polovina)
- porovnávání čísla s počtem prvků v oboru do dvaceti
- rovnost, nerovnost v oboru do dvaceti
- rozklad čísel na sčítance v oboru do dvaceti
- nácvik sčítání, odčítání v oboru do dvaceti
- řazení očíslovaných předmětů v oboru do dvaceti
- určení 10, mezi kterými leží dané číslo v oboru do dvaceti
- orientace na číselné ose, vymezení úseku pro výsledek v oboru do dvaceti
- opakování sčítání, odčítání v oboru do dvaceti
- výhodné sdružování sčítanců v oboru do dvaceti
- orientace na číselné ose, před, za, hned před, hned za
- pamětné počítání sčítání, odčítání v oboru do dvaceti
- slovní úlohy z praxe v oboru do dvaceti
- tvoření slovních úloh s pozměněnými údaji v oboru do dvaceti

Závislosti, vztahy a práce s daty

VÝSTUPY

- ❖ orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
- ❖ popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- ❖ doplňuje tabulky, schémata posloupností čísel

UČIVO

- orientace v čase
- jednoduché převody jednotek času min, hod, den, týden, rok
- hodiny
- kalendář
- orientace v plánu
- odhady vzdáleností (blíže, dále, nejbližší, nejdále)
- orientace a čtení v jednoduché tabulce
- vyhledávání trasy v jednoduchém plánu

Geometrie v rovině a v prostoru

VÝSTUPY

- ❖ rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci
- ❖ porovnává velikosti útvarů, délku úsečky
- ❖ rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině a v prostoru

UČIVO

- vyhledávání určitých tvarů v okolí (krychle, kvádr, koule)
- využívání obrázků, stavebnic
- druhy čar (lomená, přímá)
- bod, přímka, úsečka
- modelování (úsečka, přímka)
- porovnávání velikosti útvarů (čtverec, obdélník, trojúhelník)
- odhadování délky úsečky - porovnávání
- umístění bodů dle zadání na přímce, polopřímce, úsečce, mimo ni
- řazení útvarů dle velikosti, délky, šířky
- skládání obrazců z geometrických tvarů
- rozeznávání a modelování jednoduchých souměrných útvarů v rovině a v prostoru

2. ročník

Číslo a početní operace

VÝSTUPY

- ❖ používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- ❖ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do sta, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- ❖ užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose
- ❖ provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- ❖ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

UČIVO

- počítání, manipulace s předměty v oboru do sta
- zadání více, méně, stejně, větší, menší v oboru do sta
- počet a pořadí v oboru do sta
- hledání skupin předmětů o daném počtu v oboru do sta
- vybírání předmětů, které lze koupit v určitou cenu v oboru do sta
- předměty, které mají dohromady určitou délku, hmotnost, výšku, cenu v oboru do sta
- vyjádření : $1/2$, $1/4$, $3/4$ celku, hodina
- porovnávání čísla s počtem prvků v oboru do sta
- rovnost, nerovnost v oboru do sta
- rozklad čísel na sčítance v oboru do sta
- nácvik sčítání, odčítání v oboru do sta
- nácvik násobení, dělení v oboru do padesáti
- vyhledávání a označování násobků na číselné ose v oboru násobilky + násobky 10
- řazení očíslovaných předmětů v oboru do sta
- určení 10, mezi kterými leží dané číslo v oboru do sta
- orientace na číselné ose, vymezení úseku pro výsledek v oboru do sta
- opakování sčítání, odčítání v oboru do sta
- výhodné sdružování sčítanců v oboru do sta
- orientace na číselné ose, před, za, hned před, hned za
- pamětné počítání sčítání, odčítání v oboru do sta
- pamětné počítání násobení, dělení 10 v oboru do padesáti
- slovní úlohy z praxe v oboru do sta
- složitější slovní úlohy s využitím závorek v oboru do sta
- tvoření slovních úloh s pozměněnými údaji v oboru do sta

Závislosti, vztahy a práce s daty

VÝSTUPY

- ❖ orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
- ❖ popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- ❖ doplňuje tabulky, schémata posloupností čísel

UČIVO

- orientace v čase
- jednoduché převody jednotek času min, hod, den, týden, rok
- hodiny
- kalendář
- orientace v plánu
- odhady vzdáleností (blíže, dále, nejbližší, nejdále)
- orientace a čtení v jednoduché tabulce
- vyhledávání trasy v jednoduchém plánu

Geometrie v rovině a v prostoru

VÝSTUPY

- ❖ rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci
- ❖ porovnává velikosti útvarů, délku úsečky
- ❖ rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině a v prostoru

UČIVO

- vyhledávání určitých tvarů v okolí (krychle, kvádr, koule)
- využívání obrázků, stavebnic
- druhy čar (lomená, přímá)
- bod, přímka, úsečka
- modelování - úsečka, přímka
- porovnávání velikosti útvarů (čtverec, obdélník, trojúhelník)
- umístění bodů dle zadání na přímce, polopřímce, úsečce, mimo ni
- řazení útvarů dle velikosti, délky, šířky
- skládání obrázků z geometrických tvarů
- rozeznávání a modelování jednoduchých souměrných útvarů v rovině a v prostoru

3. ročník

Číslo a početní operace

VÝSTUPY

- ❖ používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- ❖ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do tisíce, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- ❖ užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose
- ❖ provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- ❖ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

UČIVO

- počítání, manipulace s předměty v oboru do tisíce
- zadání více, méně, stejně, větší, menší v oboru do tisíce
- počet a pořadí v oboru do tisíce
- hledání skupin předmětů o daném počtu v oboru do tisíce
- vybírání předmětů, které lze koupit v určitou cenu v oboru do tisíce
- předměty, které mají dohromady určitou délku, hmotnost, výšku, cenu v oboru do tisíce
- dělení celku na části (pojmy, polovina, dvakrát menší)
- vyjádření : $1/2$, $1/4$, $3/4$ celku, čas
- porovnávání čísla s počtem prvků v oboru do tisíce
- rovnost, nerovnost v oboru do tisíce
- dělení čísel na sčítance v oboru do tisíce
- nácvik sčítání, odčítání v oboru do tisíce
- nácvik násobení, dělení v oboru do sta
- vyhledávání a označování násobků daného čísla na číselné ose v oboru do tisíce
- řazení očíslovaných předmětů v oboru do tisíce
- určení desítek, stovek mezi kterými leží dané číslo v oboru do tisíce
- orientace na číselné ose, vymezení úseku pro výsledek v oboru do tisíce
- opakování sčítání, odčítání v oboru do tisíce
- výhodné sdružování sčítanců v oboru do tisíce
- orientace na číselné ose, před, za, hned před, hned za
- pamětné počítání sčítání, odčítání v oboru do tisíce
- pamětné počítání násobení, dělení 100 v oboru do tisíce
- slovní úlohy z praxe v oboru do tisíce
- složitější slovní úlohy s využitím závorek v oboru do tisíce
- tvoření slovních úloh s pozměněnými údaji v oboru do tisíce

Závislosti, vztahy a práce s daty

VÝSTUPY

- ❖ orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
- ❖ popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- ❖ doplňuje tabulky, schémata posloupností čísel

UČIVO

- orientace v čase
- jednoduché převody jednotek času min, hod, den, týden, rok
- hodiny
- kalendář
- orientace v plánu
- odhady vzdáleností (blíže, dále, nejbližší, nejdále)
- orientace a čtení v jednoduché tabulce
- vyhledávání trasy v jednoduchém plánu

Geometrie v rovině a v prostoru

VÝSTUPY

- ❖ rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci
- ❖ porovnává velikosti útvarů, délku úsečky
- ❖ rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině a v prostoru

UČIVO

- vyhledávání určitých tvarů v
- využívání obrázků, stavebnic
- druhy čar (lomená, přímá)
- bod, přímka, polopřímka, úsečka
- porovnávání velikosti útvarů
- umístění bodů dle zadání na přímce, polopřímce, úsečce, mimo ni
- řazení útvarů dle velikosti, délky, šířky
- skládání obrázků z geometrických tvarů
- rozeznávání a modelování jednoduchých souměrných útvarů v rovině a v prostoru

4. ročník

Číslo a početní operace

VÝSTUPY

- ❖ využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- ❖ provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- ❖ modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
- ❖ vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života
- ❖ využívá názorných obrázků k určování $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ celku
- ❖ vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny
- ❖ porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny)
- ❖ zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- ❖ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel

UČIVO

- písemné sčítání, odčítání, násobení, dělení do 100 000
- vlastnosti sčítání a násobení (komutativnost, asociativnost)
- početní řetězce a porovnávání přirozených čísel v oboru do 100 000
- zlomky (zavedení pojmu)
- vyjadřování částí celku zlomkem
- písemné dělení jednociferným číslem se zbytkem
- složené příklady
- zaokrouhlování na desítky, stovky, tisíce
- odhad, posouzení reálných výsledků
- zkoušky početních operací
- slovní úlohy z praxe
- tvoření slovních úloh s pozměněnými údaji v oboru do 100 000

Závislosti, vztahy a práce s daty

VÝSTUPY

- ❖ vyhledává, sbírá a třídí data
- ❖ čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

UČIVO

- vyhledávání, sbírání a třídění dat
- vážení, měření a záznam získaných hodnot
- orientace v tabulkách, grafech a diagramech, jejich čtení a sestavování

Geometrie v rovině a v prostoru

VÝSTUPY

- ❖ narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici), užívá jednoduché konstrukce
- ❖ sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- ❖ sestrojí rovnoběžky a kolmice
- ❖ rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru
- ❖ rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině a v prostoru

UČIVO

- rýsování čtverce, obdélníku, trojúhelníku, kružnice, mnohoúhelníku jednoduchá konstrukce
- vzájemná poloha dvou přímek
- grafické sčítání a odčítání úsečky
- určení délky lomené čáry, obvodu mnohoúhelníku
- jednotky délky a převody
- sestrojení rovnoběžky a kolmice
- osová souměrnost a úsečky
- skládání obrazců z geometrických tvarů
- rozeznávání a modelování jednoduchých souměrných útvarů v rovině a v prostoru

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

VÝSTUPY

- ❖ řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

UČIVO

- slovní úlohy z praxe
- číselné a obrázkové řady
- magické čtverce

5. ročník

Číslo a početní operace

VÝSTUPY

- ❖ využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- ❖ provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- ❖ modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
- ❖ porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje
- ❖ ví, co je čitatel, jmenovatel, zlomková čára
- ❖ přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
- ❖ vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech běžného života
- ❖ přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu
- ❖ porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose
- ❖ zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- ❖ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel

UČIVO

- písemné sčítání, odčítání násobení, dělení do 1 000 000
- vlastnosti sčítání a násobení
- závislosti, algoritmy
- přirozená čísla, celá čísla - porovnávání čísel v oboru do 1 000 000
- písemné dělení se zbytkem (dvojciferným číslem)
- zlomky – porovnávání, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem
- čitatel, jmenovatel, zlomková čára
- celek a jeho části
- řešení a tvorba slovních úloh k určování celku z dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny
- čtení desetinných čísel - porovnávání
- číselná osa – kladná a záporná čísla v rozmezí -100 až +100
- měření teploty, vyjádření dlužné částky
- zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)
- odhad, posouzení reálných výsledků
- odhad ceny, délky, hmotnosti, vzdálenosti v km
- složitější slovní úlohy (využití závorek)
- tvoření slovních úloh s pozměněnými údaji v oboru přirozených čísel do 1 000 000

Závislosti, vztahy a práce s daty

VÝSTUPY

- ❖ vyhledává, sbírá a třídí data
- ❖ čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

UČIVO

- vyhledávání, sbírání a třídění dat
- vážení, měření a záznam získaných hodnot
- orientace v plánech a mapách
- práce s mapou, vyhledávání trasy; jízdní řády, práce s údaji

Geometrie v rovině a v prostoru

VÝSTUPY

- ❖ určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- ❖ rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru
- ❖ narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici), užívá jednoduché konstrukce
- ❖ rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině a v prostoru

UČIVO

- tělesa: pojmenování (kvádr, krychle, hranol, kužel)
- obsah obrazce pomocí čtvercové sítě
- zavádění, vyvozování vzorců: základní jednotky obsahu (čtverce, obdélníku)
- osově souměrné útvary
- trojúhelník rovnostranný, rovnoramenný (konstrukce)
- vzájemná poloha 2 kružnic, kružnice a přímka, shodné kružnice
- skládání obrazců z geometrických tvarů
- rozeznávání a modelování jednoduchých souměrných útvarů v rovině a v prostoru

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

VÝSTUPY

- ❖ řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

- slovní úlohy z praxe
- prostorová představivost
- magické čtverce

UČIVO

Změna učebních osnov vyhrazena.

Informatika

Vzdělávací oblast: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časová dotace:

4. – 5.ročník – 1 hodina týdně

4.ročník - hodina z disponibilní časové dotace

Výuka probíhá v učebně výpočetní techniky, kde jsou žákům k dispozici PC s připojením na internet.

Výuka je zaměřena na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Cíl: Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje

- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel vede žáky, aby::

- využívali základní funkce počítače a jeho nejběžnější periférie
- vyhledávat a třídit informace a využívat je v procesu učení i praktickém životě
- ověřovat věrohodnost informací a informačních zdrojů
- používat potřebný software a e-materiály
- chránit data před poškozením, ztrátou a zneužitím
- vede žáky k hodnocení i sebehodnocení
- k žákům přistupuje individuálně

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky, aby pracovali s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví
- vede žáky ke vnímání problémových situací, motivuje je k tomu problémovými úlohami z života
- zapojuje je do všech fází plánované činnosti – plánování, přípravě, realizace i hodnocení

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky, aby:

- uměli prezentovat a obhájit své výsledky, postup a rozhodnutí, vyjádřit se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu, naslouchat názorům druhých lidí, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuse
- uměli využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem a pro prezentaci svých výsledků
- komunikovali pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení
- nabídne možnost vhodnou formou prezentovat jejich práci

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky, aby pracovali v týmu, účinně spolupracovali ve skupině a hledali v ní svoji roli
- podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- vede žáky k tomu, aby při skupinové práci poskytli pomoc druhému a sami o ni v případě potřeby požádali
- vede žáky k respektování názorů ostatních a přijímání řešení, které je nejlepší pro všechny

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k respektování jejich práv a povinností, bezpečnosti v počítačové třídě
- učí je respektu k individuálním rozdílům (národnostním, kulturním, náboženským...)
- učí je chápat základní ekologické souvislosti a chránit životní prostředí, tradice, historii a kulturní bohatství
- aktivně je zapojuje do přípravy kulturního dění, sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Učitel:

- učitel vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy kladně ohodnotí
- dbá na dodržování pravidel a pracovního postupu, na bezpečnost a ochranu zdraví při práci
- vede žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci

Kompetence digitální

Učitel:

- Vede žáky, aby poznávali novou digitální technologii, částečně s ní pracovali

Konkrétní začlenění průřezových témat ve vyučovacím předmětu Informatika:

Konkrétní zařazení průřezového tématu není

4. a 5. ročník

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

VÝSTUPY

- ❖ uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
- ❖ popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
- ❖ vyčte informace z daného modelu

UČIVO

- *data, informace*: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů
- *kódování a přenos dat*: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace
- *modelování*: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

VÝSTUPY

- ❖ sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- ❖ popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- ❖ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program;
- ❖ rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- ❖ ověří správnost jím navrženého postupu či programu,
- ❖ najde a opraví v něm případnou chybu

UČIVO

- *řešení problému krokováním*: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci
- *programování*: experimentování a objevování v blokově orientovaném prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu
- *kontrola řešení*: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

VÝSTUPY

- ❖ V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
- ❖ pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

UČIVO

systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi
práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam ,doplnění a úprava záznamu

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

VÝSTUPY

- ❖ Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
- ❖ Propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí

UČIVO

hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů
počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat
bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla

Změna učebních osnov vyhrazena.

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

<u>Vzdělávací oblast:</u>	Člověk a jeho svět
<u>Vyučovací předmět:</u>	Prvouka – 1. – 3.ročník Vlastivěda – 4. – 5.ročník Přírodověda – 4. – 5.ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět:

Časová dotace:

Prvouka - 3 hodiny týdně

Vlastivěda – 2 hodiny týdně

Přírodověda – 2 hodiny týdně

Výuka probíhá v kmenových třídách, v terénu.

Cíl: Vzdělávací obsah tohoto předmětu se týká člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Žáci rozvíjí své poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Učí se pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všítat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům - (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

Žáci získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se s základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejnámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i o poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Žáci pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti

- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci a vzbudí u žáka zájem o studium přírodovědy
- předkládá dostatek informačních zdrojů (učebnice, pracovní listy, časopisy, encyklopedie, atlasy, herbáře, internetové stránky)
- používá vhodné učební pomůcky (obrazový materiál, encyklopedie, mapy, atlasy, modely, herbáře, přírodní materiály)
- rozvíjí kreativitu a učební dovednosti potřebné k samotnému učení (práce s atlasem, encyklopedií)
- věnuje se dovednosti autokorekce chyb (pracovní listy)

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáka k řešení daného problému
- učí žáka využívat vlastní schopnosti a dovednosti a objevovat různé varianty řešení (kreativita)
- předkládá modely problémových úloh a vede žáka k jejich správnému řešení
- nenechá žáka odradit případným neúspěchem, pomáhá mu při hledání správného řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- předkládá žákovi zobecněné a didakticky transformované informace
- učí žáka správně používat odbornou terminologii
- učí žáka aplikovat teoretické znalosti v praxi
- rozvíjí dovednost porozumět, reprodukovat a písemně zpracovat zadané úlohy
- vede žáka k samotnému ústnímu i písemnému vyjadřování

Kompetence sociální a personální

Učitel

- volí takové metody a formy práce, ve kterých žáci účinně spolupracují ve skupinách (tj. vytvoření pravidel práce v týmu a jejich respektování)
- uplatňuje individuální přístup jak k talentovanému, tak i k žákovi s poruchou učení
- vytváří partnerské vztahy učitel – žák a vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáka k uvědomění si odpovědnosti k sobě samému, ke spolužákům i k učiteli
- respektuje věkové, intelektové, individuální, sociální a etnické zvláštnosti žáka

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáka k plnění povinností (příprava na výuku)
- zadává a kontroluje domácí přípravu
- vede žáka k samostatnosti a uvědomění si zodpovědnosti k sobě samému a k druhým lidem

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání digitálních pomůcek během výuky

Prvouka

1. - 3. ročník

Místo, kde žijeme

VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> ❖ vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí 	<ul style="list-style-type: none"> - domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště a jeho okolí - škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace
<ul style="list-style-type: none"> ❖ začlení svou obec do příslušného kraje a oblužného centra České republiky, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci 	<ul style="list-style-type: none"> - obec, místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce, významné budovy - místní region České republiky, zvláštnosti místní oblasti, příslušnost k větším územním celkům - zajímavá a památná místa, státní symboly - orientace v krajině, určování hlavních světových stran, povrch krajiny, vodstvo
	<ul style="list-style-type: none"> - vycházky, pozorování a zaznamenávání (proměny přírody, charakteristika období, les a pole) - přírodniny - rostliny, zvířata - lidské výtvoř (dům, stavba, silnice, ap.) - okolí bydliště, ulice, parky, rodinný dům, panelový dům, byt - hospodářský a kulturní život - vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí

Lidé kolem nás

VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> ❖ rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi ❖ projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům 	<ul style="list-style-type: none"> - rodina, role členů rodiny, práva a povinnosti členů rodiny - společné činnosti a domácí práce - významné události v rodině, oslavy - postavení jedince v rodině, úzký a širší okruh příbuzenských vztahů, mezigenerační vztahy - život a funkce rodiny, neúplné rodiny, děti bez vlastní rodiny
<ul style="list-style-type: none"> ❖ odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost při práci, zaměstnání rodičů, různá povolání, obchody, způsoby nákupu a úhrady zboží - doba práce, doba odpočinku - vhodně a nevhodně trávený volný čas, koníčky - práce, práce fyzická a duševní, zaměstnání, povolání, řemesla, výsledky lidské práce, nezaměstnanost - spolupráce lidí - vytváření představ o jednotlivých profesích
	<ul style="list-style-type: none"> - soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie - vzájemná pomoc - právo na spravedlnost - základní lidská práva, práva dítěte - práva a povinnosti žáků školy, školní řád - pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, rizikové situace

Lidé a čas

VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> ❖ využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase (rok, roční období, měsíce, názvy dnů v týdnu, včera, dnes, zítra) - délka dne a noci, školní a kalendářní rok - souvislosti s ročním obdobím - čas - měření času, časové jednotky, určování času podle hodin - používání kalendáře, datum, svátky - přítomnost, minulost a budoucnost - denní režim
<ul style="list-style-type: none"> ❖ pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu 	<ul style="list-style-type: none"> - minulost kraje, dobové dokumenty, významní rodáci - svědectví o práci našich předků uchované v památkách - pověsti a báje jako prostředek k probuzení zájmu o dějiny národa
<ul style="list-style-type: none"> ❖ uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost 	<ul style="list-style-type: none"> - průběh lidského života - současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby

Rozmanitost přírody

VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> ❖ pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích 	<ul style="list-style-type: none"> - roční období, proměny přírody v rámci jednotlivých ročních období - pozorování a zapisování proměn, zápisy do kalendáře přírody (značky počasí) - podnebí a počasí - změny počasí v průběhu roku, vhodné oblečení vzhledem k počasí
<ul style="list-style-type: none"> ❖ roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, ❖ uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě 	<ul style="list-style-type: none"> - látky a jejich vlastnosti - voda a vzduch - nerosty a horniny, půda - živočichové – dělení živočichů, volně žijící, domácí

	<ul style="list-style-type: none"> - znaky života živočichů - stavba těla ptáků a čtyřnohých zvířat - poznávání běžně známých živočichů - živočichové ve volné přírodě, chráněné a ohrožené druhy živočichů, stěhovaví ptáci - rostliny – druhy rostlin (bylina, keř, strom), stavba těla některých rostlin, poznávání běžně známých rostlin a hub - znaky života, průběh života rostlin, pozorování života rostlin - význam rostlin pro člověka - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody
<ul style="list-style-type: none"> ❖ provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů 	<ul style="list-style-type: none"> - cvičení a pozorování v přírodě - pozorování a popis přírodnin, sbírky přírodnin

Člověk a jeho zdraví

VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> ❖ uplatňuje základní hygienické režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, lidské smysly, životní potřeby člověka
<ul style="list-style-type: none"> ❖ rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času 	<ul style="list-style-type: none"> - osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek
<ul style="list-style-type: none"> ❖ uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečné chování v silničním provozu - dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)

- ❖ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- ❖ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

- přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
- mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

PT :

2.ročník

MKV

Lidské vztahy

3.ročník

OSV – Morální rozvoj -

EV – Základní podmínky života

Vztah člověka a prostředí

Změna učebních osnov vyhrazena.

Přírodověda

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časová dotace:

4.-5. ročník - 2 hodiny týdně

5.ročník – 2 hodiny týdně, z toho 1 hodina z disponibilní časové dotace

Výuka probíhá v kmenových třídách, v terénu.

Cíl: Přírodověda jako předmět opírající se o vybrané poznatky z různých přírodovědných oborů je svým pojetím zaměřena na to, aby žáci získávali takové vědomosti a dovednosti a rozvíjeli schopnosti, které jim umožní aktivně poznávat přírodu, člověka, svět a prostředí, ve kterém člověk pracuje a žije.

Vyučování žáků se zaměřuje na :

- získávání základních vědomostí o Zemi, člověku a technice
- poznávání základních jevů a vztahů v přírodě
- poznávání souvislostí mezi organismy navzájem, mezi organismy a prostředím, mezi člověkem a ostatní biosférou
- rozvíjení schopnosti pozorovat, poznávat a zkoumat přírodu, řešit úkoly a problémy
- utváření kladného vztahu k přírodě, ke svému zdraví a zdravému způsobu života i k ochraně životního prostředí

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

4. – 5. ročník

Rozmanitost přírody

VÝSTUPY

- ❖ objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- ❖ vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- ❖ zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy
- ❖ porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
- ❖ zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- ❖ založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

UČIVO

- Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období
- rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
- rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy

4. - 5.ročník

Člověk a jeho zdraví

VÝSTUPY

- ❖ využívá poznatků o lidském těle a podpoře vlastního zdravého způsobu života
- ❖ rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- ❖ účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- ❖ uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
- ❖ předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- ❖ uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- ❖ rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

PT:

EV – Ekosystémy, Lidské aktivity a životní prostředí

Změna učebních osnov vyhrazena.

UČIVO

- pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim
- nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena
- návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
- osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek
- bezpečné chování v silničním provozu dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)
- šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích
- přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
- mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

Vlastivěda

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časová dotace:

4. – 5. ročník – 2 hodiny týdně

5.ročník - 1 hodina z disponibilní časové dotace

Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v terénu.

Vlastivěda přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činnosti, s důležitými událostmi a významnými osobnostmi regionálních a národních dějin. Vysvětluje a integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života s informacemi z médií a ze zájmových oblastí. Formuje u žáků vlastenectví, rozvíjí zájem žáků o poznávání života, tradic, zvyklostí a zvláštností v různých historických obdobích a kulturách ve světě. Pojmy domov a vlast získávají věcný, mravní a citově zabarvený obsah. Vyučování žáků se zaměřuje na to, aby:

- poznali různé druhy lidské práce a učili se chápat jejich souvislost s přírodními podmínkami, rozpoznávat, jak se činnosti lidí odrážejí v tvářnosti krajiny, v charakteru staveb a v rozmanitých památkách
- poznávali místní krajinu a místní oblast a vytvářeli si představu o ČR
- utvářeli představu o přírodě, historii, kultuře a o životě lidí i o výsledcích jejich činnosti
- utvářeli si představu o způsobu života předků svých i v sousedních zemích
- naučili se orientovat v terénu, pracovat s mapami, užívat vědomosti v praxi
- se rozvíjela jejich schopnost pozorovat, analyzovat, srovnávat, pojmenovávat věci, jevy a děje, vyprávět o nich
- získávali vztah ke kulturnímu bohatství vlasti, k jejímu přírodnímu prostředí, kulturnímu dědictví a historickým památkám

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se s základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy).

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto žáci samostatně vyhledávají, získávají a zkoumají informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí.

4. – 5 ročník

Místo, kde žijeme

VÝSTUPY

- ❖ určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- ❖ určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- ❖ rozlišuje mezi náčrtly, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy
- ❖ vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam
- ❖ porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
- ❖ rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

UČIVO

- domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště
- škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace
- obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
- okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
- regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR
- naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly
- Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky

Lidé kolem nás

VÝSTUPY

- ❖ vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci
- ❖ rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou
- ❖ orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech

UČIVO

- chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům
- právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy
- vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti;

chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky

Lidé a čas

VÝSTUPY

- ❖ pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- ❖ využívá, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti
- ❖ rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
- ❖ srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

UČIVO

- státní svátky a významné dny
- regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

PT: VDO – všechna 4 podtémata **VMEGS** - Evropa a svět nás zajímá

MKV – Princip sociálního smíru a solidarity

Změna učebních osnov vyhrazena.

UMĚNÍ A KULTURA

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

Žáci se seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění.. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Hudební výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časová dotace:

1 hodina týdně v každém ročníku.

Výuka probíhá v učebně s klavírem s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých forem práce s využitím dostupných vyučovacích pomůcek. Hudební výchova podněcuje, rozvíjí a kultivuje přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Obohacuje estetické vnímání a prožívání světa. Hlavními složkami jsou zpěv, poslech hudby a hudebně pohybová činnost. Výběr písní má být rozmanitý, má napomáhat hlasovému výcviku. Nejvhodnější jsou lidové písně, dětmi oblíbené písně umělé. Současně s výcvikem pěveckých dovedností rozvíjí zpěv hudební sluch žáků, jejich smysl pro čistou intonaci a rytmus. Ten rozvíjíme častým zařazováním jednoduchých doprovodných nástrojů (tyčinky, bubínek, tamburína, činely, triangel) ke zpěvu žáků. Při poslechu hudby jsou žáci vedeni k tomu, aby vyjadřovali a srovnávali své dojmy z poslechu hudebních skladeb. Zpěv by se měl stát pro děti přirozenou potřebou pro vyjádření pohody a radosti, a to i v jiných předmětech.

Vyučování žáků se zaměřuje na to, aby:

- ✱ kultivovali svou hudebnost v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického citění, hudební paměti, představivosti a fantazie
- ✱ rozvíjeli své schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými

- * porozuměli hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím uměleckých epoch a orientovali se v jejich základním slohovém a stylovém rozvrstvení
- * získali vhled do hudební kultury české i jiných národů, seznámili se se schopností umění minulosti i dneška emocionálně působit a vytvářet spojení mezi lidmi
- * poznat a dbát o rozvoj talentovaných žáků
- * učitel vedl žáky k rozvoji jednotlivých klíčových kompetencí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence komunikativní

Učitel:

- hovoří o zajímavých poznatcích ze sledování naučných pořadů nebo poslechů, hovoří o koncertech a jednotlivých vystoupeních, často provádí jejich rozbor pomocí videa
- nechá žáky vyjádřit jejich dojmy z uměleckých děl
- přijímá i neodborně vyjadřované názory žáků, upřesňuje je a vyjadřuje uspokojení nad správnými závěry
- umožňuje žákům hovořit o poznaných souvislostech v návaznosti na jejich životní zkušenosti
- učí žáky naslouchat sobě navzájem, respektovat se a o názorech diskutovat
- dává žákům prostor vyjádřit svůj vlastní názor
- učí je umět pomoci ostatním, poradit s řešením

Kompetence k učení

Učitel:

- nabízí žákům řadu aktivačních metod
- nechává žáky manipulovat s pomůckami, pozorovat je, třdit a rozlišovat, často do výuky zařazuje rozmanité hudební nástroje
- podporuje tvořivou činnost žáků
- k učení dává žákům takový časový prostor, který zohledňuje jejich individuální potřeby
- pokud je to možné, dává žákům vždy konkrétní názor, aby žáci mohli učivo vnímat
- klade důraz na porozumění učivu a návaznost mezi jednotlivými poznatky
- podporuje sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- žákům předkládá problémy a úkoly ke konkrétnímu řešení
- vede žáky k jednoduchému zaznamenávání pozorovaných jevů

- podporuje účast žáků na různých soutěžích, účastní se mnoha vystoupení, koncertů a přehlídek
- vede žáky k tomu, aby se nenechali odradit případným nezdarem, pokoušeli se najít vhodné řešení
- k tomu žáky učí třídit, rozlišovat či seskupovat různé pomůcky a pojmy vzhledem k tomu, co mají řešit
- postupuje od jednoduchých skladeb ke složitějším
- umožňuje žákům vyhledávání nových informací, jejich třídění a propojování s ostatním učivem – často v projektových dnech

Kompetence sociální

Učitel:

- učí žáky vzájemné toleranci a zodpovědnosti při plnění dílčích úkolů a to zejména při nácvičce vícehlasých skladeb
- vzájemnou komunikaci vede v příjemné atmosféře
- dbá na to, aby se žáci podíleli na stanovování pravidel pro práci ve skupinách a tato pravidla respektovali
- učí žáky, aby byli ochotni poskytnout pomoc podle svých možností a také, aby uměli o pomoc požádat

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k samostatné přípravě pomůcek pro výuku
- dodržuje zásady hlasové hygieny, vysvětluje zásady bezpečnosti
- dosahuje zručnosti při práci, udržování pořádku na pracovním místě, systém ukládání pomůcek

Kompetence občanská

Učitel:

- vede žáky ke snaze o co nejlepší plnění svých povinností
- učí je znát a uvědomovat si svá práva
- vede je k vzájemné spolupráci, učí je oceňovat a uznávat nápady druhých
- vede je k péči o zdraví a jeho ochraně

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání digitálních pomůcek při výuce

Konkrétní začlenění průřezových témat:

MKV

3.ročník - Kulturní diferenciacce

1. - 3. ročník

VÝSTUPY

UČIVO

Vokální činnosti

- ❖ zpívá v jednohlase
 - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena)
 - dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu
 - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu)
 - kánon

Instrumentální činnosti

- ❖ využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
 - ❖ rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty
- hra na hudební nástroje (reprodukce jednoduchých motivů, témat, jednoduchých skladeb pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře)
 - rytmizace, hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď)

Hudebně pohybové činnosti

- ❖ reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt)
 - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)

Poslechové činnosti

- ❖ rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
 - ❖ rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
- kvality tónů (délka, síla, výška)
 - hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus)
 - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj
 - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)

PT:

MKV - Kulturní diferenciacie

4. - 5. ročník

VÝSTUPY

UČIVO

Vokální činnosti

- ❖ zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
 - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena)
 - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu)
 - dvojhlas
 - hudební rytmus (realizace písní ve 3/4 a 4/4 taktu)
 - intonace a vokální improvizace
 - orientace v notovém záznamu

Instrumentální činnosti

- ❖ využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
 - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladeb pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře)
- ❖ vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
 - rytmizace, melodizace a hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry)
 - grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby)

Hudebně pohybové činnosti

- ❖ ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace
 - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt)
 - pohybové vyjádření hudby
 - tanec
- ❖ realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not

VÝSTUPY

UČIVO

Poslechové činnosti

❖ rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
❖ rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků
❖ rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby | <ul style="list-style-type: none">- kvality tónů- vztahy mezi tóny- hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj
- hudební výrazové prostředky a hudební prvky- hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)- interpretace hudby
- hudební formy- hudební skladba v kontextu s jinými hudebními díly, dobou vzniku a životem autora; vytváření vlastních názorů |
|---|--|

Změna učebních osnov vyhrazena.

Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časová dotace:

1. – 2. ročník - 1 hodina týdně

3. – 5. ročník - 2 hodiny týdně.

3.ročník - 1 hodina z disponibilní časové dotace

Výuka probíhá v kmenových třídách, možnost využití keramické dílny.

Výtvarná výchova prostřednictvím výtvarných činností a výtvarného myšlení umožňuje žákům poznávat okolní i svůj vnitřní svět. Žáci se učí rozumět výtvarnému umění, jeho jazyku a významu, chápat výtvarnou kulturu jako součást svého duševního života a bohatství společnosti. Je zaměřena na kultivaci schopností žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty, chránit je a množovat. Umožňuje, aby si žáci prakticky osvojovali výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjí jejich přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, jejich fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz. Pomáhá utvářet kreativní stránky jejich osobnosti.

Vyučování žáků se zaměřuje aby:

- ✱ získali praktické i teoretické poznatky o malbě, kresbě, grafických technikách, užitém umění, o práci s různými materiály, o modelování a prostorovém vytváření
- ✱ seznámili se prakticky i teoreticky s výtvarnými technikami a prostředky
- ✱ rozvíjel se jejich vztah k výtvarnému umění
- ✱ získali představu o vývoji výtvarného umění, užitého, lidového a architektury
- ✱ nalézali a vnímali krásu a estetické hodnoty v přírodě a ve světě vytvořeném lidmi, uvědomovali si jejich význam pro život
- ✱ byli schopni získaných poznatků a dovedností využívat ve svém životě

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení - Učitel vede žáky:

- k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů

- k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- k využívání poznatků v dalších výtvarných činnostech
- aby zaujali a vyjádřili svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problémů - Učitel vede žáky:

- k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- aby samostatně kombinovali vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření
- aby přemýšleli o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujali k nim svůj postoj
- aby využívali získaná poznání při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní - Učitel vede žáky aby:

- se zapojovali do diskuse
- respektovali názory jiných
- pojmenovávali vizuálně obrazné elementy, porovnávali je, uměli ocenit vizuálně obrazná vyjádření
- vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociální a personální - Učitel vede žáky:

- k tvořivé práci ve skupině
- ke kolegiální pomoci
- aby respektovali různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu

Kompetence občanské - Učitel vede žáky:

- k chápání a respektování estetických požadavků na životní prostředí
- aby si vytvořili svůj postoj k výtvarným dílům

Kompetence pracovní - Učitel vede žáky:

- aby užívali samostatně vizuálně obraznou techniku
- k dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel
- k využívání návyků a znalostí v další praxi
- k plnění povinností (příprava na výuku)
- k samostatnosti a uvědomění si zodpovědnosti k sobě samému a k druhým lidem

Kompetence digitální

- využívat digitální pomůcky při výuce

Konkrétní začlenění průřezových témat ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova:

MDV – 5.ročník - Práce v realizačním týmu

1. - 3. ročník

VÝSTUPY

UČIVO

Malba

- ❖ rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů zážitků a představ
 - barvy základní
 - kombinace barev
 - barvy doplňkové, teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti

Kresba

- ❖ v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
 - výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše
 - uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti

Techniky plastického vyjádření

Ostatní techniky

- ❖ Vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje
 - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly (hmatové a pohybové podněty)
 - další výtvarné techniky
 - motivace založené na fantazii a smyslovém vnímání

Práce s uměleckým dílem

- ❖ interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností
 - ilustrace v dětské literatuře -reprodukce
 - některá významná umělecká díla (pokus o vlastní přepis)
 - přepis písniček, skladeb, ilustrace textu
- ❖ na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil
 - osobně prezentuje vlastní výtvor (zamýšlí se, srovnává a vyjadřuje se k uměleckým dílům)

4. - 5. ročník

VÝSTUPY

UČIVO

Malba

❖ při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů

- hra s barvou
- emocionální malba
- míchání barev
- barevný kruh
- tvořivé vyjadřování
- hra s náhodou (rozpuštění, destrukce, deformace a její výtvarné rozvedení)
- využití asociace, tvořivosti, fantazie a volnosti

❖ při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností

- vnímání a pozorování všemi smysly
- vlastnosti povrchů a struktur
- zpracování pohybu
- přepis zvuků, pocitů

Kresba

❖ nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě

- výrazové vlastnosti linie
- kompozice v ploše
- kresba různým materiálem

VÝSTUPY

UČIVO

Techniky plastického vyjádření

Grafické techniky

Ostatní techniky

- ❖ nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
- modelování v ploše a v prostoru
 - tisk, otisk, ostatní techniky
 - koláž, základy aranžování

Práce s uměleckým dílem

- ❖ osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření
 - ❖ pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky
 - ❖ porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
 - ❖ nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil
- setkání s výtvarným uměním (výstavy, besedy o umění)
 - stavební slohy
 - reprodukce
 - výtvarné vyjádření prožitků (divadlo, koncert)
 - ilustrátoři dětských knih (možnost využití s četbou)
 - vyjádření svého názoru a diskuse nad výtvarným dílem svým či cizím
 - podílení se na výzdobě svého okolí

PT:

MDV – Práce v realizačním týmu (5.ročník)

Změna učebních osnov vyhrazena.

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časová dotace:

1. - 5. ročník - 2 hodiny týdně

Výuka probíhá v tělocvičně nebo v areálu TJ Sokol Březno.

2. a 3.ročník – plavecký výcvik

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví a směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Zdravotní tělesná výchova (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravovat a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu, z dlouhodobého setrvávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě, z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě

zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

- a) činnosti ovlivňující zdraví - význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem, rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech
- b) činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti
- c) činnosti podporující pohybové učení - komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Organizace - žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění - relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Zdravotní tělesná výchova – prvky Zdr.TV jsou využívány v povinném předmětu tělesné výchovy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- dává žákům k učivu, pokud je to možné, vždy konkrétní názor
- dbá, aby každý nový činnostní postup měl určitý didaktický cíl
- dává příležitost k využívání žákovských zkušeností
- klade na žáky přiměřené nároky
- pomáhá podpořit sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti
- upozorňuje na konkrétní využití vědomostí a dovedností
- vede žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

Učitel se zaměřuje aby žáci:

- podle svého uvážení na základě uvedených činností nacházeli shodné, podobné nebo naopak odlišné znaky
- postupovali od jednoduchých problémů ke složitějším
- podporuje účast žáků, podle jejich schopností, v různých soutěžích
- vede žáky k tomu, aby se nedali odradit případným nezdarem

Kompetence komunikativní

Učitel:

- nechává žáky o činnostech hovořit
- přijímá i často neodborně vyjádřené žákovské názory, upřesňovat je
- dává žákům prostor k vyjádření vlastního názoru
- učí žáky naslouchat názorům spolužáků, umět diskutovat
- respektovat se navzájem

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ve výuce jsou střídá individuální činnosti s činnostmi žáků ve dvojicích, v družstvech
- vede žáky, aby se podíleli na stanovení pravidel a tyto pravidla respektovali
- učí žáky vzájemné toleranci
- dbá na to, aby v případě potřeby dokázali žáci požádat o pomoc a sami byli ochotni pomoc podle svých možností poskytnout
- dbá na to, aby vzájemná komunikace byla vedena v příjemné atmosféře (tomu napomáhá také vhodné oslovování žáků mezi sebou)

Kompetence občanská

Učitel vede žáky:

- k vzájemnému slušnému chování bez hrubostí a násilí
- ke snaze si mezi sebou pomáhat, uznávat se, oceňovat snahu druhého
- ke snaze o co nejlepší plnění svých povinností

Kompetence pracovní

Učitel se zaměřuje na :

- dosažení zručnosti a obratnosti žáků
- udržování pořádku, systém v ukládání pomůcek a nářadí
- dodržování zásad bezpečnosti

Kompetence digitální

Učitel se zaměřuje na :

- využívání digitálních pomůcek při výuce

Konkrétní začlenění průřezových témat ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova: není zařazeno

1. - 3. ročník

Činnosti podporující pohybové učení

VÝSTUPY

- ❖ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci
- ❖ spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- ❖ zná zásady správného sezení, držení těla ve stoji i při chůzi

UČIVO

- základní terminologie (smluvené povely a signály, nástup do řady, do družstev, společný pozdrav)
- zásady jednání a chování (fair play)
- pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností
- pořadová cvičení
- chůze do rytmu, chůze s písni do pochodu

Činnosti ovlivňující zdraví

VÝSTUPY

- ❖ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- ❖ umí ošetřit drobná poranění a přivolat pomoc
- ❖ uplatňuje různé funkce pohybu a využívá je v denním režimu (za pomoci učitele i rodičů)
- ❖ spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- ❖ ví, jak odstranit únavu při jednotvárné činnosti, pravidelně zařazuje
- ❖ do svého denního režimu zdravotní cvičení a pohybové činnosti
- ❖ uplatňuje zásady správného chování v přírodě
- ❖ zná několik základních cviků z každé osvojované oblasti a dovede

UČIVO

- hygiena při Tv
- organizace a bezpečnost cvičebního prostoru a bezpečnost při pohybových činnostech, bezpečná příprava a ukládání náradí
- pokyny týkající se bezpečnosti žáků a ochrany zdraví
- prevence úrazů
- otužování, životospráva
- zdravotně zaměřené činnosti (správné držení těla)
- příprava organismu dítěte na sportování
- pohybové aktivity během dne
- cvičení a orientace v terénu
- koordinační, vyrovnávací i kondiční cviky

- ❖ je samostatně nebo za pomoci seřadit do ucelené sestavy

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

VÝSTUPY

- ❖ spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- ❖ spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích
- ❖ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení
- ❖ dovede pojmenovat základní gymnastické nářadí a náčiní
- ❖ provádí cvičení na lavičkách, žebřinách, švédské bedně, kladince
- ❖ zvládá chůzi po lavičce a její modifikace, umí obrat na lavičce a změnu polohy, umí jednoduchý rovnovážný postoj
- ❖ ví, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze
- ❖ a využívá toho
- ❖ umí kotoul vpřed, vzad (i s dopomocí), prosté skoky snožmo
- ❖ z trampolínky
- ❖ provádí cvičení na lavičkách, žebřinách, švédské bedně, kladince
- ❖ umí šplhat na tyči
- ❖ zvládá základní činnosti s míčem, švihadlem, obručí
- ❖ dovede pohybem vyjadřovat rytmický doprovod
- ❖ umí poskytnout základní dopomoc a záchranu při cvičení
- ❖ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení
- ❖ zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to)
- ❖ umí vyjádřit jednoduchou melodii, rytmus a hlasitost

UČIVO

drobné hry

- závodivé a pohybové hry
- hry spojené s během, míčem, švihadlem

gymnastika

- volný sportovní pohyb
- cvičení na nářadí (žebřiny, lavičky, průpravná cvičení ke šplhu na tyči, švédská bedna, žiněnky, trampolína, kladinka, koza, tyč)
- cvičení rovnováhy
- akrobatická cvičení
- kotoul vpřed, vzad
- převaly a kolébky na zádech (na podložce)
- šplh na tyči
- cvičení s náčiním (míče, švihadla, obruče)
- rytmická cvičení na hudbu a jednoduché tanečky
- dopomoc a záchrana
- průpravná cvičení

rytmická a kondiční gymnastika

- cvičení bez náčiní
- základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty,...)
- rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem

- ❖ doprovodu
- ❖ pohybem
- ❖ umí několik lidových tanců, některé taneční kroky
- ❖ zvládne přetahy, přetlaky, odpory
- ❖ dovede pojmenovat základní atletické disciplíny
- ❖ zná základní pravidla bezpečnosti při atletice a dodržuje je

- ❖ zvládá základní techniku skoku do dálky

- ❖ zvládá základní techniku hodů míčkem
- ❖ zvládá základní techniku běhu
- ❖ zná princip štafetového běhu
- ❖ zná taktiku při běhu na delší vzdálenost

- ❖ spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- ❖ zná základní osvojované dovednosti, části hřiště a neznámější sportovní hry

 -

- ❖ zvládá základní způsoby házení a chytání míče (jiného náčiní) odpovídající velikosti

- ❖ zná a dodržuje základní pravidla her, je schopen soutěžit v družstvu

- ❖ je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo

- ❖

- rytmická cvičení na hudbu s náčiním i bez, jednoduché tance

průpravné úpoly - přetahy a přetlaky

atletika

- skoky z místa
- skok do dálky
- házení a kutálení míčů
- hod míčkem na cíl a do dálky
- běhy
- štafetový běh
- střídání běhu a chůze

sportovní hry

- příprava pro sportovní hry (návětr příhrávek a chytání)
- hry v družstvech
- základy sportovních her
- přípravné cviky
- běh nebo chůze s házením míče o zem
- přípravné cviky, příhrávky a chytání
- běh nebo chůze s driblingem

míčové hry

- vybíjená, přehazovaná
- uplatňování herních pravidel při hře, organizace hry a spolupráce

plavání

- plavecký výcvik

- ❖ adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti
- ❖ zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti“.

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> ❖ uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy ❖ zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením 	<p>Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)</p> <p>Speciální cvičení základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - oslabení podpůrně pohybového systému - oslabení vnitřních orgánů - oslabení smyslových a nervových funkcí. <p>Všeobecně rozvíjející se pohybové činnosti pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení</p>

4. - 5. ročník

Činnosti ovlivňující zdraví

VÝSTUPY

- ❖ podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti
- ❖ zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou
- ❖ zná cviky pro zahřátí a uvolnění, protahovací a napínací cviky
- ❖ usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti
- ❖ uvědomuje si souvislost životosprávy a tělesné kondice
- ❖ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném
- ❖ sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- ❖ podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti
- ❖ zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením

UČIVO

- správné držení těla, cvičení jednotlivých svalových oblastí
- význam přípravy organismu před pohyb. činnostmi, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení
- význam pohybu pro zdraví
- správná a vyvážená životospráva
- otužování
- hygiena při Tv
- dodržování pořádku a čistoty při sportu
- předcházení úrazům, přivolání pomoci, ošetření při zranění
- upevňování správného držení těla v různých polohách i pohybu
- koordinace pohybů
- různé formy rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti
- zábavné činnosti k pohybovým aktivitám
- pohybový režim, zásady správného držení těla, dechová cvičení
- využití tance, turistiky, plavání k prevenci či zmírnění zdravotního oslabení žáků

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

VÝSTUPY

UČIVO

- ❖ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her
 - ❖ zvládne základní kroky lidových tanců, seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou
 - ❖ zvládá průpravná cvičení
 - ❖ umí kotoul vpřed, vzad, stoj na lopatkách, stoj na rukou (s dopomocí)
 - ❖ i ve vazbách
 - ❖ zvládá základní činnosti s míčem, švihadlem, obručí
 - ❖ zvládne gymnastický odraz z můstku
 - ❖ umí roznožku a skrčku přes náradí odpovídající výšky
 - ❖ dovede z osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je
 - ❖ umí poskytnout základní dopomoc a záchranu při cvičení
 - ❖ zvládne přetahy, přetlaky, odpory
 - ❖ uvědomuje si význam přípravy na vhodnou aktivní obranu
 - ❖ zná základní pravidla bezpečnosti při atletice a dodržuje je
 - ❖ zvládá průpravné atletické činnosti
 - ❖ uběhne 60 m, podle svých možností běží vytrvalostní běh (800m)
 - ❖ zná základy techniky skoku do dálky a do výšky
 - ❖ zná základy techniky hodů míčkem
 - ❖ změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
 - ❖ zvládá přihrávku, nahrávku, driblink, střelbu
 - ❖ zvládá konkrétní hru se zjednodušenými pravidly (florbal, kopaná, vybíjená)
 - ❖ zvládá základy pohybu v mírně náročném terénu, umí se chovat ohleduplně k přírodě
 - ❖ orientuje se v přírodě podle několika osvojených možností
- rytmická a kondiční gymnastika**
- rytmická cvičení
- nácvik některých lidových tanců
- gymnastika**
- průpravná cvičení
- cvičení s náčiním
- cvičení na náradí
- dopomoc a záchrana
- průpravné úpoly**
- přetahy a přetlaky
- atletika**
- běhy
- skoky
- hody
- míčové hry**
- vybíjená, přehazovaná, florbal, fotbal
- soutěže, hry pro uklidnění
- turistika**
- pohyb a cvičení v přírodě
- orientace v přírodě

Činnosti podporující pohybové učení

VÝSTUPY

- ❖ užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- ❖ zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy
- ❖ změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- ❖ orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace

UČIVO

- aktivní využívání tělocvičného názvosloví
- vytvoření sestavy cviků podle popisu a nákresu
- organizace hry, soutěže, utkání
- měření, zaznamenávání a porovnávání výkonů
- zájmová tělesná výchova, sportovní specializace
- zdroje informací o Tv a sportu

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> ❖ zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování ❖ zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele 	<p>Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)</p> <p>Speciální cvičení základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - oslabení podpurně pohybového systému - oslabení vnitřních orgánů - oslabení smyslových a nervových funkcí. <p>Všeobecně rozvíjející se pohybové činnosti pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení</p>

Změna učebních osnov vyhrazena.

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časová dotace:

1. – 5.ročník - 1 hodina týdně.

Výuka probíhá v kmenových třídách, na školním pozemku, ve školní kuchyňce a lze využívat školní dílny, v terénu.

Tento předmět umožňuje žákům získat soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě a formuje jejich osobnost rozvíjením některých vlastností motorických i tvořivých schopností a dovedností.

Vyučování žáků se zaměřuje na to, aby:

- * získali základní a praktické dovednosti a návyky z různých oblastí : ruční opracování vhodných materiálů, elektrotechnických pracích, pěstitelských činnostech, činnostech v domácnosti apod.
- * poznali různé materiály a jejich užité vlastnosti, suroviny, plodiny, naučili se používat při práci vhodné nástroje, nářadí, pomůcky, pracovat s dostupnou technikou, osvojili si jednoduché pracovní postupy
- * osvojili si zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a hygieny práce, základy organizace a plánování práce
- * vytvářeli si vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí a pozitivní postoj k řešení ekologických problémů
- * získali orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce
- * vytvářeli si pozitivní vztah k práci, odpovědný a tvořivý postoj k vlastní činnosti a její kvalitě
- * získali poznatky a dovednosti významné pro jejich profesní orientaci

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k řešení problému

Učitel

- zadává úkoly, pokusy tak, aby žáci využili vlastní úsudek a zkušenost a naplánovali způsob řešení problému, sledovali vlastní pokrok při sebezdokonalování.

Kompetence sociální

Učitel

- volí práci ve skupinách, kde žáci vytváří a dodržují pravidla práce v týmu, čerpají poučení z toho, co druzí dělají.
- vede žáky k pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Kompetence k učení

Učitel

- zadává úkoly obecně užívanými termíny
- vede žáky k samostatnému pozorování a experimentování, k porovnávání výsledků práce.
- učí žáky využívat získané dovednosti k vytváření vztahu potřebnému k plnohodnotnému soužití a vede je ke kvalitní spolupráci s ostatními.

Kompetence komunikativní

Učitel

- učí žáky využívat získané dovednosti k vytváření vztahu potřebnému k plnohodnotnému soužití
- vede žáky ke kvalitní spolupráci s ostatními.

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky, aby využívali bezpečně a účinně nástroje a materiály
- využívali znalosti v jednotlivých oblastech k přípravě na svou budoucnost.

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k respektování druhého
- vede žáky k zodpovědnosti a ochraně svého zdraví i zdraví ostatních.

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k využívání digitálních pomůcek při výuce

Konkrétní začlenění průřezových témat ve vyučovacím předmětu Pracovní činnosti:

V pracovních činnostech konkrétní průřezové téma není zařazeno.

1– 3. ročník

Práce s drobným materiálem

VÝSTUPY

- ❖ seznamuje se se základními vlastnostmi tradičních i netradičních materiálů
- ❖ vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- ❖ pracuje podle slovního návodu a předlohy
- ❖ využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- ❖ udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny
- ❖ a bezpečnosti práce

UČIVO

- vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil aj.)
- práce s papírem (mačkání, trhání, lepení, stříhání, vystřihování, překládání a skládání)
- jednoduché tvary z papíru
- práce s modelovací hmotou
- práce s přírodním materiálem
- práce s textilem – základní činnosti šití
- práce podle slovního návodu nebo předlohy
- lidové zvyky, tradice, řemesla

Konstrukční činnosti

- ❖ zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), montáž a demontáž
 - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Pěstitelské práce

- ❖ provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
 - ❖ pečuje o nenáročné rostliny
 - ❖ provádí jednoduché pěstitelské činnosti
 - ❖ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
- kalendář přírody
 - pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků
 - základy péče o pokojové květiny
 - práce na pozemku, setí a sázení

Příprava pokrmů

- ❖ připraví tabuli pro jednoduché stolování
 - ❖ chová se vhodně při stolování
- jednoduchá úprava stolu
 - pravidla správného stolování

4. – 5. ročník

Práce s drobným materiálem

VÝSTUPY

- ❖ vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě představivosti různé výrobky z daného materiálu
- ❖ využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- ❖ volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- ❖ udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

UČIVO

- práce s papírem, kartonem, modelovací hmotou, textilem aj.
- různé druhy stehu
- různý přírodní materiál
- prvky lidových zvyků, tradic a řemesel
- nástroje, jejich funkce, způsob využití a bezpečnost při práci s nimi
- organizace a úklid pracovního místa
- zásady hygieny a bezpečnosti práce
- první pomoc při úrazu

Konstrukční činnosti

VÝSTUPY

- ❖ provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- ❖ pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- ❖ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

UČIVO

- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), montáž a demontáž
- sestavování modelů
- složitější stavebnicové prvky
- zásady hygieny a bezpečnosti práce
- první pomoc při úrazu

Pěstitelské práce

Základní škola a Mateřská škola Březno, okres Chomutov, Švermova 367, 431 45 Březno

VÝSTUPY

UČIVO

- ❖ provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
 - základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo
 - pozorování a hodnocení pozorování
- ❖ ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
 - setí a sázení
 - pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě
 - pěstování pokojových rostlin, množení
 - rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie
- ❖ volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
 - volba správných pomůcek, nástrojů a nářadí podle druhu pěstitelských činností
- ❖ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
 - zásady hygieny a bezpečnosti práce
 - první pomoc při úrazu

Příprava pokrmů

VÝSTUPY

UČIVO

- ❖ orientuje se v základním vybavení kuchyně
 - základní vybavení kuchyně, funkce jednotlivých druhů nádobí
 - technika v kuchyni – historie a význam
 - výběr, nákup a skladování potravin
- ❖ připraví samostatně jednoduchý pokrm
 - jednoduchý pokrm studené i teplé kuchyně
- ❖ dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
 - pravidla společenského chování
 - příprava slavnostní tabule
- ❖ udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni
 - zásady hygieny a bezpečnosti práce
 - pořádek a čistota pracovních ploch
 - první pomoc při úrazu v kuchyňském provozu

Změna učebních osnov vyhrazena.

UČEBNÍ OSNOVY

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTŮ

2. stupeň

osnova:

Jazyk a jazyková komunikace:	Český jazyk a literatura	str. 120-138
	Anglický jazyk	str. 139-143
	Německý jazyk	str. 144-151
Matematika a její aplikace:	Matematika	str. 152-160
Informatika:	Informatika	str. 161-166
Člověk a společnost str. 167-168	Dějepis	str. 169-174
	Výchova k občanství	str. 175-180
Člověk a příroda: str. 181-182	Fyzika	str. 183-190
	Chemie	str. 191-196
	Přírodopis	str. 197-202
	Zeměpis	str. 203-210
Umění a kultura: str. 211-213	Hudební výchova	str. 212-215
	Výtvarná výchova	str. 216-220
Člověk a zdraví: str. 225	Výchova ke zdraví	str. 227-230
	Tělesná výchova	str. 231-237
Člověk a svět práce:	Člověk a svět práce	str. 238-242

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk¹. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Český jazyk a literatura

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časová dotace:

6.-7. ročník - 4 hodiny týdně

8.-9. ročník - 5 hodin týdně

8.-9. ročník - 1 hodina z disponibilní časové dotace.

Výuka probíhá v kmenových třídách.

Dovednosti získané ve výuce českého jazyka a literatury jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání.

Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních i společenských skutečností i dneška. Vede k formování hodnotové orientace a k citlivému a esteticky účinnému vnímání okolního světa i sebe sama

V komunikační a slohové výchově je cílem, aby žáci:

- * vnímali a chápali různá jazyková sdělení - mluvená i psaná
- * četli s porozuměním, kultivovaně psali a rozhodovali se na základě přečteného i vnímaného textu
- * odlišovali ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřovali fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- * rozlišovali subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- * rozpoznávali manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímali k ní kritický postoj
- * dorozuměli se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- * odlišovali spisovný a nespisovný projev a vhodně užívali spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- * v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívali verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- * zapojovali se do diskuse, řídili ji a využívali zásad komunikace a pravidel dialogu
- * využívali základy studijního čtení – vyhledávali klíčová slova, formulovali hlavní myšlenky textu, vytvořili otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah přečteného textu; samostatně připravili a s oporou o text přednesli referát
- * uspořádali informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvořili koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- * využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

V jazykové výchově žáci:

- * získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem
- * spisovně vyslovují česká a běžně užívaná cizí slova
- * rozlišují a příklady v textu dokládají nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznávají přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh
- * samostatně pracují s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- * správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- * využívají znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- * rozlišují významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- * v písemném projevu zvládají pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- * rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

V literární výchově žáci:

- * uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisují strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretují smysl díla
- * rozpoznávají základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- * formulují ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- * tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
- * rozlišují literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- * rozlišují základní literární druhy a žánry, porovnávají je i jejich funkci, uvádí jejich výrazné představitele
- * uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- * porovnávají různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- * vyhledávají informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Českému jazyku se bude vyučovat v učebně pro výuku českého jazyka nebo v kmenových třídách. Kabinet českého jazyka je řádně vybaven všemi učebnicemi, jazykovými příručkami, odbornými časopisy, slovníky, pravidly, nástěnnými tabulemi s přehledem mluvnického učiva a jazykovými hrami pro pomalejší žáky a dyslektiky. Škola je tedy výborně vybavena pro výuku gramatiky, literární výchovy i slohu.

Žákům i vyučujícím slouží také školní knihovna, která čítá kolem čtyř tisíc svazků. Po celý rok knihovna slouží jako prostředník při získávání informací. Kromě půjčování knih zajišťuje také přístup k dalším informačním systémům a databázím - možnost sledování televizních pořadů, videa. Vyhledávání informací umožňují také počítače a internet v odborné učebně.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k užívání správné terminologie
- umožňuje žákům vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace
- motivuje žáky k systematickému vedení a ukládání informací
- podporuje žáky k aplikování získaných a naučených mluvnických pravidel a jejich vzájemného propojování
- při výuce umožňuje žákům používání jazykových příruček
- podporuje zvyšování čtenářské gramotnosti žáků
- rozvíjí u žáků dovednosti potřebné k osvojení učiva

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- orientuje žáky k tomu, aby samostatně přišli na pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy

- neděláme ostré hranice mezi jazykovou, literární, komunikační a slohovou výchovou
- k volbě různých postupů a jejich plánování
- vychází z chyb žáků a vede žáky, aby je uměli v textu najít a zdůvodnit správné řešení
- vede žáky k plánování postupů
- podporuje netradiční způsoby řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- ke spolupráci a ohleduplnosti
- zaměřuje se na to, aby žáci zdokonalovali své vyjadřovací schopnosti
- k výstižné argumentaci
- k účinnému zapojování do diskuse a vhodné obhajobě svých názorů
- k využívání informačních a komunikačních prostředků
- umožňuje žákům pozitivní reprezentování svojí osoby a školy na veřejnosti

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k sebedůvěře
- ke spolupráci ve skupině
- k věcné argumentaci

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- k zájmu o kulturní dědictví
- netoleruje agresivní, vulgární, nezdvořilé a hrubé chování žáků

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- k využívání znalostí v běžné praxi
- povzbuzuje žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- vytváří tvořivé a podnětné pracovní prostředí

kompetence digitální

Učitel vede žáky aby:

- uměli komunikovat
- našli s pomocí klíčových slov informace týkající se řešeného problému, posoudili je a vybrali ty, které potřebují
- sepsat referát doplněný obrazovým materiálem
- rozlišili spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodnili jejich užití v mluveném i písemném projevu včetně elektronické komunikace

Konkrétní začlenění průřezových témat do vyučovacího předmětu Český jazyk:

OSV

6.ročník - Sociální rozvoj

Poznávání lidí – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, vzájemné poznávání ve třídě

Mezilidské vztahy- péče o dobré vztahy, respektování, pohled na svět očima druhého

Komunikace- řeč těla, řeč lidských skutků, cvičení pozorování, komunikace v různých situacích

Kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností, rozvoj individuálních dovedností

MDV

9.ročník – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

8.ročník - Vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení

8.Fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti, faktory ovlivňující média, vliv médií

MKV

8.ročník - Multikulturalita současného světa, kulturní diference

6. ročník – jazyková výchova

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
Úvod o českém jazyce	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Umí rozlišovat útvary národního jazyka ❖ Orientace na mapě nářečí ❖ Převádění některých ukázek nářečí do spisovného jazyka ❖ Chápat jazyk jako nástroj celoživotního vzdělávání 	<ul style="list-style-type: none"> - Jazyk a jeho útvary, spisovný jazyk, nářečí, - Obecná čeština
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Umí se orientovat v Pravidlech českého pravopisu, zejména ve Slovníku, ve Slovníku spisovné češtiny a ve Stručné mluvnici české 	<ul style="list-style-type: none"> - Jazykové příručky
Zvuková stránka jazyka	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Žák dbá na správnou výslovnost, dodržuje větnou melodii, dbá na pořádek slov při důrazu, ovládá spodobu znělosti 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozdělení hlásek, čtení zdvojených souhlásek, pauzy, důraz, tempo, přízvuk, větná melodie
Stavba slova a pravopis	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Umí definovat, co je slovtvorný základ, přípona a předpona a dovede ho u slova určit 	<ul style="list-style-type: none"> - Slovtvorný základ, přípona, předpona
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Tvoří slova příbuzná, pozná kořen slova, předponu a příponu ❖ Zdůvodňuje, proč píše dvě stejné souhlásky vedle sebe ❖ Zvládá, jak obtížná slova správně napsat, umět zdůvodnit ❖ V písemných projevech umí používat správnou předponu a předložku 	<ul style="list-style-type: none"> - Slova příbuzná - Stavba slova - Zdvojené souhlásky - Skupiny bě-bje, vě-vje, pě, mě-mně - Předpony s-/se-, z-/ze-, vz-/vze-, předložky s, se, z, ze
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ovládá pravopis vyjmenovaných slov 	<ul style="list-style-type: none"> - I - y po obojetných souhláskách, vyjmenovaná slova
Tvarosloví	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Procvičování a upevňování pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní druhy - Podstatná jména konkrétní, abstraktní, hromadná, pomnožná, látková - Podstatná jména vlastní a obecná - Vzory podstatných jmen, cvičení na pravopis - Skloňování vlastních jmen osobních a místních
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Žák ovládá skloňování vzorů, zdůvodňuje pravopis ❖ - učivo se musí opakovat a procvičovat - je náročné 	<ul style="list-style-type: none"> - Přídatná jména - Druhy, pravopis, stupňování
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Učí se vyjmenovat druhy zájmen a rozlišovat, skloňovat 	<ul style="list-style-type: none"> - Zájmena - Druhy, vzory, skloňování osobních zájmen - Zájmena m ů j, t v ů j, s v ů j
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Naučí se druhy číslovek, ovládá pravopis sloves v přítomných tvarech i v infinitivu před-t a příčestí minulém před-l 	<ul style="list-style-type: none"> - Číslovky, druhy, slovesa, podmiňovací způsob - přítomný a minulý Pravopis sloves

Skladba	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Upevňuje vědomosti z nižších ročníků ❖ Určuje rozvíjející větné členy, neúplně ovládá pravopis v přítčestí minulém ❖ Spojuje věty spojovacími výrazy, zdůvodňuje čárky v souvětí. Učí se přímé řeči - uvozovací věta, ví, kam psát uvozovky 	<ul style="list-style-type: none"> - Z á k l a d n í v ě t n é č l e n y, - Shoda - R o z v í j e j í c í v ě t n é č l e n y - Věta jednoduchá a souvětí - Interpunkce v souvětí - Opakování přímé řeči
---------	---	--

6. ročník - literární výchova

VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Rozlišuje základní literární žánry ❖ Seznamuje se s základními literárními pojmy ❖ Vyjadřuje své pocity z textu – ústně i písemně ❖ Dokáže reprodukovat jednoduché texty ❖ Snaží se o uvědomělé čtení ❖ Rozpozná pohádku, pověst ❖ Vyjmenuje české pohádkáře a cizí autory ❖ Vyhledává informace z různých informačních zdrojů (knihovna, internet,..) ❖ Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, divadelních nebo filmových představení ❖ Pojmenuje hlavní znaky poezie, prózy ❖ Vysvětlí členění básně a rozliší sloku, verš ❖ Vysvětlí vztah literatury k životu ❖ seznamuje se se současnými autory 	<ul style="list-style-type: none"> - Pohádky - Pověsti - Mýty a báje - balada - bajky - Dobrodružná literatura - Humorná literatura - Fantazie v literatuře - Poezie - pojem literatura, druhy, žánry - současná dětská literatura

6. ročník - komunikační a slohová výchova

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
Vypravování	<ul style="list-style-type: none"> ❖ interpretuje v daném přiměřeném rozsahu čtený text ❖ vyhledává vhodné a správné jazykové prostředky ❖ orientuje se v textu, učí se sestavovat osnovu ❖ komunikuje v mluvené i psané formě ❖ vyhledává plnovýznamová slovesa ❖ sestavuje podle obrázků vypravování ❖ sestavuje přímou řeč 	<ul style="list-style-type: none"> - Ukázky vypravování - Jazykové prostředky vypravování, - Vypravování ústní a písemné - vlastních zážitků nebo z četby
Popis	<ul style="list-style-type: none"> ❖ dovede zpracovat jednoduchý popis ❖ obohacuje slovní zásobu o jazykové prostředky popisu ❖ popisuje v mluvené i psané formě v přiměřeném rozsahu ❖ sestavuje osnovu ❖ popis pracovního postupu považuje za návod k práci ❖ rozpozná rozdíl mezi popisem děje a vypravováním 	<ul style="list-style-type: none"> - Popis předmětu, obrazu - Popis prostoru - Popis osoby - Popis děje, pracovního postupu
Prostředlovací styl	<ul style="list-style-type: none"> ❖ vyhledává v denním tisku zprávy, oznámení, inzerát, pozvánku, ❖ umí se omluvit, vyjádřit soustrast, poblahopřát, představit se ❖ Umí použít telefonní a elektronickou komunikaci ❖ Reprodukuje důležité informace vlastními slovy 	<ul style="list-style-type: none"> - Telefonní a elektronická komunikace - Seznámení se s útvary
Výpisky a výtah, referát	<ul style="list-style-type: none"> ❖ vyhledává hlavní myšlenku textů ❖ vypisuje důležité informace ví, co je citát ❖ naučí se znaky referátu ❖ dodržuje etiku 	<ul style="list-style-type: none"> - - Výpisky ze snadného odborného textu, práce s osnovou
Dopis	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Sestavuje dopis ❖ Napíše správně adresu 	<ul style="list-style-type: none"> - Osobní dopis, elektronická komunikace

PT - OSV

Sociální rozvoj

Poznávání lidí – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, vzájemné poznávání ve třídě

Mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy, respektování, pohled na svět očima druhého

Komunikace - řeč těla, řeč lidských skutků, cvičení pozorování, komunikace v různých situacích

Kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností, rozvoj individuálních dovedností

7. ročník – jazyková výchova

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
Zvuková stránka jazyka Obecné poučení o jazyce	<ul style="list-style-type: none"> ❖ spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova ❖ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití ❖ využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace 	<ul style="list-style-type: none"> - zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči - obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky) - intonace, členění souvislé řeči
slovní zásoba a tvoření slov	<ul style="list-style-type: none"> ❖ rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh 	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba a způsoby jejího obohacování (rozvoj slovní zásoby, nová slova; tvoření nových slov a přejímání z jiných jazyků); Odvozování příponami – u podstatných jmen, přídavných jmen, sloves – a předponami. Skládání slov a zkracování, zkratky a zkratková slova - Složeniny vlastní a nevlastní (spřežky) a zkratková slova. - význam slova, homonyma, synonyma
tvarosloví	<ul style="list-style-type: none"> ❖ správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> - Podstatná jména Vzory, kategorie, pravopis. Skloňování podstatných jmen ramena, kolena, prsa. - Přídavná jména tvrdá, měkká přivlastňovací. - Jmenné tvary přídavných jmen. - Zájmena – druhy, skloňování, zájmeno jenž. - Číslovky druhy a stupňování; užití v textu. - Slovesa - Některé obtížnější slovesné tvary. Přítomné tvary, přičestí minulé, imperativ, infinitiv, slovesný rod, mluvnické kategorie. - Příslovce Druhy, příslovečné spřežky, stupňování - Spojky souřadící a podřadící; jejich užití. - Částice a citoslovce; jejich poznávání.

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
skladba	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ❖ rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ❖ orientuje se v nejrůznějších typech vedlejších vět, rozlišuje větné členy a správně je určuje ❖ ovládá pravidla interpunkce ve větě jednoduché i v souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> - Stavba větná - Věty dvojjmenné a jednočlenné; jejich rozlišování. - Větné ekvivalenty a základy větných ekvivalentů. - Druhy vět a větných ekvivalentů dle funkce. - Větné členy holé, rozvité a několikanásobné. - Základní větné členy - - Přísudek a vyjádření různými slovními druhy, druhy přísudku, modální a fázová slovesa. - Vedlejší věta přísudková - Podmět vyjádřený a nevyjádřený, všeobecný - Vedlejší věta podmětná - Shoda přísudku s podmětem - Rozvíjející větné členy. - Předmět - Vedlejší věta předmětná a spojovací výrazy, jimiž je uvozena. - Přísluvečné určení a jeho druhy – místa, času, způsobu, míry, příčiny, účelu, podmínky a přípustky. - Vedlejší věty přísluvečné, jejich druhy. - Přívlastek shodný a neshodný, přívlastek postupně se rozvíjející a několikanásobný, těsný a volný. Interpunkce. - Vedlejší věty přívlastkové - Doplněk - Vedlejší věta doplňková - Opakování o stavbě větné
pravopis	<ul style="list-style-type: none"> ❖ v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě ❖ jednoduché i souvětí ❖ ovládá pravopis lexikální, tvaroslovný a skladebný 	<ul style="list-style-type: none"> - Psaní velkých písmen ve jménech vlastních - Procvičování pravopisu i/í a y/ý

7. ročník - literární výchova

VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Formuluje vlastní názory na text ❖ hodnotí hlavní literární postavy ❖ Seznamuje se s základními básnickými jazykovými prostředky a vyhledává je ❖ Recituje báseň dle vlastního výběru ❖ Vytváří si vlastní názor na umělecké dílo ❖ Vyjadřuje své pocity z textu ❖ Reprodukuje text ❖ Vyhledává informace v různých zdrojích ❖ Dokáže reprodukovat přečtený text ❖ Vyhledává podstatné situace v ději ❖ Hodnotí přečtené dílo ❖ Snaží se o uvědomělé čtení ❖ Pokusí se o jednoduchou dramatizaci ❖ Poznává základní literární směry, žánry ❖ Seznamuje se s významnými představiteli české i světové literatury 	<p><u>Fantazie v literatuře</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - fantasy - sci-fi - horor <p><u>Postavy v literatuře</u></p> <p><u>Literatury, druhy, žánry</u></p> <p><u>Poezie – verš, rým</u></p> <p><u>Historie v literatuře</u></p> <p><u>Detektivní tvorba</u></p> <p><u>Dobrodružná literatura</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - próza (román, povídka) <p><u>Literatura a humor</u></p>

7. ročník - komunikační a slohová výchova

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
Vypravování	<ul style="list-style-type: none"> ❖ pracuje s textem, hodnotí ho, upravuje ❖ umí sestavovat osnovu, vypravování ❖ zná jazykové prostředky a používá je ❖ dodržuje odstavce ❖ vypráví svoje zážitky z četby, ze sledování televize, filmu ❖ vymýšlí příběhy ❖ ví, jak zvyšovat dějové napětí ❖ vypravuje v první osobě 	<ul style="list-style-type: none"> - Znaky vypravování - Práce s textem a osnovou - Jazykové prostředky
Popis	<ul style="list-style-type: none"> ❖ vybírá si vhodnou reprodukci ❖ obraz si řádně prohlédne ❖ popisuje ústně i písemně ❖ užívá vhodné jazykové prostředky ❖ hodnotí a porovnává nejlepší práce žáků třídy 	<ul style="list-style-type: none"> - Popis uměleckých děl, ústřední motiv, první, druhý a třetí plán, celkový dojem
Líčení	<ul style="list-style-type: none"> ❖ vybírá si téma, které mu je blízké a dovede o něm hezky psát ❖ pokouší se o lyrickou prózu ❖ používá kontrastu, epitet, dějových sloves, zosobňování 	<ul style="list-style-type: none"> - Procvičování subjektivně zbarveného popisu. (Mé nejoblíbenější místo a jiná témata)
Popis výrobků a pracovních postupů	<ul style="list-style-type: none"> ❖ čte příklady, poučuje se ❖ sestavuje osnovu ❖ popisuje pracovní postup - dívky např. přípravu pokrmů, hoši téma s technickým zaměřením 	<ul style="list-style-type: none"> - Popis pracovního postupu jako návod - k práci, osnova, jazykové prostředky
Životopis	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ví, co všechno se v životopisu uvádí ❖ je informován o zpracování heslovité formy životopisu ❖ píše svůj životopis 	<ul style="list-style-type: none"> - Umět napsat svůj životopis
Žádost, složenka, objednávka	<ul style="list-style-type: none"> ❖ dovidá se, které údaje v žádosti musí být ❖ píše žádost ❖ vyplní běžné úřední formuláře 	<ul style="list-style-type: none"> - - Ustálená forma žádosti, zpracování informací
Výtah a výpisky	<ul style="list-style-type: none"> ❖ pracuje s textem ❖ dovede zpracovat stručný výtah ❖ je poučen, k čemu výtah i výpisky slouží 	<ul style="list-style-type: none"> - - K čemu slouží? - Citáty

	❖ pořizuje písemné výtahy z učební látky, encyklopedií	
--	---	--

8 ročník - jazyková výchova

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
Obecné výklady o českém jazyce	❖ Žák rozlišuje obecnou češtinu od spisovného jazyka, dovede převést úryvek v nářečí do spisovného jazyka, uvědomuje si, že osobní jazyková kultura je důležitou součástí kultury každého člověka	- Útvary českého jazyka, jazyková kultura, mateřský jazyk
	❖ Rozezná západní, východní a jižní slovanské jazyky. Dovede překládat slovenské texty do češtiny - komunikuje v obou jazycích	- Čeština jako jeden ze slovanských jazyků
Nauka o slovní zásobě	❖ Uvědomuje si, že slovní zásoba se neustále vyvíjí, vyhledává slova cizího původu a nahrazuje je slovy domácími ❖ Slova přejatá správně čte i píše	- Slovní zásoba a tvoření slov. Přejímání slov z různých jazyků. - Slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis
tvarosloví Některé nepravidelnosti ve skloňování podstatných jmen	❖ Píše bez většího množství pravopisných chyb, určuje mluvnické kategorie, orientuje se v Pravidlech českého pravopisu, ve Slovníku spisovné češtiny, jiných slovnících a dalších jazykových příručkách Při pochybnostech vyhledává nepravidelnosti v Pravidlech	- Procvičování probraného učiva - Slovní druhy, pádové koncovky, určování mluvnických kategorií jmen a sloves, pravopis sloves, vyjmenovaná slova, slova neohebná Nepravidelnosti u některých jmen vzoru píseň a kost - Krácení kmenové samohlásky
	❖ Zvládá učivo podle některých zásad a pouček ❖ Při nejistotě používá Pravidla českého pravopisu	- Skloňování obecných jmen přejatých - Skloňování cizích vlastních jmen
	❖ Žák se pokouší zařazovat slovesa do tříd a ke vzorům, uvědomuje si důležitost vidu	- Slovesný vid, slovesa dokonavá a nedokonavá, vidové dvojice, kmen přítomný a minulý. Slovesné třídy a vzory. Využití různých slovesných tvarů - Pravopis koncovek jmen a sloves
Skladba	❖ Rozezná větu hlavní a vedlejší, určuje druh vedlejší věty, neúplně ovládá interpunkci v souvětí	- Věta dvojčlenná, jednočlenná, větný ekvivalent, zápor, základní větné členy, rozvíjející větné členy, několikanásobné větné členy, poměry souvětí podřadné, vedlejší věty
	❖ Rozlišuje souvětí podřadné a souřadné. Umí určovat poměry mezi větami hlavními, učí se ovládat interpunkci v souvětí, zná důležité spojovací výrazy v poměrech	- Souřadně spojené vedlejší věty - Souřadné souvětí - poměry, interpunkce

8. ročník - literární výchova

VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> ❖ rozlišuje základní literární druhy a žánry ❖ uvádí výrazné představitele v české a světové literatuře – poezie, próza ❖ seznamuje se s jejich životem a dílem <hr/> <ul style="list-style-type: none"> ❖ výrazně čte ukázky těchto autorů ❖ reprodukuje přečtené ❖ ví, co je literární postava, charakterizuje ji ❖ reprodukuje text ❖ reprodukuje hlavní myšlenky jednotlivých období <hr/> <ul style="list-style-type: none"> ❖ vytvoří si přehled ve vývoji literatury od středověké do 20. století <hr/> <ul style="list-style-type: none"> ❖ uvádí rozdíly mezi literaturou hodnotnou a literaturou konzumní, svůj názor doloží argumenty <hr/> <ul style="list-style-type: none"> ❖ ví, co je divadelní hra ❖ poznává osobnosti české i světové dramatické tvorby <hr/> <ul style="list-style-type: none"> ❖ vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<p>Základy literární teorie</p> <p>Literární druhy-lyrika, epika, drama Poezie, próza</p> <ul style="list-style-type: none"> * středověká literatura * renesance, humanismus * baroko, klasicismus * Český a světový romantismus * Národní obrození a první polovina 19.století * Literatura druhé poloviny 19.století * Literatura na přelomu 19. a 20století <p>Dramatická tvorba česká i světová</p>

8. ročník - komunikační a slohová výchova

TÉMA	VÝSTUP	UČIVO
Charakteristika literární postavy	<ul style="list-style-type: none"> ❖ rozlišuje • charakteristiku vnější a vnitřní ❖ *charakteristiku přímou a nepřímou ❖ *napíše charakteristiku literární postavy 	- Popis osoby s charakteristikou
Líčení	<ul style="list-style-type: none"> ❖ *umí sestavit osnovu a pracovat s ní ❖ *vyhledává v krásné literatuře vhodné ukázky ❖ *pokusí se vypracovat samostatnou práci 	- Subjektivně zbarvený popis
Výklad	<ul style="list-style-type: none"> ❖ *sestavuje jednoduchý odborný výklad 	- Příklady výkladu, sestavování jednoduchého odborného výkladu
Výtah	<ul style="list-style-type: none"> ❖ *seznamuje se s ukázkami ❖ *napíše výtah z učebnice nebo z odborného časopisu 	- Výtah učební látky jiného předmětu
Úvaha	<ul style="list-style-type: none"> ❖ *zpracuje úvahu na jednoduché téma ❖ *použije vlastních zkušeností, názorů a postojů ❖ *vyhledá znaky úvahy, sestaví osnovu, používá specifické vyjadřování v úvaze 	- Úvaha na jednoduché téma
Administrativní styl	<ul style="list-style-type: none"> ❖ *sestaví životopis, žádost, plnou moc podle vzoru ❖ *vyplní přihlášku ❖ *dovede je rozlišit, seznámí se s dalšími útvary ❖ *pravidla psaní objednávek 	<ul style="list-style-type: none"> - Životopis, žádost, přihláška - Plná moc - objednávka

PT

MKV - Multikulturalita

MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti

Vnímání autora mediálních sdělení

9. ročník – jazyková výchova

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
Úvod do studia českého jazyka	<ul style="list-style-type: none"> ❖ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu 	<ul style="list-style-type: none"> - Jazyky slovanské. Obecné výklady o českém jazyce Jazyky slovanské. - Vývoj českého jazyka. Útvary českého jazyka
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ dodržuje pravidla týkající se zvukové stránky češtiny ❖ užívá frekventovaná cizí slova ❖ dbá na správné kladení přízvuku u slov a vět 	<ul style="list-style-type: none"> - Zvuková stránka jazyka - Hláskosloví. - Spisovná výslovnost. - Zvuková stránka věty. - Psaní a výslovnost slov přejatých.
Nauka o slovech	<ul style="list-style-type: none"> ❖ dbá na ustálený pořádek slov ❖ rozlišuje způsoby obohacování slovní zásoby, ❖ vyhledává v textu 	<ul style="list-style-type: none"> - Tvoření slov - Stavba slova a tvoření slov. - Pravopis související se stavbou slova a s tvořením slov.
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ orientuje se v encyklopedických a jazykových příručkách ❖ pracuje s odborným textem 	<ul style="list-style-type: none"> - Význam slova - Slova jednoznačná a mnohoznačná. - Synonyma, antonyma, homonyma. Odborné názvy.
tvarosloví	<ul style="list-style-type: none"> ❖ umí skloňovat podstatná jména obecná a vlastní ❖ skloňuje a stupňuje přídavná jména ❖ používá správné tvary zájmen a číslovek ❖ skloňuje přejatá slova ❖ rozeznává a vhodně používá neohebná slova ❖ ovládá mluvnické kategorie sloves 	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní druhy. - Jména, jejich druhy a tvary. - Skloňování obecných jmen přejatých. - Skloňování cizích vlastních jmen. - Slovesa a jejich tvary. Přechodník Pravopis koncovek jmen a sloves. Psaní velkých písmen ve vlastních jménech a názvech.
skladba	<ul style="list-style-type: none"> ❖ proniká do logiky skladby českého jazyka ❖ má přehled o členění složitého souvětí ❖ respektuje interpunkci i ve větších stylistických projevech ❖ má přehled o členění složitého souvětí ❖ využívá různé slovní druhy vhodné jako spojovací výrazy ve větě jednoduché a souvětí <ul style="list-style-type: none"> ❖ využívá znalostí o oslovení, vsuvce, větě neúplné 	<ul style="list-style-type: none"> - Stavba větná - Věta jednoduchá. - Větné členy holé, rozvité, souřadně spojené; vztah přístavkový. - Věta dvojčlenná, věta jednočlenná, větný ekvivalent; funkce vět a větných ekvivalentů. - Samostatný větný člen, osamostatněný větný člen, elipsa. - Věta a souvětí; souvětí podřadné, souvětí podřadné s více než jednou větou vedlejší, čárka v souvětí podřadném. - Tvoření vět - Hlavní zásady českého slovosledu - Stavba textová - Souvětí souřadné. Souvětí souřadné s více než dvěma větami. Vsuvka. Prostředky návaznosti v jazykových projevech.

9. ročník - literární výchova

VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> ❖ rozlišuje lyrická a epická díla, učí se vnímat jejich specifické znaky ❖ charakterizuje jednotlivé literární žánry ❖ rozlišuje různé druhy dramát ❖ orientuje se ve struktuře literárního textu ❖ reprodukuje ústně i písemně přečtené ukázky ❖ ovládá poučení o jednotlivých žánrech ❖ čte ukázky i díla světových autorů ❖ plynule recituje zadanou báseň 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Obecné opakování o literatuře</u> - Literární druhy - lyrika, epika, drama - Literární žánry a směry - Významová a tvarová výstavba textu - Přednes básně
<ul style="list-style-type: none"> ❖ v ukázkách rozpozná míru ovlivnění ❖ umí základní fakta o spisovateli, která ovlivnila jeho tvorbu ❖ přiřadí dílo ke spisovateli a k jeho zemi 	<ul style="list-style-type: none"> - Způsoby ztvárnění obrazu 1. světové války v literatuře -
<ul style="list-style-type: none"> ❖ hledá historická fakta ❖ rozlišuje rozdíly v jednotlivých vlnách poválečné literatury ❖ poznává osudy spisovatelů během války 	<ul style="list-style-type: none"> - Vliv 2.světové války na díla - Téma holocaustu
<ul style="list-style-type: none"> ❖ poznává nejznámější osobnosti a jejich význam pro divadelní tvorbu ❖ chápe význam divadla, interpretuje nejznámější díla ❖ rozezná druhy dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> - Drama - osobnosti divadla, význam a historie divadla - vývoj a druhy dramatu
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Seznamuje se s vznikem a vývojem filmu 	<ul style="list-style-type: none"> - Film
<ul style="list-style-type: none"> ❖ recituje a rozebere básně ❖ sleduje moderní tendence v poezii ❖ seznámí se s nejvýznamnějšími představiteli ❖ rozlišuje kvalitní poezii od tendenční 	<ul style="list-style-type: none"> - Poezie
<ul style="list-style-type: none"> ❖ seznamuje se s moderními uměleckými směry 	<ul style="list-style-type: none"> - Moderní umělecké směry
<ul style="list-style-type: none"> ❖ charakterizuje socialistické tendence v dílech ❖ seznámení s osudy zakázaných autorů 	<ul style="list-style-type: none"> - Literatura ovlivněná socialismem
<ul style="list-style-type: none"> ❖ diskutuje o přečteném ❖ provádí charakteristiku ❖ vyslovuje názory na přečtené ukázky, knihy 	<ul style="list-style-type: none"> - Nejznámější představitelé a díla 2. pol. 20. stol. a 21. stol.
<ul style="list-style-type: none"> ❖ pochopí význam NC ❖ seznámí se s některými držiteli 	<ul style="list-style-type: none"> - Nobelova cena - nejznámější představitelé a její význam

9. ročník – komunikační a slohová výchova

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
Stylistika	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Klasifikuje základní činitele ❖ Charakterizuje nauku o slohu ❖ Osvojí si znalost základních rozdílů mezi mluvenými a psanými texty ❖ Snaží se vyjadřovat kultivovaně ❖ Volí vhodné jazykové prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> - Slohotvorný proces - Slohotvorní činitelé - Styl projevů mluvených a písemných - Slohové rozvrstvení jazykových a syntaktických prostředků - Funkční styly
Publicistické útvary	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Rozlišují rozdíly mezi útvary ❖ Zkouší vytvořit vlastní ❖ Seznámí se novinářským kodexem 	<ul style="list-style-type: none"> - Zpráva, komentář, reportáž, rozhovor - Přesvědčování a manipulace
Fejeton	<ul style="list-style-type: none"> ❖ naučí se, co je fejeton ❖ dovídá se, kde ho v tisku najde a pokusí se nějaký napsat 	<ul style="list-style-type: none"> - Ukázky Jana Nerudy, zvláštnosti fejetonu v české literatuře, co je fejeton
Proslov	<ul style="list-style-type: none"> ❖ při mluveném proslovu dbá na správnou výslovnost ❖ vypracuje proslov písemně 	<ul style="list-style-type: none"> - Nácvič mluveného proslovu, písemný proslov, např. k zahájení akademie
Diskuse a debata	<ul style="list-style-type: none"> ❖ uspořádají diskusi na aktuální téma dle zájmu žáků 	<ul style="list-style-type: none"> - Pokus o samostatně vedenou diskusi
Funkční styly a slohové útvary	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ❖ vyhledává různé styly z učebnic, beletrie, novin, časopisů ❖ Volí vhodné jazykové prostředky ❖ Na základě osnovy sestaví text na téma 	<ul style="list-style-type: none"> - Procvičování stylu, výběr slohových útvarů dle zájmu žáků
TÉMA	❖ VÝSTUPY	- UČIVO
Stylistika	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Klasifikuje základní činitele ❖ Charakterizuje nauku o slohu ❖ Osvojí si znalost základních rozdílů mezi mluvenými a psanými texty ❖ Snaží se vyjadřovat kultivovaně ❖ Volí vhodné jazykové prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> - Slohotvorný proces - Slohotvorní činitelé - Styl projevů mluvených a písemných - Slohové rozvrstvení jazykových a syntaktických prostředků - Funkční styly
Publicistické útvary	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Rozlišují rozdíly mezi útvary ❖ Zkouší vytvořit vlastní ❖ Seznámí se novinářským kodexem 	<ul style="list-style-type: none"> - Zpráva, komentář, reportáž, rozhovor - Přesvědčování a manipulace

PT

MDV –Stavba mediálních sdělení , Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení.

Změna učebních osnov vyhrazena.

Anglický jazyk

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět : Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časová dotace:

6. – 9. ročník – 3 hodiny týdně

Výuka probíhá v kmenových třídách, jazykovou učebnu nemáme. Vzhledem k malému počtu žáků ve třídách, hodiny nepůlíme.

Charakteristika výuky

Výuka shrnuje a prohlubuje vědomosti žáka ve všech oblastech jazykového vzdělání na základní škole. Metody a formy práce mají žáky dovést k produktivním, interaktivním a receptivním řečovým dovednostem, mimo jiné se snažíme o náročnější metody práce, např. tvorbu krátkodobých nebo dlouhodobých, individuálních nebo skupinových projektů. K tomu slouží nové zdroje a způsoby poznávání faktů – internet, výukové programy na PC, časopisy, knihy, TV.

Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, čemuž je podřízena i veškerá výuka gramatiky. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni porozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Žáci musí rovněž porozumět čtenému textu, který výběrem slov odpovídá jejich jazykové úrovni.

Výuka seznamuje žáky s reáliemi zemí, jež tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje v nich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi.

2. stupeň navazuje na 1. stupeň, procvičuje se větná skladba, pozornost se věnuje poslechu a popisování jednoduchých dějů. Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům.

Očekávané výstupy se předpokládají dosažení jazykové úrovně A2

žák

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat
- rozumí větám a často používaným výrazům vztahujících se k oblastem, které se žáka bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání).

MLUVENÍ

- žák
- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech.
- zvládne krátkou společenskou konverzaci, i když obvykle nerozumí natolik, aby konverzaci sám dokázal udržet
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- žák
- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
- Čte krátké jednoduché texty

PSANÍ

- žák
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- reaguje na jednoduché písemné sdělení
- umí napsat jednoduchý osobní dopis

Formy realizace

Vyučovací hodina - skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení - Učitel

- pravidelně do hodin zařazuje skupinovou i samostatnou práci s různými výstupy
- zadává žákům úkoly, aby samostatně vyhledávali a třídili informace z různých zdrojů (učebnice, Internet, literatura, mapa)
- hodnotí práci žáků a učí žáka pracovat s chybou
- vytváří žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání anglického jazyka.

Kompetence k řešení problémů - Učitel

- vytváří praktické problémové úlohy a situace
- učí žáky problémy řešit pomocí metody hraní rolí

Kompetence komunikativní - Učitel

- zadáváním různých úloh rozvíjí schopnosti žáka prezentovat své názory a myšlenky
- nacvičuje s žáky vystupování před kolektivem nebo rodilým mluvčím

Kompetence sociální a personální - Učitel

- zařazuje do hodin kooperativní vyučování a týmovou práci, při které žáci procvičují osvojené jazykové prostředky

Kompetence občanské - Učitel

- zadává referáty a mluvní i písemné projevy, aby žáci museli formulovat vlastní postoje, hájit svá práva a práva ostatních a sledovat dění ve třídě, škole, v místě bydliště a v celé společnosti

Kompetence pracovní - Učitel

- napomáhá žákům používat při práci vhodné pomůcky a technologie (různé druhy slovníků, počítačový výukový software apod.)
- zadáváním domácích úkolů vytváří u žáka pravidelné studijní a pracovní návyky
- pomáhá žákovi s výběrem vhodného způsobu zaznamenávání a učení slovní zásoby

Kompetence digitální - Učitel

- snaží se využívat digitální technologie ve výuce
- vede žáky k samostatnosti v práci s digitální technologií

Konkrétní začlenění průřezových témat v předmětu Anglický jazyk:

VMEGS –

6.ročník - Objevujeme Evropu a svět – vztah Evropy a světa, globální problémy

6. – 9. ročník

	VÝSTUPY	UČIVO	GRAMATIKA
POSLECH S POROZUMĚNÍM	<ul style="list-style-type: none"> ❖ rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně ❖ rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> - zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem - tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí 	<p>6. ročník: Přídavná jména pro popis osob. Zájmena přivlastňovací. Číslovky. Přivlastňovací pád. Slovesa- Čas minulý pravidelných i nepravidelných sloves. Zájmena neurčitá a záporná (some, any, no); datum a čas, stupňování přídavných jmen</p>
MLUVENÍ	<ul style="list-style-type: none"> ❖ zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích ❖ mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech ❖ vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života 		<p>7.ročník: Zdvořilostní fráze. Could you..., please? Časové výrazy: now, today, usually Minulý čas průběhový a prostý Časové výrazy. Přítomný čas prostý – zápor, otázka. Způsobová slovesa Budoucí čas – will be, gong to Předpřítomný čas</p>
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	<ul style="list-style-type: none"> ❖ vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech ❖ rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 		<p>8.ročník: Minulý čas prostý a průběhový Předpřítomný čas (SINCE? FOR) Podmínkové věty 1,2 Vztažné věty; tázací dovětky Zvratná zájmena, gerundium</p>

PSANÍ	<ul style="list-style-type: none"> ❖ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ❖ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ❖ reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>- mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>	<p>9.ročník: Předminulý čas Trpný rod Nepřímá řeč, posun časů a otázky Vedlejší věty příslovečné časové Vyjadřování budoucnosti(gong to, will)</p>
-------	--	--	---

Změna učebních osnov vyhrazena.

Německý jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časová dotace:

7. – 9.ročník - 2 hodiny týdně z disponibilních časových hodin

Výuka probíhá v kmenových třídách s možností použití videa, DVD přehrávače a CD přehrávače, interaktivní tabule, ve třídě výpočetní techniky. Jazykovou učebnu nemáme, součástí vyučování jsou i příležitostné akce jako olympiády, soutěže, exkurze, projekty apod.

Vyučovací hodiny jsou různého typu – frontální vyučování (výklad, shrnutí učiva), skupinová práce, samostatná práce, práce se slovníkem a autentickými materiály, práce s počítačovými programy.

Důraz je kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému jazyku a dalším cizím jazykům

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Předpokládá se dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky):

Žák – rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel

- zařazuje do hodin skupinovou i samostatnou práci s různými výstupy
- zadává žákům úkoly, aby samostatně vyhledávali a třídili informace z různých zdrojů (učebnice, Internet, literatura, mapa)
- hodnotí práci žáků a učíme žáka pracovat s chybou
- pracuje s portfoliem žáka – sebehodnocení, žáci si uvědomují vlastní pokrok za určitou dobu

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vytváří praktické problémové úlohy a situace a učíme žáky problémy řešit
- orientuje žáka v cizím jazykovém prostředí (zeptat se na cestu, telefonování, hotel, dovolená...)
- využívá situační hry
- upřednostňuje týmovou spolupráci
- vede žáky k pojmenování, definování problému, aby si stanovili postup řešení a zvolil nejlepší řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- učitel zadáváním různých úloh rozvíjí schopnosti žáka prezentovat své názory a myšlenky
- nacvičuje s žáky vystupování před kolektivem nebo rodilým mluvčím
- rozšiřuje slovní zásobu, aby ji žáci využívali při písemné a ústní komunikaci
- odbourává bariéry při veřejném ústním projevu v cizím jazyce

Kompetence sociální a personální

Učitel

- učitel zařazuje do hodin kooperativní vyučování a týmovou práci, při které žáci procvičují osvojené jazykové prostředky a nacvičují hraní rolí
- uplatňuje individuálních schopností k získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v cizím jazyce
- respektuje jiný názor při týmové práci
- vede žáky, aby si vyměňovali zkušenosti

Kompetence občanské

Učitel

- učitel zadává referáty a mluvní i písemné projevy, aby žáci museli formulovat vlastní postoje, hájit svá práva a práva ostatních a sledovat dění ve třídě, škole, v místě bydliště a v celé společnosti
- vede žáky k zodpovědnosti při plnění zadaných úkolů
- chce, aby si žáci uvědomovali české tradice a srovnávali s tradicemi jiných států
- poznává s žáky problémy jiných zemí

Kompetence pracovní

Učitel

- učitel napomáhá žákům používat při práci vhodné pomůcky a technologie (různé druhy slovníků, počítačový výukový software apod.)
- zadáváním domácích úkolů vytváří u žáka pravidelné studijní a pracovní návyky
- pomáhá žákovi s výběrem vhodného způsobu zaznamenávání a učení slovní zásoby
- účelně využívá vědomosti a dovednosti získané v jiných vzdělávacích oblastech pro oblast jazyka a komunikace

Kompetence digitální- Učitel

- snaží se využívat digitální technologie ve výuce
- vede žáky k samostatnosti v práci s digitální technologií

Konkrétní zařazení průřezových témat ve vyučovacím předmětu Německý jazyk není.

7. – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO
<p>Poslech s porozuměním Mluvení Čtení s porozuměním Psaní</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ -říká abecedu a hláskuje slova ❖ -pozdraví a rozloučí se ❖ -počítá do 20 ❖ -zná dny v týdnu ❖ -pojmenuje barvy 	<ul style="list-style-type: none"> - Vstupní audioorální kurz - Abeceda, pozdravy, dny v týdnu, čísla do 20, barvy, německá jména, internacionalismy
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ -přestaví sebe i jiné osoby ❖ -zeptá se na jméno, bydliště, telefonní číslo ❖ -odpovídá na jednoduché otázky ❖ -vyplní jednoduchý formulář ❖ -napíše několik informací o sobě 	<ul style="list-style-type: none"> - Téma: Jmenuji se a bydlím - Gramatika: - 3.os.mn.č., časování slovesa sein, otázky - Zápor nicht - Otázky zjišťovací - Základní seznámení s Německem, Rakouskem, Švýcarskem
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ -představí členy své rodiny ❖ -získá základní informace o rodinných příslušnících ❖ -porozumí krátkému textu ❖ -vypráví krátký příběh podle obrázků 	<ul style="list-style-type: none"> - Téma: Moje rodina - Gramatika: - přivlastňovací zájmena - -azba „- ich maj“, „von“
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ -zeptá se, kdy někdo přijde a jak dlouho zůstane – časové údaje ❖ -jednoduše popíše kamarády a další osoby ❖ -vyjádří, co rád dělá ❖ -řekne, co má a nemá rád 	<ul style="list-style-type: none"> - Téma: Mí kamarádi - Gramatika: - předložka „um“
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ --pojmenuje školní potřeby a školní předměty ❖ -ptá se na předměty ❖ -jednoduše popíše věci, osoby, zvířata ❖ -přikáže někomu něco 	<ul style="list-style-type: none"> - Téma: Škola - Gramatika: neurčitý člen: ein, eine, ein - určitý člen: der, die, das - Zápor kein, rozkazovací způsob

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO
<p>Poslech s porozuměním Mluvení Čtení s porozuměním Psaní</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ hovoří o svých koníčcích ❖ popíše koníčky svých kamarádů ❖ popíše své činnosti během týdne ❖ domluví si telefonicky odpolední program ❖ odmítne navržený program ❖ napíše jednoduchý e-mail (dopis) o sobě 	<ul style="list-style-type: none"> - Téma: Koníčky - Gramatika: -časování pravidelných sloves – přítomný čas - časování slovesa „sein“ - předložka „am“ v časových údajích
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ popíše co kdo dělá na počítači ❖ sdělí, do kdo fotografuje ❖ hovoří o domácích mazlíčcích ❖ napíše dopis o sobě 	<ul style="list-style-type: none"> - Téma: Mám počítač - Gramatika: - časování slovesa „haben“ - 4.pád – neurčitý člen - Zápor „kein“
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ napíše jednoduchou pozvánku ❖ popíše, kde se nacházejí jeho přátelé ❖ zeptá se na přesný čas, umí říci kolik je hodin ❖ počítá do 100 ❖ určí roční období a měsíce 	<ul style="list-style-type: none"> - Téma: Kde a kdy? - Gramatika: - předložka „in“ ve 3.pádě - množné číslo podstatných jmen - předložky „im, um“ v časových údajích - číslovky do 100
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ vyjádří cíle cesty ❖ umí si koupit jízdenku ❖ objedná ubytování ❖ napíše pozdrav z dovolené ❖ napíše údaje o sobě 	<ul style="list-style-type: none"> - Téma: O prázdninách - Gramatika: - evropské země, Evropská unie - vazba „ic möchte“ - předložky „nach, in“ - sloveso „fahren“

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO
<p>Poslech s porozuměním Mluvení Čtení s porozuměním Psaní</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ popíše pokoj, dům, kde bydlí ❖ popíše svůj vysněný pokoj ❖ hovoří o činnost během roku ❖ porozumí kratším textům 	<ul style="list-style-type: none"> - Téma: Bydlení - Gramatika: - přivlastňovací zájmeno „unser“ - předložky ve 3.pádě – otázka „Wo?“ - časování sloves s odlučitelnými předponami
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ zeptá se na směr cesty ❖ jednoduše cestu popíše ❖ přijme a odmítne pozvání 	<ul style="list-style-type: none"> - Téma: Orientace ve městě - Gramatika: - Předložky ve 4.pádě – na otázku „Wohin?“ - vazba „es Git“ - slovosled v oznamovací větě – opakování - předložka „für“ s podstatným jménem, zájmenem
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ vypráví o průběhu svého dne ❖ mluví o svém jídelníčku ❖ charakterizuje své povinnosti ❖ používá číslovky větší než 100 ❖ pracuje s časovými údaji v průběhu dne 	<ul style="list-style-type: none"> - Téma: Můj den - Gramatika: - způsobové sloveso „müssen“ - číslovky větší jak 100 - množné číslo podstatných jmen - další nepravidelná slovesa - 3.pád podstatných jmen
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ popíše svůj týdenní program ❖ podá informace o své škole ❖ pracuje s rozvrhem hodin ❖ domluví si schůzku ❖ popíše, co se ve škole smí a co ne ❖ Vypráví, co dělá ve volném čase 	<ul style="list-style-type: none"> - Téma: Můj týden - Gramatika: - způsobová slovesa „können, dürfen“ - časové údaje - podmět „man“

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</p> <p>MLUVENÍ žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ popíše části těla a vyjádří, co ho bolí ❖ domluví se u lékaře ❖ dá někomu pokyn, příkaz ❖ popíše jednoduše kde byl a co dělal ❖ vypráví jednoduchý příběh v minulosti 	<ul style="list-style-type: none"> - Téma: Co mě bolí - Gramatika: - Slovesa „habe, sein“ v préteritu - sloveso „werden“ s přídatným jménem - zájmena osobní – 3.pád - sloveso „tun – tun weh“ - rozkazovací způsob
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ požádá o informaci, jak se dostanu... ❖ jednoduše popíše cestu v plánu města ❖ popíše místo, kde bydlí ❖ vyjádří kam a čím chce cestovat 	<ul style="list-style-type: none"> - Téma: Ve městě - Gramatika: - Předložky se 3.pádem - způsobové sloveso „wollen“ - spojka „deshalb“
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ mluví o počasí ❖ popíše svoje oblečení ❖ jednoduše popíše událost ❖ popřeje ústně i písemně (Velikonoce, Vánoce, narozeniny...) 	<ul style="list-style-type: none"> - Téma: Počasí - Gramatika: - přivlastňovací zájmena - další nepravidelná slovesa - přítomný čas – „tragen“ - préteritum modálních sloves

<p>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</p> <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <p>žák</p> <p>rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</p> <p>rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p> <p>rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</p> <p>PSANÍ</p> <p>žák</p> <p>vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ mluví o svých plánech na dovolenou ❖ stručně popíše události v minulém čase ❖ vyjádří, co se mu líbí 	<ul style="list-style-type: none"> - Téma: Prázdniny, dovolená - Gramatika: - perfektum pravidelných a nepravidelných sloves - stupňování přídavných jmen a příslovcí - porovnání pomocí „als“
--	--	---

Změna učebních osnov vyhrazena

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časová dotace:

6., 8., 9. ročník - 5 hodin týdně, z toho 1 hodina z disponibilní dotace

7.ročník – 4 hodiny týdně

Výuka probíhá v kmenových učebnách s využíváním různých metod a forem práce.

Vyučovací předmět matematika na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět matematika na 1. stupni.

Pro vyšší efektivitu výuky je využívána skupinová práce a práce ve dvojicích. Výuka probíhá v kmenových třídách.

Vzdělávání v matematice je zaměřeno na

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matematických postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování

Matematika je v základním vzdělávání založena na aktivních činnostech žáků s matematickými objekty a na využití matematiky při řešení reálných problémů a situací. Předmět poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v reálném životě, rozvíjí logické myšlení a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Vzdělávání klade důraz na porozumění základním myšlenkovým postupům, pojmům matematiky, vzájemným vztahům a především na aplikacích v konkrétních případech. Žáci si postupně osvojují terminologii, pojmy, algoritmy, symboliku a způsoby jejich užití.

Do výuky ve všech ročnících jsou zařazovány nestandardní aplikační úlohy a problémy

Očekávané výstupy

žák

- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Učivo

- číselné a logické řady
- číselné a obrázkové analogie
- logické a netradiční geometrické úlohy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě
- při řešení využívají matematickou symboliku, rozvíjí analytické i syntetické myšlení (rozborů úloh, nalézání souvislostí), zobecňování, abstrakci

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků
- učí žáky odhadu, volbě správného postupu, vyhodnocování výsledků
- usiluje o rozvíjení logického a kombinatorického myšlení žáků

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky

- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence digitální

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Začlenění konkrétních průřezových témat do vyučovacího předmětu Matematika není.

6.ročník

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
Opakování a rozšíření učiva z 5. ročníku	❖ Sčítá, odčítá, násobí a dělí přirozená čísla, porovnává podle velikosti, řeší jednoduché slovní úlohy;	- Přirozená čísla
	❖ Chápe zlomek jako část celku, porovnává zlomky se stejným jmenovatelem, zná význam smíšeného čísla, umí vypočítat části z celku, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem;	- Zlomky
Geometrie v rovině a prostoru	❖ Rozumí pojmem bod, přímka, polopřímka, rovina; narýsuje rovno a různoběžky; narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici; rozeznává druhy trojúhelníků; vypočítá obvody základních obrazců; použije vzorce pro výpočet obvodů a obsahů v úlohách;	- Rovinná geometrie
	❖ Rozlišuje jednotlivá tělesa; ukáže na modelu těles stěny, hrany a vrcholy; sestrojí síť kváдру a krychle; vypočítá povrch krychle a kváдру	- Prostorové útvary
Číslo a proměnná	❖ Umí zapsat, přečíst a znázornit na číselné ose desetinná čísla; Porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla; sčítá a odčítá; násobí a dělí 10, 100 a 1000; násobí a dělí desetinné číslo přirozeným a desetinné číslo desetinným; uplatní nabyté vědomosti při převodu jednotek délky, plochy, objemu, hmotnosti; Umí užít vlastnosti sčítání a odčítání desetinných čísel; používá pravidlo o přednosti početních výkonů;	- Desetinná čísla
Geometrie v rovině	❖ Chápe úhel jako část roviny; rozlišuje jednotlivé druhy úhlů; umí přenést úhel, změřit pomocí úhlooměru; převádí stupně na minuty a zpět; porovnává úhly graficky početně; sčítá a odčítá úhly graficky početně; umí sestrojit osu úhlu; rozlišuje a načrtne různé dvojice úhlů;	- Úhel
	❖ Rozpozná shodné útvar; zobrazí jednotlivé body, úsečku, přímku obrazce; načrtne souměrné útvary	- Osová soustřednost
Číslo a proměnná	❖ Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti čísel	- Dělitelnost přirozených čísel
Geometrie v rovině	❖ Načrtne a sestrojí různé druhy trojúhelníků ❖ Rozlišuje vnější a vnitřní úhel trojúhelníku. Vypočítá třetí úhel u Δ . Chápe trojúhelníkovou nerovnost. Načrtne a sestrojí různé druhy Δ a zná jejich vlastnosti. Sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku. Sestrojí těžnice a těžiště, zná jejich vlastnosti. Sestrojí výšky a střední příčky Δ .	- Trojúhelník
Geometrie v prostoru	❖ Charakterizuje základní prostorové útvary analyzuje jejich vlastnosti ❖ Umí užít vzorec pro výpočet objemu a povrchu kváдру a krychle ve slovních úlohách. Seznámí se pojmem stěnová a tělesová úhlopříčka. Sestrojí obraz kváдру a krychle ve volném, rovnoběžném promítání a pravouhlém promítání	- Tělesa

7.ročník	VÝSTUPY	UČIVO
TÉMA Opakování	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Rozlišuje jednotlivé řády, umí přečíst a zapsat desetinné číslo, ovládá početní výkony s deset. čísly, využije znaků dělitelnosti, umí určit nejmenší společný násobek a největší společný dělitel, využije tuto vlastnost ve slovních úlohách, 	<p style="text-align: center;"><u>UČIVO</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Desítková soustava, početní výkony, dělitelnost,
Číslo a proměnná	<ul style="list-style-type: none"> ❖ zakreslí úhel a matem. zapíše, umí sčítat a odčítat úhly a násobit úhel přirozeným číslem, umí převádět stupně na minuty a naopak, narýsuje obraz v osově souměrnosti, popíše trojúhelník(vrcholy, strany, úhly), zopakuje si trojúhelníkovou nerovnost, narýsuje základní druhy trojúhelníků (rovnostranný, rovnoramenný, pravouhlý, ostroúhlý, tupouhlý), pozná kvádr a krychli a umí vypočítat jejich objem a povrch ❖ Vysvětlí, co vyjadřuje zlomek na konkrétních příkladech, umí vypočítat část z celku nebo celek z části, umí krátit zlomky a pozná základní tvar zlomku, umí rozšířit zlomek, vysvětlí, kdy jsou si zlomky rovny, vyjádří zlomek deset. číslem pomocí rozšiřování na desetinný zlomek, dělením čitatele jmenovatelem, převede deset. číslo na zlomek, umí zobrazit zlomek na číselné ose, porovnává zlomky se stejným jmenovatelem, na základě znalosti násobku čísel nalezne společného jmenovatele, porovnává různé zlomky převedením na společného jmenovatele, sečte zlomky se stejným jmenovatelem, sčítá a odčítá zlomky s různým jmenovatelem, násobí zlomek přirozeným číslem, umí násobit zlomky s různými jmenovateli, umí krátit křížem zlomky při násobení, vytvoří převrácený zlomek, umí dělit zlomky převedením na násobení, porozumí pojmu smíšené číslo, umí převádět smíšené číslo na zlomek a naopak, porovnává smíš. čísla, sčítá je a odčítá, pochopí, co je to složený zlomek a umí ho upravit 	<ul style="list-style-type: none"> - úhel, osová souměrnost, trojúhelník, tělesa - Zlomky – opakování, krácení a rozšiřování zlomků, rovnost zlomků, vyjádření zlomku deset. číslem, zobrazení zlomku na číselné ose, porovnávání zlomků, sčítání, odčítání, násobení, dělení zlomků, smíšená čísla, porovnávání smíšených čísel, sčítání a odčítání smíš. čísel, složené zlomky
Geometrie v rovině	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Rozezná přímo shodné a nepřímě shodné útvary, umí vyslovit věty o shodnosti trojúhelníka a využít je při konstrukci trojúhelníka ❖ Podle zkušeností z běžného života pochopí pojem celé číslo – kladné a záporné, umí ho znázornit na číselné ose, zná čísla navzájem opačná, pochopí absolutní hodnotu celého čísla, umí porovnat celá čísla, umí sčítat, odčítat, násobit a dělit celá čísla, znalosti využije ve slovních úlohách 	<ul style="list-style-type: none"> - Shodnost geometrických útvarů
Číslo a proměnná	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Seznámí se zápornými deset. čísly a zlomky, znázorní je na číselné ose, uvede příklad čísel patřících do oboru racionálních čísel, provádí početní výkony s racionálními čísly, řeší slovní úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> - Celá čísla, čísla kladná a záporná, navzájem opačná čísla, absolutní hodnota celého čísla, porovnávání celých čísel, sčítání, odčítání, násobení a dělení celých čísel
Číslo a proměnná geometrie v rovině	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Sestrojí obraz ve středové souměrnosti, rozpozná středově souměrné útvary ❖ Seznámí se s poměrem, úměrou, pochopí podobnost se zlomky, umí zvětšit (zmenšit) číslo v daném poměru, umí vypočítat chybějící člen úměry, vypočítat se znalostí měřítka a vzdálenosti na mapě vzdálenost ve skutečnosti a naopak, rozdělí celek na části v daném poměru, na příkladech ze života pochopí přímou a nepřímou úměrnost, rozhodne, zda se 	<ul style="list-style-type: none"> - Racionální čísla, záporná deset. čísla, záporné zlomky, racionální čísla – početní výkony

<p>Číslo a proměnná</p> <p>Geometrie v rovině Závislosti, vztahy, práce s daty.</p> <p>Geometrie v prostoru</p>	<p>jedná o přímou nebo nepřímou úměrnost nebo jinou matem. závislost, sestrojí grafy přímé a nepřímé úměrnosti, řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Ze znalosti vnitřních úhlů trojúhelníka vyvodí vztah pro součet vnitřních úhlů čtyřúhelníku, umí vypočítat chybějící úhel, vyjádří vlastnosti rovnoběžníku, umí načrtnout všechny rovnoběžníky a porovná jejich vlastnosti, spočítá obsah rovnoběžníku, odvodí ze znalosti obsahu rovnoběžníku obsah trojúhelníka, použije při výpočtu obsahů obrazců z běžného života, sestrojí rovnoběžník a popíše konstrukci pomocí matem. znaků, pozná lichoběžník a jeho vlastnosti, umí vypočítat jeho obsah a využít v úlohách ze života, sestrojí lichoběžník, konstrukci popíše matem. znaky ❖ Pochopí pojem procento, převádí zlomky na procenta a naopak, vypočítá procentovou část přes 1 % (základ, počet procent), přes úměru, přes deset. čísla, umí využít znalostí procent ve slovních úlohách, vypočítá úrok z vložené části (nebo úvěru), seznámí se s pojmem promile, vypočítá slovní úlohu na promile ❖ Sestrojí kruhový a sloupcový diagram sledovaného děje, vyčte z diagramu sledovaný jev ❖ Připomene si kvádr a krychli – výpočet objemu a obsahu, sestrojí síť hranolu, vypočítá jeho objem a povrch, využije výpočty k řešení úloh z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> - Středová souměrnost - Poměr, zvětšování a zmenšování v daném poměru, měřítko plánu a mapy, dělení celku na části v daném poměru, přímá a nepřímá úměrnost - Vnitřní úhly čtyřúhelníku, rovnoběžníky, obsah rovnoběžníku, konstrukce rovnoběžníku, lichoběžníky, obsah lichoběžníku, konstrukce lichoběžníku - Procento, výpočet procent. částí, výpočet základu, výpočet počtu procent, úrok, procenta ve slovních úlohách, promile - Grafy a diagramy s procenty - Hranoly a jejich sítě
---	---	--

8.ročník

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
Opakování z 7. roč.	❖ Provádí početní operace s danými čísly a umí je užít ve slovních úlohách	- Přirozená čísla, celá a racionální čísla
	❖ Řeší jednoduché úlohy na trojčlenku, procenta a poměr	- Poměr, procenta, úroky
	❖ Umí sestrojit trojúhelník podle věty SSS, SUS a USU	- Shodnost, konstrukce trojúhelníka
	❖ Umí sestrojit obraz obrazce ve střed. souměrnosti	- Středová souměrnost
	❖ Rozpozná jednotlivé obrazce, popíše jejich vlastnosti, umí počítat jejich obvody a obsahy a umí je sestrojit	- Čtyřúhelníky, rovnoběžníky, lichoběžníky
Čísla	❖ Seznámí se se zápisem mocnin a odmocnin, umí je vyhledat v tabulkách a vypočítat na kalkulačce, zná vlastnosti mocnin a odmocnin a umí je využít	- Druhá a třetí mocnina a odmocnina
Metrické vlastnosti v rovině	❖ Rozpozná v pravoúhlý trojúhelníku odvěsny a přeponu, umí vyslovit P. větu a zná matem. zápis P. věty, využívá P. větu ve výpočtech a slovních úlohách, zná obrácenou P. větu a její užití	- Pythagorova věta
Čísla	❖ Naučí se základní pravidla pro počítání s mocninami, provádí početní operace s mocninami včetně umocňování, umí zapsat číslo rozvinutým zápisem v desítkové soustavě včetně zkráceného zápisu pomocí mocnin	- Mocniny s přirozeným mocnitelem
Rovinné útvary	❖ Zná rozdíl mezi kruhem a kružnicí, umí sestrojit vzájemné polohy kružnice a přímky, umí sestrojit různé vzájemné polohy 2 kružnic, umí vypočítat obvod a obsah kruhu, Seznámí se s částmi kružnice a kruhu. Poznává Thaletovu větu a umí ji využít při konstrukcích	- Kruh a kružnice
Proměnná	❖ Umí upravit číselné výrazy, provádí početní operace s výrazy s proměnnou, používá pro úpravu výrazů vzorce	- Výrazy
Prostorové útvary	❖ Umí sestrojit síť válce, vypočítá povrch a objem válce a využije znalosti ve slovních úlohách	- Válec
Proměnné	❖ Provádí ekvivalentní úpravy rovnic, řeší rovnice pomocí ekvivalentních úprav a provádí zkoušku, řeší slovní úlohy pomocí rovnic, umí vyjádřit neznámou ze vzorce	- Lineární rovnice
Rovinné útvary	❖ Seznámí se s nejdůležitějšími množinami všech bodů dané vlastnosti a umí je využít v konstrukčních úlohách	- Konstrukční úlohy
Práce s daty	❖ Umí vyčíst data s grafů diagramů, seznámí se s pojmem četnost, vypočítá aritmetický průměr, umí sestrojit graf sledovaného jevu	- Statistika

9.ročník

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
Opakování a rozšíření učiva z 8. roč.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Umí užívat druhou a třetí mocninu a odmocninu ve výpočtech, provádí početní operace s mocninami (včetně umocňování), provádí početní operace s výrazy, užívá vzorce pro úpravu výrazů, roznásobí závorky, rozlišuje množiny čísel, řeší lineární rovnice a umí jich užít ve slov. úlohách, užívá Pythagorovu větu, rozlišuje kruh a kružnici, sestrojí tečnu ke kružnici, vypočítá obvod a obsah kruhu, objem a povrch válce, užívá množiny bodů dané vlastnosti konstrukčních úlohách. 	-
Číslo a proměnná	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Vytvoří výraz z modelové situace, vytváří definiční obor výrazu, matematizuje jednoduché reálné situace ❖ Dosadí čísla za proměnnou a vypočítá hodnotu výrazu, sčítá, odčítá, násobí a dělí mnohočleny, umí krátit a rozlišovat lomené výrazy, provádí rozklad mnohočlenů na součin ❖ Umí řešit jednoduché rovnice, vytvoří společného jmenovatele, používá ekvivalentní úpravy, řeší reálné situace rovnic ❖ Analyzuje zadání slovní úlohy, sestaví rovnici, vypočítá, provede zkoušku správnosti, řešení, aplikuje na obdobné situace 	<ul style="list-style-type: none"> - Lomený výraz - Početní operace s lomenými výrazy - Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli - Slovní úlohy o pohybu, společné práci a směsích
Prostorová geometrie	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Určí útvary navzájem podobné, umí vyslovit a použít věty o podobnosti trojúhelníků, užije podobnost v reálné situaci 	- Podobnost
Číslo a proměnná	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Umí vyřešit soustavu rovnic dosazovací a sčítací metodou, řeší slovní úlohy vedoucí k řešení lineárních rovnic o dvou neznámých ❖ Formuje a řeší reálné situace pomocí soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými ❖ Rozezná funkční vztah od jiného, určí definiční obor a obor hodnot, sestrojí graf. Rozliší lineární funkce a nepřímou úměrnost od ostatních funkcí, určí, kde je funkce rostoucí a klesající, sestrojí graf lineární funkce, řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic, užívá probrané funkce při řešení úloh z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> - Soustava lineárních rovnic se dvěma neznámými - Funkce

Závislosti a vztahy a práce s daty	❖ Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data, porovnává soubory dat. Umí převádět českou měnu na cizí měny, umí vypočítat úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře. Řeší konkrétní úlohy z rodinného hospodaření	- Finanční matematika
Geometrie prostoru	❖ Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti, odhaduje a vypočítá objem a povrch, načrtne a sestrojí síť základních těles. Získané znalosti užije v praktických úlohách.	Prostorové útvary

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

<i>VÝSTUPY</i>	<i>UČIVO</i>
<ul style="list-style-type: none"> ❖ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací ❖ řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy

Změna učebních osnov vyhrazena.

INFORMATIKA

Vzdělávací oblast: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časová dotace:

6.ročník – 2 hodiny týdně, z toho 1 hodina z disponibilní časové dotace

7.ročník – 2 hodiny týdně z disponibilní časové dotace

8.ročník – 1 hodina týdně z disponibilní časové dotace

9.ročník – 1 hodina týdně

Výuka probíhá v učebně výpočetní techniky.

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení. V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů

- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládnání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel vede žáky, aby::

- využívali základní funkce počítače a jeho nejběžnější periférie
- vyhledávat a třídit informace a využívat je v procesu učení i praktickém životě
- ověřovat věrohodnost informací a informačních zdrojů
- používat potřebný software a e-materiály
- chránit data před poškozením, ztrátou a zneužitím
- vede žáky k hodnocení i sebehodnocení
- k žákům přistupuje individuálně

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky, aby pracovali s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví
- vede žáky ke vnímání problémových situací, motivuje je k tomu problémovými úlohami z života
- zapojuje je do všech fází plánované činnosti – plánování, přípravě, realizace i hodnocení

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky, aby:

- uměli prezentovat a obhájit své výsledky, postup a rozhodnutí, vyjádřit se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu, naslouchat názorům druhých lidí, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuse
- uměli využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem a pro prezentaci svých výsledků
- komunikovali pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení
- nabídne možnost vhodnou formou prezentovat jejich práci

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky, aby pracovali v týmu, účinně spolupracovali ve skupině a hledali v ní svoji roli
- podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- vede žáky k tomu, aby při skupinové práci poskytli pomoc druhému a sami o ni v případě potřeby požádali
- vede žáky k respektování názorů ostatních a přijímání řešení, které je nejlepší pro všechny

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k respektování jejich práv a povinností, bezpečnosti v počítačové třídě
- učí je respektu k individuálním rozdílům (národnostním, kulturním, náboženským...)
- učí je chápat základní ekologické souvislosti a chránit životní prostředí, tradice, historii a kulturní bohatství
- aktivně je zapojuje do přípravy kulturního dění, sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Učitel:

- učitel vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy kladně ohodnotí
- dbá na dodržování pravidel a pracovního postupu, na bezpečnost a ochranu zdraví při práci
- vede žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci

Kompetence digitální

Učitel:

- Vede žáky, aby poznávali novou digitální technologii, částečně s ní pracovali

Konkrétní začlenění průřezových témat do vyučovacího předmětu Informatika:

MDV

9.ročník – MDV - Stavba mediálních sdělení

9.ročník – MDV - Tvorba mediálních sdělení

6. – 7. ročník

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	
VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> ❖ získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat ❖ navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu ❖ vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní ❖ zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>data, informace</i>: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat - <i>kódování a přenos dat</i>: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity - <i>modelování</i>: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> ❖ po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen ❖ rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení ❖ vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému ❖ v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ❖ ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>algoritmizace</i>: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu - <i>programování</i>: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné - <i>kontrola</i>: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu

	<ul style="list-style-type: none"> - tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora
--	---

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> ❖ vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů ❖ nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat ❖ vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat ❖ sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu 	<ul style="list-style-type: none"> - informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti - návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel - hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> ❖ popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě ❖ ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos ❖ vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky ❖ poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače ❖ dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>hardware a software</i>: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; - <i>datové a programové soubory</i> a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka - <i>počítačové sítě</i>: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva - řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení - bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat - digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí

Změna učebních osnov vyhrazena

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Tato oblast vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích. Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení - učitel:

- na základě srozumitelného výkladu ukládá žákům různé úkoly, jako např. práci s historickou mapou, vyhledávání v knihovně apod. tak, aby se sami naučili vyhledávat informace, samostatně je zpracovávat a předávat
- rozvíjí časové a prostorové představy, které umožňují lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů
- volí správné metody učení
- zadává úkoly s využitím informačních technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí do každodenního života

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- zadává krátké referáty o dílčí historické problematice
- učí žáky tvořivě využívat získané poznatky, argumentovat, srovnávat a hodnotit

- vede žáky k uvážlivým rozhodnutím, obhájení vlastního názoru, k uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní – učitel:

- dbá na přesné a kultivované vyjadřování, na přesný výklad historických pojmů a logický sled žakovského výkladu
- vede žáky k toleranci odlišného názoru
- využívá informační a komunikativní prostředky

Kompetence sociální a personální – učitel:

- zadává žákům společné úkoly týkající se historických témat tak, aby se žáci naučili pracovat v kolektivu, zorganizovat si činnost a vzájemně se domluvit
- podporuje sebedůvěru žáků
- vede ke schopnosti přijmout kritiku
- vede ke schopnosti uvědomit si své postavení ve společnosti

Kompetence občanské – učitel:

- vybírá z jednotlivých úseků historie skutečnosti, které přispívají u žáků k vytváření občanského povědomí
- vede žáky, aby dokázali samostatně posuzovat některé otázky současnosti
- vede ke kladnému vztahu k vlasti, místu, obci
- vede k toleranci k ostatním národům a národnostním skupinám
- vede k aktivnímu postoji k veřejným věcem

Kompetence pracovní – učitel:

- důsledným přístupem, jasnými a čitelnými požadavky, kontrolou odevzdané práce, hodnocením příspěvků do hodin dějepisu učí žáky zodpovědnosti, vytváří v nich žádoucí studijní návyky.
- učí využívat nabyté vědomosti
- vede k sebehodnocení

Kompetence digitální – učitel:

- vede žáky k samostatnosti při rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- podporuje využívání digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Dějepis

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu :

Časová dotace:

6. – 9.ročník - 2 hodiny týdně

9.ročník - 1 hodina z disponibilní časové dotace

Výuka probíhá v kmenových třídách. Kabinet dějepisu naší školy je na vyučování dostatečně vybavený dějepisnými mapami, učebnicemi, atlasy. Dále žáci mají k dispozici video, televizi, počítače, internet, knihovnu. Využívají exkurze – návštěvy muzeí v blízkém okolí.

Výuka dějepisu otevírá žákům pohled na dějinný vývoj vlastního národa a celého lidstva. Seznamuje je s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily život předchozích generací a mají význam i pro orientaci ve společenském životě. Důraz je položen především na hlubší poznání dějin vlastního národa, chomutovského regionu a znalost významných osobností i památek v souvislosti se současným evropským vývojem.

Podstatné je rozvíjet časové a prostorové představy historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k tomu, že historie není uzavřenou minulostí, ale je kladením otázek, jimiž se současnost ptá po svém vlastním charakteru. Vzdělávací oblast se zaměřuje na prevenci rasistických postojů, vychovává k toleranci a respektování lidských práv. Vybavuje žáka znalostmi pro aktivní zapojení do života v demokratické společnosti. Žák získává z dostupných zdrojů informace o historických skutečnostech, orientuje se v historickém čase a prostoru, komunikuje a prezentuje výsledky své práce. Důležitá je práce s informačními médii, pomoc archívů, muzeí, knihoven, galerií.

Učivo je určeno k trvalému osvojení, nemělo by žáky zatěžovat podrobnostmi, přispívá ke komplexnějšímu pohledu na historii, k pochopení vzájemných vztahů mezi dějinami regionu, národa, okolních zemí a světa, *k intenzivnějšímu citovému vztahu žáků k poznávanému a k rozvoji samostatného myšlení.*

Výuka dějepisu vede žáky k podchycení a rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa a uvědomování si sounáležitosti s evropskou kulturou.

Konkrétní začlenění průřezových témat do vyučovacího předmětu Dějepis:

VDO 9.ročník - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

6.ročník

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
Člověk v dějinách	❖ vysvětlí cíl způsob poznávání historie	- Poznávání minulosti - význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické pramen
	❖ rozlišuje a zná funkci archivů, muzeí, knihoven galerií	- Hmotné a písemné prameny
	❖ vymezuje hlavní období historie ❖ orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	- historický čas a prostor
Počátky lidské společnosti	❖ charakterizuje názory na vznik světa a lidského rodu	<i>Vznik a vývoj lidského rodu</i>
PRAVĚK	❖ charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu ❖ paleolit-mezolit-neolit- eneolit ❖ dobu bronzovou ❖ dobu železnou-říši římskou ❖ popisuje pravěké osídlení Evropy	- <i>Starší doba kamenná (paleolit)</i> - <i>Střední doba kamenná (mezolit)</i> - <i>Pozdní doba kamenná (neolit)</i> - <i>Doba bronzová</i> - <i>Doba železná</i> - <i>Říše římská a sousedé</i> - <i>Stěhování národů; opakování</i>

<p>Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury</p> <p>STAROVĚK</p>	<p>rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví</p> <p>demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury</p> <p>porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Mezopotámie</i> Přírodní podmínky, zemědělství a obchod; život, kultura a vzdělanost; období Mezopotámie - <i>Egypt</i> Přírodní podmínky, zemědělství a řemeslo; život, kultura a vzdělanost; počátky a vývoj Egypta - <i>Indie</i> Přírodní podmínky a zemědělství; kultura a vzdělanost; státní útvary v Indii - <i>Čína</i> Přírodní podmínky, zemědělství, řemeslo a obchod; kultura a vzdělanost; čínský stát - <i>Řecko</i> Přírodní podmínky, zemědělství a obchod; život, kultura a vzdělanost; období starověkého Řecka: <ul style="list-style-type: none"> - mykénské - homérské - archaické - klasické - nadvláda Makedonie - střední Evropa a její styky s antickým Středomořím
---	--	--

7.ročník

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
<p>Křesťanství a středověká Evropa</p> <p>STŘEDOVĚK</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států ❖ objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech ❖ vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí ❖ ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury 	<ul style="list-style-type: none"> - nový etnický obraz Evropy - utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj - islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) - Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě - křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy - struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev - kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost
<p>Objevy a dobývání, Počátky nové doby</p> <p>RANÝ NOVOVĚK</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve ❖ vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život ❖ popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky ❖ objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie ❖ objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky ❖ rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek 	<ul style="list-style-type: none"> - renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou - zámořské objevy a počátky dobývání světa - český stát a velmoci v 15.–18. století - barokní kultura a osvícenství

8. ročník

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
<p>Modernizace společnosti</p> <p>NOVOVĚK</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti ❖ objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě ❖ porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů ❖ vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií 	<ul style="list-style-type: none"> - Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA - industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka - národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa - revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů - politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva - kulturní rozrůzněnost doby - konflikty mezi velmocemi, kolonialismu.

9. ročník

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
<p>Moderní doba</p> <p>DĚJINY OD KONCE 19. STOLETÍ DO SOUČASNOSTI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky ❖ rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů ❖ charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu ❖ na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv ❖ zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky - nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy - mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět - druhá světová válka, holokaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války
<p>Rozdělený a integrující se svět</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků ❖ vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce ❖ posoudí postavení rozvojových zemí ❖ prokáže základní orientaci v problémech současného svět 	<ul style="list-style-type: none"> - studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření - vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) - vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky - rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět - problémy současnosti - věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava

PT

VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Změna učebních osnov vyhrazena.

Výchova k občanství

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časová dotace:

6. – 9. ročníku - 1 hodina týdně

Výuka probíhá v kmenových třídách nebo ve výpočetní technice.

Vybavujeme žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována. Důležitou součástí vzdělávání je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí a k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. U žáků se formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků společnosti a mezilidských vztahů v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Zaměřujeme se na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevíráme cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobností druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamujeme žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem – a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činnosti armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učíme žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití – etická výchova a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjíme občanské a právní vědomí žáků, posilujeme smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivujeme žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Ve výuce učitel dostatečně uplatňuje prvky skupinové spolupráce, dramatické výchovy a komunikačních aktivit (skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, PC, video, besedy,...)

Moderní postupy umožňují žákům samostatně, nezávisle a kriticky myslet, jednat a rozvíjet tak dále svoji osobnost.

Konkrétní začlenění průřezových témat do vyučování předmětu Výchova k občanství:

OSV – 9.ročník

VDO – Občanská společnost a škola - 6. ročník

Občan, občanská společnost a stát – 8.ročník

Formy participace občanů v politickém životě –9.ročník

MKV – Lidské vztahy – 7. ročník

Princip sociálního smíru a solidarity – 9. ročníku

6. ročník

TÉMA:	VÝSTUPY	UČIVO
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ❖ objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání ❖ rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu 	<ul style="list-style-type: none"> - Naše škola: Život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy, vklad vzdělání pro život - Naše obec a region, kraj: důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice, ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku - Naše vlast: Pojem vlasti, vlastenectví, zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti, - státní symboly, státní svátky, významné dny - Kulturní život: Rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, tradice. Kulturní instituce. Masová kultura, prostředky komunikace - Lidská setkání: Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, - rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti - Zásady lidského soužití – morálka a mravnost, - svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování;
ČLOVĚK JAKO JEDINEC	<ul style="list-style-type: none"> ❖ posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek 	<ul style="list-style-type: none"> - podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál

PT

VDO - Občanská společnost a škola - demokratické principy a hodnoty v každodenním životě

7. ročník

	VÝSTUPY	UČIVO
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ❖ kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí 	<ul style="list-style-type: none"> - kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia
ČLOVĚK JAKO JEDINEC	<ul style="list-style-type: none"> ❖ posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek 	<ul style="list-style-type: none"> - podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ	<ul style="list-style-type: none"> ❖ na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení ❖ rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady 	<ul style="list-style-type: none"> - peníze – formy placení - majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO	<ul style="list-style-type: none"> ❖ rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky ❖ rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu ❖ objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů ❖ vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů 	<ul style="list-style-type: none"> - právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu - státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly - principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, význam a formy voleb do zastupitelstev
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT	<ul style="list-style-type: none"> ❖ popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování 	<ul style="list-style-type: none"> - evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR

PT

OSV -Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti při řešení problémů

Hodnota, postoje, praktická etika – analýza vlastních i cizích postojů a hodnot, respektování ostatních

MKV – Lidské vztahy – tolerance, empatie, rasismus, diskriminace, umět se vžít do role druhéh

8. ročník

	VÝSTUPY	UČIVO
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ❖ uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích ❖ objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám ❖ rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti 	<ul style="list-style-type: none"> - lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti - vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti - zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí
ČLOVĚK JAKO JEDINEC	<ul style="list-style-type: none"> ❖ objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života ❖ kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání 	<ul style="list-style-type: none"> - vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ	<ul style="list-style-type: none"> ❖ na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz ❖ sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu - hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing
ČLOVĚK STÁT A PRÁVO	<ul style="list-style-type: none"> ❖ přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod 	<ul style="list-style-type: none"> - lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace

PT

VDO - Občan, občanská společnost a stát

9. ročník

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ❖ rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu 	<ul style="list-style-type: none"> - naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku
ČLOVĚK JAKO JEDINEC	<ul style="list-style-type: none"> ❖ popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru 	<ul style="list-style-type: none"> - osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ	<ul style="list-style-type: none"> ❖ vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využit ❖ uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu ❖ rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu 	<ul style="list-style-type: none"> - banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků - rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO	<ul style="list-style-type: none"> ❖ objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství ❖ uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci ❖ dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování ❖ rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů ❖ rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady ❖ diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání 	<ul style="list-style-type: none"> - právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů - protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví - právo v každodenním životě – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT	<ul style="list-style-type: none"> ❖ uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny a možné důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> - globalizace – projevy, významné globální problémy

	❖ objasní souvislosti globálních a lokálních problémů,	
--	--	--

PT

OSV – Rozvoj schopností poznávání
Sebepoznání a sebepojetí
Seberegulace a sebeorganizace
Psychohygienu
Kreativita

VDO – Formy participace občanů v politickém životě – volební systémy, obec jako základní jednotka samosprávy státu

MKV – Princip sociálního smíru a solidarity

Změna učebních osnov vyhrazena

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří – spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním – také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování

- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Fyzika

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět : Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časová dotace:

6. – 9. ročník - 2 hodiny týdně

v 8. a 9. ročníku je výuka posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace

Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v odborné učebně přírodopisu – fyziky - chemie

Učivo v každém ročníku je doplněno o laboratorní práce. Předmět je vyučován v odborné učebně.

Fyzika je předmět, který je hodně spjat s běžným životem, a proto se zde zaměřujeme na praktické využití znalostí a dovedností.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel vede žáky :

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

Učitel:

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- využívá skupinového a inkluzivního vyučování
- vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě
- (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání a sebeobsluze digitální techniky

Konkrétní začlenění průřezových témat do vyučovacího předmětu Fyzika:

EV

9.ročník - Základní podmínky života

6. ročník

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
Těleso a látka	❖ Rozlišuje pojem látka a těleso, rozpozná skupenství látek, má představu atomu a molekuly, uvede příklad jevů, že částice se neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	- Těleso a látka, - Skupenství látek - Atomy, molekuly a jejich vlastnosti
Těleso a látka	❖ Umí změřit danou fyzikální veličinu vhodným měřidlem, zná její fyzikální značku, rozliší, zda se jedná o základní či odvozenou veličinu, zná její jednotky a značky jednotek a umí je vzájemně převádět, na příkladu umí vysvětlit, jakou vlastnost tělesa daná fyzikální veličina popisuje	- Veličiny a jejich měření, délka, hmotnost, čas, objem, teplota, hustota, síla, rychlost, roztažnost těles a látek
Elektromagnetické a světelné děje	❖ Umí třením z elektrovat dvě tělesa, pozná přitažlivou a odpudivou sílu, vysvětlí vznik elektrického náboje, vytvoří model atomu, umí použít elektroskop, vysvětlí pojem elektrické pole, popíše, jak vznikne blesk a jak se před ním chránit	- Elektrické vlastnosti látek, elektrování, model atomu, elektroskop, vodiče a nevodiče, elektrické pole, elektrický výboj, blesk a ochrana před ním
Elektromagnetické světelné děje	❖ Pozná odpudivou a přitažlivou sílu magnetu, vysvětlí pojmy severní a jižní pól magnetu, netečné pásmo, uvede příklady umělých a přírodních magnetů, prozkoumá působení magnetu na tělesa z různých látek, vyrobí si dočasný a trvalý magnet, seznámí se s pojmem magnetická indukce, pozná magnetické pole a indukční čáry, seznámí se s magnetickým polem Země, umí určit sever pomocí kompasu a buzoly	- Magnetismus, magnety a jejich vlastnosti, působení magnetu na různá tělesa, magnetická indukce, magnetické pole a magnetické pole Země
Elektromagnetické a světelné děje	❖ Seznámí se s fyzikální veličinou – elektrický proud a napětí, zná jejich fyzikální značky a jednotky, umí vyjmenovat některé zdroje a spotřebiče, seznámí se s jednoduchým a složitějším elektrickým obvodem a umí ho sestavit, seznámí se s elektrickým proudem v kapalinách a plynech, umí bezpečně zacházet s elektrickým proudem, seznámí se s magnetickými účinky elektrického proudu, vytvoří jednoduchý elektromagnet	- Elektrický obvod, elektrický proud a napětí, zdroje elektrického napětí, účinky elektrického proudu, elektrické spotřebiče, elektrický proud v kapalinách a plynech, bezpečnost při práci s elektrickým proudem, zkrat, magnetické vlastnosti elektrického proudu, magnetické pole cívky, elektromagnet

7. ročník

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
Pohyb těles	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Rozliší pohyb a klid tělesa vzhledem k jinému tělesu, porozumí pojmu dráha a trajektorie, umí dát příklady přímočarého, křivočarého, posuvného, otáčivého, rovnoměrného a nerovnoměrného pohybu, pozná přístroje na měření rychlosti, umí vypočítat dráhu z času a rychlosti (času z dráhy a rychlosti a rychlosti z času a dráhy) ❖ u rovnoměrného pohybu, tyto skutečnosti umí znázornit do grafu, umí vypočítat dráhu nerovnoměrného pohybu 	<ul style="list-style-type: none"> - Co je to pohyb, posuvný a otáčivý pohyb, průměrná rychlost, měření rychlosti rovnoměrného a nerovnoměrného pohybu, grafy, dráha rovnoměrného a nerovnoměrného pohybu
Síly	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Pozná na příkladech účinky sil, rozpozná síly působící na dálku a na dotyk, umí znázornit sílu, určí výslednici sil stejného a opačného směru a umí je znázornit, umí užít vztah pro výpočet gravitační (tíhové) síly, umí najít těžiště u jednoduchých těles, na příkladech pozná účinky tlakové síly, seznámí se s pojmem tlak a pozná vztah mezi vztlakovou silou a tlakem, vysvětlí, na čem závisí třecí síla a prakticky ověří, pozná rozdíl mezi smykovým a valivým třením, pozná odporovou sílu vzduchu 	<ul style="list-style-type: none"> - Vzájemné působení těles, síla, skládání sil, tíhová síla, těžiště, setrvačnost, síla a změny pohybu, akce a reakce, otáčivý účinek síly, tlak, tlaková síla, třecí síla
Mechanické vlastnosti tekutin	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Žák si připomene základní vlastnosti kapalin a pozná další, připomene si zvětšování objemu kapalin s rostoucí teplotou, porozumí teplotní anomálii, seznámí se s kapilárními jevy, pochopí co je příčinou hydrostatického tlaku, bude aplikovat poznatky z učiva o tlaku, umí vypočítat hydrostatický tlak, zná využití spojených nádob v praxi, pochopí, že v kapalinách působí vzhůru vztlaková síla a umí ji vypočítat naučí se Archimédův zákon a využití v praxi (plavání), pochopí chování těles ponořených v kapalině, pomocí experimentu pochopí, že tlak se v kapalině zvětšuje všude stejně – Pascalův zákon a porozumí jeho aplikaci v praxi – hydraulická zařízení, porozumí co způsobuje atmosférický tlak a pochopí souvislost s procesy v atmosféře, pochopí atmosférický zákon pro plyny a využití pro člověka (balóny), vysvětlí pojmy podtlak, přetlak a vakuum 	<ul style="list-style-type: none"> - Kapaliny, vlastnosti kapalin, hydrostatický tlak, spojené nádoby, Archimédův zákon, Pascalův zákon, plyny, vlastnosti plynů, atmosférický tlak, základy meteorologie, Archimédův zákon pro plyny, přetlak, podtlak, vakuum, proudění vzduchu

8. ročník

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
Energie	❖ Seznámí se s novou fyzikální veličinou a její jednotkou, umí v jednoduchých příkladech vypočítat práci podle vzorce,	Práce
Energie	❖ Seznámí se s fyzikální veličinou výkon a její jednotkou, umí ze vztahu pro výpočet výkonu vypočítat výkon i práci	Výkon
Energie	❖ Seznámí se s fyzikální veličinou energie a její jednotkou, vysvětlí, na čem záleží pohybová energie, uvede jednoduché příklady, kdy těleso má pohybovou energii, pochopí vztah mezi vykonanou prací a energií, umí užít vzorec pro výpočet polohové energie v jednoduchých příkladech, umí na příkladu ze života vysvětlit přeměnu polohové energie na pohybovou a naopak	Pohybová a polohová energie
Energie	❖ Připomene si částicové uspořádání látek, pozná, že změna vnitřní energie tělesa souvisí s pohybem částic v tělese a projeví se zvýšením teploty, na konkrétních příkladech vysvětlí, jak se změní vnitřní energie s vykonáním práce nebo při tepelné výměně, uvede příklady tepelných izolantů a vodičů, seznámí se s fyzikální veličinou teplo a měrná tepelná kapacita, pozná na čem závisí teplo přijaté nebo odevzdané při tepelné výměně, vypočítá teplo z hmotnosti tělesa, měrné tepelné kapacity a změny teploty, umí najít měrnou tepelnou kapacitu v tabulkách, podle vlastní zkušenosti odvodí na čem závisí změna vnitřní energie při pohlcení tepelného záření, umí uvést příklady využití energie slunečního záření	Vnitřní energie, Teplo
Energie	❖ Pojmenuje jednotlivé přeměny z jednoho skupenství na druhé, vysvětlí pojem skupenské teplo tání, vyjmenuje hlavní faktory, na kterých závisí vypařování, vysvětlí pojem skupenské teplo varu, umí v tabulkách vyhledat teplotu tání, varu, měrné skupenské teplo tání a skupenské teplo varu u běžných látek, umí vysvětlit pracovní doby pístových spalovacích motorů, pozná rozdíl mezi vznětovým a zážehovým motorem – výhody, nevýhody, vysvětlí základní atmosférické jevy, zná základní poznatky z fyziky a jejich využití v domácnosti	Přeměny skupenství
Elektromagnetické jevy	❖ Zopakuje si model atomu, vznik elektrické síly a pole, vyjmenuje příklady vodičů a izolantů, vytvoří jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod, vysvětlí, kdy prochází tělesem elektrický proud, zná dohodnutý směr elektrického proudu, změří elektrický proud ampérmetrem a změří elektrické napětí voltmetrem, dává příklady zdrojů elektrického napětí, vysvětlí, proč některé kapaliny vedou elektrický proud a jiné ne a jak prochází elektrický proud plynem	Elektrický náboj a elektrické pole

		Závěrečné opakování kapitol, laboratorní úlohy podle možností
--	--	---

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
<p data-bbox="98 209 344 247">9.ročník</p> <p data-bbox="98 247 344 478">Opakování</p> <p data-bbox="98 478 344 1308">Elektromagnetické a světelné děje</p> <p data-bbox="98 1308 344 1390">Zvukové děje Energie</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="409 247 1568 359">❖ Pozná světelné zdroje, dá příklady optických prostředí, pochopí přímočaré šíření světla a využití, zakreslí měsíční fáze a nazve je, seznámí se s pojmem stín a polostín, najde v některém zdroji rychlost světla, vysvětlí zatmění Měsíce a Slunce <li data-bbox="409 406 1512 478">❖ Umí vyslovit zákon odrazu, pozná jaký je obraz v rovinném zrcadle, popíše využití kulových zrcadel v praxi <li data-bbox="409 486 1512 598">❖ Zná, kdy nastává lom ke kolmici a od kolmice, zná vlastnosti obrazu vytvořeného rozptylkou a spojkou a zná využití (optické přístroje, fotoaparát, brýle, mikroskop, dalekohled), umí popsat oko, pozná rozklad světla <li data-bbox="409 606 1568 758">❖ Popíše vznik elektrického proudu se změnou magnetického pole cívky pomocí dvou pokusů, prakticky ověří – když magnetem u cívky → vzniká elektrický proud, popíše rozdíl mezi střídavým a stejnosměrným proudem, vyjádří vlastními slovy generátoru (alternátoru, dynama), vysvětlí chod tepelné elektrárny <li data-bbox="409 766 1545 837">❖ Popíše transformátor, uvede, k čemu slouží, umí z transformačního poměru vypočítat dané veličiny, vysvětlí přenos elektrické energie z elektrárny ke spotřebiteli <li data-bbox="409 845 1512 997">❖ Popíše zásuvku, seznámí se s tím, co způsobuje elektrický proud v lidském těle, uvede příklady, jak se chránit před nebezpečným napětím, popíše rozvod elektřiny v bytě, uvede příklady nebezpečného zacházení s elektrickými spotřebiči, vysvětlí první pomoc při zásahu elektrickým proudem, ochrana člověka za mimořádných událostí – požár <li data-bbox="409 1005 1545 1077">❖ Seznámí se s příklady kmitavého pohybu, pozná pojem frekvence a její jednotku a na čem závisí, seznámí se s příklady vlnění a druhy vlnění <li data-bbox="409 1085 1568 1268">❖ Pochopí, co je zdrojem zvuku, jaké zvuky rozlišujeme (tón, hluk, ...), uvede, jakými látkami se může zvuk šířit, najde rychlost zvuku ve vzduchu a porovná ji s rychlostí zvuku ve vodě a pevné látce, vysvětlí, jak souvisí výška tónu s frekvencí, popíše část ucha, vysvětlí pojem rezonance, pochopí, jak se zvuk odráží nebo pohlcuje, kdy vzniká ozvěna a dozvuk, vysvětlí, jak se chránit před hlukem <li data-bbox="409 1276 1579 1390">❖ Připomene si model atomu, ví, co udává protonové a nukleonové číslo, vysvětlí, co jsou to nuklidy a izotopy, popíše, co je to radioaktivita, radionuklid, vyjmenuje různé druhy radioaktivního záření, vysvětlí poločas přeměny, dá příklady využití jaderného záření, 	<ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="1657 247 2083 399">- Opakování učiva z 8. ročníku <li data-bbox="1657 295 2083 399">- práce, výkon, energie, teplo, změny skupenství, elektrické obvody <li data-bbox="1657 406 1993 438">- Přímocharé šíření světla <li data-bbox="1657 446 1971 478">- Odraz světla, zrcadla <li data-bbox="1657 486 1937 518">- Lom světla, čočky <li data-bbox="1657 646 2060 678">- Elektromagnetická indukce <li data-bbox="1657 845 1892 877">- Transformátor <li data-bbox="1657 917 1926 949">- Elektřina v domě <li data-bbox="1657 997 1904 1029">- Kmitání, vlnění <li data-bbox="1657 1077 2072 1228">- Vznik zvuku, šíření zvuku, tón, výška, ucho, rezonance, odraz zvuku a ochrana před nadměrným hlukem <li data-bbox="1657 1236 2083 1390">- Atomové jádro, radioaktivita, využití jaderného záření, jaderné reakce, uvolnění jaderné energie, jaderný

<p>Vesmír</p>	<p>vysvětlí rozdíl mezi chemickou a jadernou reakcí, popíše řetězovou reakci, pochopí, že jaderná energie se uvolňuje buď štěpnou řetězovou reakcí nebo jadernou syntézou, popíše chod jaderné elektrárny, vyvodí výhody a nevýhody jaderné energetiky, uvědomí si nebezpečí jaderné energie (havárie, atomové bomby), uvědomí si, jaký vliv má záření na organismus a jak se před ním chránit</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Uvědomí si postavení Země ve vesmíru a Sluneční soustavě, popíše nejbližší vesmírná tělesa, vysvětlí základní pohyby Země a jejich důsledky, seznámí se s teorií vzniku vesmíru, vyjmenuje, k čemu slouží umělé družice, pozná vývoj kosmonautiky 	<p>reaktor, jaderná energetika, ochrana před radioaktivním zářením</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sluneční soustava., Slunce a Měsíc, pohyby Země, planety, vznik vesmíru, kosmonautika
<p>Energie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Umí vyjmenovat různé druhy energie, chápe zákon zachování energie, vysvětlí, jak získávají zvířata a lidé energii, vysvětlí přeměny energie v živé přírodě, vyvodí výhody a nevýhody obnovitelných a neobnovitelných zdrojů 	<ul style="list-style-type: none"> - Druhy energie, přeměny energie, cesty energie v živé přírodě, obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie
<p>Elektromag. a světelné děje</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Porozumí vlastnostem polovodičů, vysvětlí, jak vznikne polovodič typu P, N, zná využití polovodičových součástek, 	<ul style="list-style-type: none"> - Polovodiče, polovodiče typu P,N, polovodičové součástky – polovodičová dioda - Závěrečné opakování nejdůležitějších kapitol fyziky – částicové složení látek, měření fyzikálních veličin, pohyb, síla, mechanické vlastnosti kapalin a plynů, tepelné, světelné a zvukové jevy, energie, vesmír, elektromag. jevy

PT

EV – Základní podmínky života

Změna učebních osnov vyhrazena

Chemie

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časová dotace:

8. – 9. ročník - 2 hodiny týdně

Výuka probíhá v odborné učebně přírodopisu nebo v laboratoři.

Vzdělávání v předmětu chemie má žákům umožnit vytvoření představ o stavbě látek, o přeměnách látek, o aplikaci svých získaných vědomostí v běžném životě v souvislosti s ochranou životního prostředí a svého zdraví.

Vzdělávací obsah je členěn do čtyř tematických okruhů :

Všeobecná chemie - žák si vytváří představy o stavbě látek, rozlišuje chemicky čisté látky a směsi.

Anorganická chemie - žák se obeznámuje s vlastnostmi chemických prvků v periodické soustavě chemických prvků, poznává základní vlastnosti anorganických sloučenin. Chemickou změnu opíše slovně anebo zapíše chemickou rovnicí.

Kvantitativní chemie - žák umí vypočítat koncentraci roztoku, určí procentové zastoupení prvku v sloučenině s aplikací na praktické využití v chemické výrobě, naučí se určit množství získaného produktu z dané rovnice.

Organická chemie - žák poznává látky živočišného a rostlinného původu, látky synteticky připravené, poznává látky používané v běžném životě. Obeznámí se se základy biochemie. Třídí přírodní látky na tuky, sacharidy, bílkoviny.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny a laboratoře, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Předmět **chemie** je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** : zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k používání správné terminologie a symboliky
- vede žáky k samostatnému využívání odborné literatury
- vede žáky k prezentaci své práce za použití různých informačních zdrojů

Kompetence k řešení problému

Učitel

- reaguje na argumenty k zadanému problému, podporuje tvůrčí myšlení žáka
- zadává žákům problémové úlohy a dohlíží na jejich řešení
- pomáhá žákům nacházet správné zdroje k vyřešení zadané problémové úlohy

Kompetence komunikativní

Učitel

- vytváří atmosféru vzájemné komunikace
- vede žáky k souvislému a dobře formulovanému projevu logicky sestaveného
- podporuje samostatné vyjádření myšlenek žáka

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky ke skupinové práci
- vede žáky k samostatnosti při plnění zadaných úkolů
- respektuje individualitu žáka
 - vede žáky ke vzájemné pomoci si mezi sebou

Kompetence občanské

Učitel

- opakovaně upozorňuje žáky na pravidla bezpečnosti práce
- vede žáky k ekologickému myšlení
- vede žáky k odmítavému postoji k drogám a návykovým látkám

Kompetence pracovní

Učitel

- seznamuje žáky s možnostmi využití získaných znalostí při volbě povolání
- vede žáky k bezpečnému ovládnutí základní laboratorní techniky a dodržování bezpečnostních předpisů a zásad
- obeznámí žáky s poskytováním první pomoci při úraze
- obeznámí žáky s protipožární ochranou

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k digitalizaci výuky

Konkrétní začlenění průřezových témat ve vyučovacím předmětu Chemie není.

8. ročník

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE	<ul style="list-style-type: none"> ❖ určí společné a rozdílné vlastnosti látek ❖ pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek - zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě - nebezpečné látky a přípravky – R-věty, S-věty, varovné značky a jejich význam
SMĚSI	<ul style="list-style-type: none"> ❖ rozlišuje směsi a chemické látky ❖ vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení ❖ navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi ❖ rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití 	<ul style="list-style-type: none"> - směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) - voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody - vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO	
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY	<ul style="list-style-type: none"> ❖ používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech ❖ orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony - prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a 	Laboratorní práce

		<p>periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo</p> <ul style="list-style-type: none"> - chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin 	
CHEMICKÉ REAKCE	<ul style="list-style-type: none"> ❖ rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání ❖ aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu 	<ul style="list-style-type: none"> - chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost - faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza 	Laboratorní práce

9. ročník

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO	
ANORGANICKÉ SLOUČENINY	<ul style="list-style-type: none"> ❖ porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí ❖ orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> - oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů - kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů - soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů 	Laboratorní práce
ORGANICKÉ SLOUČENINY	<ul style="list-style-type: none"> ❖ rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití 	<ul style="list-style-type: none"> - uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků 	Laboratorní práce

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy ❖ rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití ❖ uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů 	<ul style="list-style-type: none"> - paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva - deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin - přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle 	
CHEMIE A SPOLEČNOST	<ul style="list-style-type: none"> ❖ zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi ❖ aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe ❖ orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka 	<ul style="list-style-type: none"> - chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze - průmyslová hnojiva - tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika - plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace - detergenty, a pesticidy, a insekticidy - hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti - léčiva a návykové látky 	<p>Labora torní práce</p>

Změna učebních osnov vyhrazena.

Přírodopis

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časová dotace:

6. - 9. ročník – 2 hodiny týdně

9.ročník – 1 hodina z disponibilní časové dotace

Výuka probíhá v kmenových učebnách nebo v odborné učebně přírodopisu a laboratoři.

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

frontální výuka s demonstračními pomůckami

skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)

přírodovědné vycházky s pozorováním

krátkodobé projekty

Řád učebny přírodopisu a laboratoře je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie : ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení - Učitel

- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů - Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní - Učitel

- vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku,
- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi

Kompetence sociální a personální - Učitel

- využíváním skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské - Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní - Učitel

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodními
- zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Kompetence digitální - Učitel

- využívá digitální pomůcky při výuce

Konkrétní začlenění průřezových témat:

EV

6. ročník - Ekosystémy – les, louka

8.ročník – Vztah člověka a prostředí

6. a 7. ročník

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA	<ul style="list-style-type: none"> ❖ rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů ❖ vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti ❖ uvede příklady dědičnosti v praktickém životě ❖ uvede na příkladech z běžného života, význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka 	<ul style="list-style-type: none"> - vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života - dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení - viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití
Biologie hub	<ul style="list-style-type: none"> ❖ rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků 	<ul style="list-style-type: none"> - houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy - houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami - lišejníky – výskyt a význam
Biologie živočichů	<ul style="list-style-type: none"> ❖ porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ❖ rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin ❖ odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí ❖ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	<ul style="list-style-type: none"> - stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování - vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) - rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společnost - projevy chování živočichů

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
Biologie rostlin	<ul style="list-style-type: none"> ❖ odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům ❖ vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin ❖ rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů 	<ul style="list-style-type: none"> - anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) - fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování - systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců - význam rostlin a jejich ochrana

PT

EV – Ekosystémy

8. a 9. ročník

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
Biologie člověka: Anatomie a fyziologie, orgánové soustavy	<ul style="list-style-type: none"> ❖ určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy ❖ orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka ❖ objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří ❖ rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby <p>PT: EV – Vztah člověka a prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka - anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost, - nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
Neživá příroda	<ul style="list-style-type: none"> ❖ rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek ❖ rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody ❖ uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi 	<ul style="list-style-type: none"> - Země – vznik a stavba Země - nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; - vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky - půdy – složení, vlastnosti a význam půdy - vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí

		<ul style="list-style-type: none"> - podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka - mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi
--	--	---

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
ZÁKLADY EKOLOGIE	<ul style="list-style-type: none"> ❖ uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi ❖ na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému ❖ vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam ❖ uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému - ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná úze
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY	<ul style="list-style-type: none"> ❖ aplikuje praktické metody poznávání přírody 	<ul style="list-style-type: none"> - praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek

Změna učebních osnov vyhrazena.

Zeměpis

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časová dotace:

6.-8. ročník 2 hodiny týdně

8.ročník - 1 hodina týdně z disponibilní časové dotace

9.ročník 1 hodina týdně

Výuka probíhá převážně v kmenových učebnách s využitím vybavení zeměpisného kabinetu (mapy, atlasy a globusy).

Zeměpis navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě, získat ucelený přehled o přírodních, hospodářských a sociálních podmínkách života lidí v území místního regionu, České republiky, v Evropě a celém světě. Žáci získávají základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese.

Důraz je kladen na hlubší poznání místní krajiny a celého ústeckého regionu.

Celým vyučovacím předmětem zeměpis se prolíná tematický okruh terénní geografická výuka, praxe a aplikace, exkurze, pravidelná cvičení a pozorování v místní krajině.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty

Výchovné a vzdělávací postupy, které v daném předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáka

Na úrovni předmětu zeměpis jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení

Učitel

- Učí žáky vybírat a využívat vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojovat získané poznatky do širších celků, nalézat souvislosti
- snaží se, aby žáci získané poznatky kriticky posuzovali, porovnávali a formulovali závěry
- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- vede je k používání odborné terminologie
- nabízí nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- učí je využívat vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

Učitel

- učí žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu
- vede je ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- vede je k naslouchání a respektování názorů druhých
- nabízí žákům možnosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k spolupráci ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňování dobrých mezilidských vztahů, schopnosti o pomoc požádat a vzájemnému naslouchání
- k využívání skupinového a inkluzivního vyučování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků

- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k chápání základní environmentálních problémů, respektování požadavků na kvalitní životní prostředí, jednat v zájmu trvale udržitelného rozvoje
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k seznámení s pravidly bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Kompetence digitální

Učitel vede žáky:

- využívali digitální pomůcky pro zjišťování informací

Konkrétní zařazení průřezových témat do vyučovacího předmětu Zeměpis:

VMEGS

8.ročník - Evropa a svět nás zajímá

EV

9.ročník – Lidské aktivity a životní prostředí

MKV

9.ročník – Etnický původ

6. a 7. ročník

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
<p>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů, grafů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů ❖ používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat - geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě
<p>Přírodní obraz Země</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ prokáže na konkrétních příkladech tvar Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů ❖ rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost ❖ porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost 	<ul style="list-style-type: none"> - Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas - krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry

		<ul style="list-style-type: none"> - systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně - systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti
--	--	---

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
Terénní geografická výuka, praxe, aplikace	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu ❖ aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny ❖ uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> - cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
Regiony světa	<ul style="list-style-type: none"> ❖ lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny 	<ul style="list-style-type: none"> - světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států ❖ zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<p>oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)</p> <p>- modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení</p>
--	---	--

8. a 9.ročník

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
Evropa – Evropská unie	<ul style="list-style-type: none"> ❖ umí popsat zeměpisnou polohu, rozlohu jednotlivých států; jejich členitost, povrch, podnebí, vodstvo, hospodářství ❖ využívá znalostí z dějepisu o vývoji politickém v Evropě ❖ aktivně pracuje s jednotlivými tematickými mapami ❖ rozvíjí své vědomosti pomocí dalších informačních zdrojů ❖ samostatně nachází vzájemné propojení jednotlivých států ❖ umí vysvětlit politické rozdělení světa, začlenění České republiky do Evropské unie ❖ význam Evropské unie 	Světadíl Evropa, státy, města, regiony
Česká republika	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ❖ vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy 	- místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu ❖ hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu ❖ lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit ❖ uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států 	<p>socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu - regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech
--	--	---

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
<p>Společenské a hospodářské prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace ❖ posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel ❖ zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje ❖ porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit 	<ul style="list-style-type: none"> - obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky - globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace - světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků ❖ lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech 	<ul style="list-style-type: none"> - dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně - regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska
--	---	--

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
<p>Životní prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin ❖ uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) ❖ uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin - vztah příroda a společnost – udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva

PT

VMEGS -Evropa a svět nás zajímá

MKV – Etnický původ

EV – Lidské aktivity a životní prostředí

Změna učebních osnov vyhrazena.

UMĚNÍ A KULTURA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddelitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova.

Na 2. stupni základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Hudební výchova

Vzdělávací oblast Umění a kultura

Vyučovací předmět : Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmět

Časová dotace:

6. – 9.ročník - 1 hodina týdně

Výuka probíhá v učebně s klavírem, kde jsou i další hudební nástroje (kytara, harmonika, flétny, triangel, dřívka, bubny, atd.).

Hlavními složkami hudební výchovy jsou pěvecké, instrumentální a poslechové činnosti doplněné pohybovými aktivitami. Žák se učí pracovat se svým hlasem, osvojuje si písně různých hudebních žánrů poznává hudbu v jejích stylových, žánrových i funkčních podobách. Pěveckými, poslechovými, rytmickými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými a tvořivými činnostmi se rozvíjí žákova hudebnost. Vytváří si vlastní názory a postoje k hudebnímu umění minulosti i současnosti. Zpěv by se měl stát prostředkem vyjádření radosti a pohody. Žák by měl mít příležitost uplatňovat své individuální hudební schopnosti a dovednosti.

Cíle:

- pronikat do podstaty hudby
- získávat základní poznatky o vývoji hudby a hudebních stylů
- pomocí hudebních nástrojů vyjádřit své pocity, hudební a nehudební představy
- pochopit roli posluchače a respektovat hudební projev druhých
- vytvořit zásobu naučených písní
- zařazovat vokální, instrumentální, poslechové a hudebně pohybové aktivity
- vytvářet vhodné prostředí pro vlastní hudební projev žáků
- prohlubovat základní poznatky v oblasti hudební nauky
- rozvíjet hudební dovednosti žáka

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel

- formou samostatných referátů, které žáci doma zpracovávají a v hodině HV prezentují
- rozvíjí v žácích schopnost vyhledávat a získávat informace z různých informačních zdrojů (knihy, časopisy, internet, TV)
- samostatně rozebírat hudební ukázky na základě předchozích znalostí získaných při výuce
- výkladem seznamuje žáky s odbornými pojmy z oblasti hudby
- formou rozhovoru upřesňuje u žáků nazírání na svět hudby, která ho obklopuje (mimoškolní hudební recepce a zpětná vazba žáka)

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- poslechem hudební ukázky a následným rozborem vede diskuzi, při které žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových i funkčních podobách

Kompetence komunikativní

Učitel

- formou diskuze na dané téma učí žáky srozumitelně a jasně formulovat svůj názor, používat odborné výrazy vycházející z hudební teorie a vést dialog
- individuálními úkoly zapojuje žáky do aktivit spojených s interpretací písní a skladeb
- prostřednictvím žákova referátu vytváří podmínky pro diskuzi, jejímž cílem je tento referát zhodnotit

Kompetence sociální a personální

Učitel

- formou dialogu utváří u žáků toleranci vůči názorům ostatních a k respektování jejich hudebního zaměření
- využitím přednášek, exkurzí, návštěv koncertů či divadelních představení ukazuje žákům pravidla společenské etikety
- formuje v nich estetické cítění

Kompetence občanské

Učitel

- formou zpracování referátů vybízí žáky ke sledování aktuálního dění ve světě hudby a v oblastech, které s hudbou úzce souvisí.

Kompetence pracovní

Učitel

- názornou ukázkou a stálou kontrolou vede žáky ke správnému používání hudebních nástrojů

Kompetence digitální

Učitel

- Využívá digitální techniku

Zařazení průřezových témat

VMEGS –

9.ročník - Jsme Evropané – evropská integrace

6. – 9. ročník

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
Vokální činnosti	<ul style="list-style-type: none"> ❖ využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách ❖ uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase ❖ reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> - Pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace vícehlasy a jednohlasy zpěv, deklamace techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách - intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem - hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu - orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby - rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů a melodií, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu - reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)
Instrumentální činnosti	<ul style="list-style-type: none"> ❖ rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě 	<ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) - záznam hudby – noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby - vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje - tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projev
Hudebně pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> ❖ orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění - pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické - orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách
Poslechové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> ❖ vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užitě ve skladbě (zvukomalba, dušmalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla - hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) - hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům - interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí

PT:

VMEGS – Jsme Evropané

Změna učebních osnov vyhrazena.

Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět : Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časové dotace:

6. a 7. ročník – 2 hodiny týdně

8. a 9.ročník – 1 hodina týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- výuka probíhá v jedné kmenové učebně s vybaveným kabinetem na výtvarnou výchovu, v učebnách výpočetní techniky nebo mimo budovu školy (práce v terénu).

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Součástí výuky jsou přednášky, besedy, referáty, výstavy, exkurze, soutěže.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

Učitel

- zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost, hodnotí práci žáků a učí žáka pracovat s chybou
- zadává žákům úkoly, aby samostatně vyhledávali a třídili informace z různých zdrojů (učebnice, Internet, literatura, mapa)
- pravidelně do hodin zařazuje skupinovou i samostatnou práci s různými výstupy

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- praktickou činností vede žáka k rozvíjení výtvarného myšlení a řešení tvůrčích problémů
- formou diskuse vybízí k vyslovování soudů o kvalitě výtvarných prací

Kompetence komunikativní

Učitel

- klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky, ..)
- -dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů, ..)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské

Učitel

- podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů
- svým příkladem, formou referátů, výukových programů a diskusí vede žáky ke správnému chápání ochrany životního prostředí, přírody a kulturních památek jako svoji občanskou povinnost a k aktivnímu vystupování v jejím zájmu
- formou přednášek, exkurzí a výstav vede žáky k chápání důležitosti ochrany kulturních i přírodních památek
- formou referátů a diskusí vybízí žáky ke sledování aktuálního dění ve světě umění

Kompetence pracovní:

Učitel

- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů
- praktickou činností vede žáky k osvojování si technik různých řemesel a k rozvoji své zručnosti a trpělivosti

Kompetence digitální:

Učitel

- využívat při výuce digitální techniku

6. – 9. ročník

VÝSTUPY	UČIVO
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků ❖ zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie ❖ zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace ❖ vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; ❖ rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku ❖ interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků ❖ ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření 	<p><i>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření - uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě <p><i>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností –manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace - typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech

VÝSTUPY	UČIVO
	<p><i>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace - proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti

PT

6.ročník:

MKV – Kulturní diference – základní problémy sociokulturních rozdílů

7.ročník:

MDV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

8.ročník:

MDV – Práce v realizačním týmu

9.ročník:

OSV – Osobnostní rozvoj

Změna učebních osnov vyhrazena.

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je kladen důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku je vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápáné vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná se do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů

- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Zdravotní tělesná výchova – prvky Zdr.TV jsou využívány v povinném předmětu tělesné výchovy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- dává žákům k učivu, pokud je to možné, vždy konkrétní názor
- dbá, aby každý nový činnostní postup měl určitý didaktický cíl
- dává příležitost k využívání žákovských zkušeností
- klade na žáky přiměřené nároky
- pomáhá podpořit sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti
- upozorňuje na konkrétní využití vědomostí a dovedností
- vede žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

Učitel se zaměřuje aby žáci:

- podle svého uvážení na základě uvedených činností nacházeli shodné, podobné nebo naopak odlišné znaky
- postupovali od jednoduchých problémů ke složitějším
- podporuje účast žáků, podle jejich schopností, v různých soutěžích
- vede žáky k tomu, aby se nedali odradit případným nezdarem

Kompetence komunikativní

Učitel:

- nechává žáky o činnostech hovořit

- přijímá i často neodborně vyjádřené žákovské názory, upřesňovat je
- dává žákům prostor k vyjádření vlastního názoru
- učí žáky naslouchat názorům spolužáků, umět diskutovat
- respektovat se navzájem

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ve výuce jsou střídá individuální činnosti s činnostmi žáků ve dvojicích, v družstvech
- vede žáky, aby se podíleli na stanovení pravidel a tyto pravidla respektovali
- učí žáky vzájemné toleranci
- dbá na to, aby v případě potřeby dokázali žáci požádat o pomoc a sami byli ochotni pomoc podle svých možností poskytnout
- dbá na to, aby vzájemná komunikace byla vedena v příjemné atmosféře (tomu napomáhá také vhodné oslovování žáků mezi sebou)

Kompetence občanská

Učitel vede žáky:

- k vzájemnému slušnému chování bez hrubostí a násilí
- ke snaze si mezi sebou pomáhat, uznávat se, oceňovat snahu druhého
- ke snaze o co nejlepší plnění svých povinností

Kompetence pracovní

Učitel se zaměřuje na :

- dosažení zručnosti a obratnosti žáků
- udržování pořádku, systém v ukládání pomůcek a nářadí
- dodržování zásad bezpečnosti

Kompetence digitální

Učitel se zaměřuje na :

- využívání digitálních pomůcek při výuce

Výchova ke zdraví

Časová dotace:

6. a 9. ročník - 1 hodina týdně

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce, týmová práce. Žáci používají pracovní listy, odbornou literaturu, různé odborné pomůcky, nástěnné obrazy, internet, digitální technika...), do výuky jsou zařazeny, besedy, filmy, exkurze.

- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích

6. a 9. ročník

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
Vztahy mezi lidmi a formy soužití	<ul style="list-style-type: none"> ❖ respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě ❖ vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> - vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek
Změny v životě člověka a jejich reflexe	<ul style="list-style-type: none"> ❖ respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví ❖ respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování 	<ul style="list-style-type: none"> - dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny - sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost - promiskuita;

		problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity
Zdravý způsob života a péče o zdraví	<ul style="list-style-type: none"> ❖ vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí ❖ dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky ❖ uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc ❖ samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím 	<ul style="list-style-type: none"> - výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota - tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim - ochrana před přenosnými chorobami základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty - ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	<ul style="list-style-type: none"> ❖ uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování 	<ul style="list-style-type: none"> - stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti

	<p>při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní ❖ vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační ❖ obrany proti manipulaci a agresi ❖ projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc ❖ uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových ❖ situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 	<ul style="list-style-type: none"> - auto-destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu) - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci - bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) - manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt - ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní
--	---	--

		úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí
Hodnota a podpora zdraví	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> - celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie - podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví
Osobnostní a sociální rozvoj	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní zodpovědnost ve prospěch podpory zdraví ❖ Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, 	<ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity - seberegulace a sebe organizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování - psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech - mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní

		naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování
--	--	--

Změna učebních osnov vyhrazena.

Tělesná výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časová dotace:

6. – 9. ročník – 2 hodiny týdně

Výuka probíhá v dobře vybavené tělocvičně, na prostranství před školou (atletika) a na fotbalovém hřišti TJ Březno.

Spojujeme 6. – 7. ročník a 8. – 9. ročník, zvláště chlapci a dívky.

Tělesná cvičení pro Zdravotní TV jsou zařazována do běžných vyučovacích hodin TV.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Základní vzdělávání ve zdravotní tělesné výchově tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- ochranu zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit
- u jednotlivých tělesných aktivit dodržovat zásady bezpečnosti
- rozpoznání jednotlivých druhů sportů
- používání správného názvosloví, dodržování sportovního chování a stanovených pravidel
- samostatné organizování drobných soutěží a turnajů

V každém ročníku se zaměřujeme na tři základní okruhy:

- 1) lehká atletika (běhy, skoky, hody, vrhy, šplh)
- 2) gymnastika (hrazda, kladina, kruhy, přeskok, prostná)
- 3) hry (košíková, kopaná, odbíjená, házená, florbal, sálová kopaná)

V každém ročníku se náplň témat mění v závislosti na rostoucí výkonnosti žáků.

Do výuky tělesné výchovy je také zařazen lyžařský kurz, který se uskutečňuje v případě zájmu žáků. Snažíme se ho každoročně do výuky zařadit.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vyhledávání vhodných způsobů, metod a strategie pro vykonání pohybových úkolů
- cílené rozvíjení pohybové aktivity i mimo vyučování
- užívání odborné terminologie – tělovýchovné názvosloví
- samostatné získávání aktuálních informací z oblasti sportu
- realizace pravidelného pohybového režimu
- vedeme žáky k poznávání vlastních pohybových schopností a k jejich individuálnímu rozvoji
- navozujeme situace, aby si žáci uvědomovali souvislost mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- systematicky sledujeme vývoj fyzické zdatnosti žáků

Kompetence k řešení problémů

- využívání vlastního úsudku a zkušeností k řešení problémů
- organizování soutěží na úrovni třídy nebo školy
- reagování a vytváření variant řešení vzniklých situací
- schopnost vlastního rozhodnutí při řešení problémů s ohledem na zdraví svoje i svých spolužáků
- vedeme žáky k přemýšlení o problémech při ovládnutí cviku, sportovního prvku
- hledáme tréninkové cesty, které vedou k jeho zvládnutí
- monitorujeme, jak žáci hledají a zvládají vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

Kompetence komunikativní

- výstižné, srozumitelné a kultivované vyjadřování při komunikaci s učitelem či skupinou
- vhodná reakce na rady a připomínky učitele
- znalost významu signálů, zvuků a gest učitele v pozici rozhodčího nebo trenéra a schopnost adekvátní reakce
- připravujeme žáky na přijímání a konání kompromisů
- otevíráme prostor pro diskusi (o taktice družstva, správnosti rozhodnutí, fair play...)
- pořizujeme záznamy a obrazové materiály ze sportovní činnosti a společně materiál se žáky analyzujeme
- podporujeme pozitivní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- spolupráce s ostatními na dosažení společného cíle (vstřelení branky, vyřešení zadaného problému)
- akceptování přidělené role v týmu a snaha přispět k co nejlepšímu společnému výsledku
- prokazování respektu učiteli, ostatním členům skupiny, ale i protivníkovi
- rozvíjené zdravé sebedůvěry, koriguje jednání přispívající k pocitu sebeúcty
- vedeme žáky k dodržování pravidel fair play
- prezentujeme a podporujeme myšlenky olympijského hnutí
- rozvíjíme spolupráci uvnitř kolektivu družstva
- dohlížíme na rozdělování a přijímání úkolů uvnitř družstva

Kompetence občanské

- uvědomění si vlastních cílů a hodnot, ale i pochopení pro situaci ostatních
- aktivní vystupování proti nepřiměřenému psychickému i fyzickému zacházení a útlaku
- respektování obecně přijímaných principů (zákony, školní řád, bezpečnostní pokyny, společenské normy,...) ve škole i mimo ni
- rozhodnost a zodpovědné chování při organizaci sportovních aktivit, v krizových situacích ohrožujících zdraví a život člověka
- podporujeme aktivní sportování
- objasňujeme žákům nutnost potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách
- nacvičujeme první pomoc při úrazech

- vedeme žáky k aktivní ochraně zdraví (škodlivost drog, obezity, nezdravého životního stylu...)

Kompetence pracovní

- šetrné zacházení s materiálním vybavením a zařízením a dodržování vymezených pravidel
- přizpůsobování se i ve změněných nebo obměněných pracovních podmínkách
- neustále připomínáme nutnost dodržování pravidel ve sportu i v celém životě
- vyhledáváme možná rizika při pohybových činnostech a hledáme cesty jejich minimalizace
- zpracováváme a prezentujeme naměřené výkony
- pochvalou a povzbuzováním vedeme žáky k lepším výkonům a pozitivnímu vztahu k práci

Kompetence digitální

- Využití digitální techniky

Konkrétní zařazení průřezových témat ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova není.

6. – 9. ročník

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
Činnosti ovlivňující zdraví	<ul style="list-style-type: none"> ❖ aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem ❖ samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím ❖ odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší ❖ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců - zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením - prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení - správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, první pomoc, odsun raněného
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	<ul style="list-style-type: none"> ❖ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech ❖ uvědomuje si význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností a herní tvořivosti ❖ zvládá konkrétní hry s pravidly a dovede je využívat ❖ dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování ❖ zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a umí je využít v základních kombinacích i v utkání podle pravidel ❖ chápe základní role a hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání, uplatňuje zásady fair play hry 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity - gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí - estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance - úpoly – základy sebeobrany - atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí - sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie (košíková, přehazovaná, volejbal, kopaná, házená, florbal) - turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti

		<p>silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce</p> <p>-přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla</p> <p>- další (i netradiční) pohybové</p>
<p>Činnosti podporující pohybové učení</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu ❖ naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu ❖ dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji ❖ rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora ❖ sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí ❖ zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže 	<p>- komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech</p> <p>- organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování</p> <p>- historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta</p> <p>- pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží</p> <p>- zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p> <p>- měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování</p>

Zdravotní tělesná výchova

VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> ❖ uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení ❖ zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení 	<p>Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení -základní druhy oslabení jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti</p> <p>Speciální cvičení - oslabení podpůrně pohybového systému - oslabení vnitřních orgánů - oslabení smyslových a nervových funkcí</p> <p>Všestranné rozvíjející pohybové činnosti - pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení</p>

Změna učebních osnov vyhrazena.

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Člověk a svět práce

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časová dotace:

6. – 9.ročník - 1 hodina týdně

Výuka probíhá v kmenové učebně, učebně dílen a keramiky.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy jsou vybrány tematické okruhy svět práce, pěstitelství a chovatelství, příprava pokrmů, provoz a údržba domácnosti a práce s technickými materiály.

Pracovní činnosti v 8. - 9.ročníku jsou převážně zaměřeny na získání základních pracovních dovedností a návyků z oblasti Svět práce - zaměřeno a volbu povolání.

Cíl :

- vypěstovat u žáků dovednosti při rozhodování o důležitých životních krocích a plánování budoucnosti
- orientovat se v důležitých profesních informacích spojených s výběrem povolání
- možnost praktickými činnostmi v různých situacích vnímat význam dalšího studia a celoživotního učení
- přiblížit charakteristické znaky konkrétních povolání
- zvažovat vhodnost od vybraného materiálu, pracovního postupu, organizace práce... až po volbu oboru vzhledem ke svým vlohám a profesním předpokladům.
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci
- žáci vnímají nejrůznější problémové situace, mají možnost pochopit problém
- Při činnostech v hodinách formulují a vyjadřují své myšlenky a názory, jsou vedeni vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně
- Během většiny hodin výuky mají možnost žáci účinně spolupracovat ve skupině, vytvářejí si pravidla práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňují kvalitu společné práce

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k řešení problému

Učitel

- zadává úkoly, pokusy tak, aby žáci využili vlastní úsudek a zkušenost a naplánovali způsob řešení problému, sledovali vlastní pokrok při sebezdokonalování.

Kompetence sociální

Učitel

- volí práci ve skupinách, kde žáci vytváří a dodržují pravidla práce v týmu, čerpají poučení z toho, co druzí dělají.
- vede žáky k pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Kompetence k učení

Učitel

- zadává úkoly obecně užívanými termíny
- vede žáky k samostatnému pozorování a experimentování, k porovnávání výsledků práce.
- učí žáky využívat získané dovednosti k vytváření vztahu potřebnému k plnohodnotnému soužití a vede je ke kvalitní spolupráci s ostatními.

Kompetence komunikativní

Učitel

- učí žáky využívat získané dovednosti k vytváření vztahu potřebnému k plnohodnotnému soužití
- vede žáky ke kvalitní spolupráci s ostatními.

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky, aby využívali bezpečně a účinně nástroje a materiály
- využívali znalosti v jednotlivých oblastech k přípravě na svou budoucnost.

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k respektování druhého
- vede žáky k zodpovědnosti a ochraně svého zdraví i zdraví ostatních.

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k využívání digitálních pomůcek při výuce

6.– 9.ročník

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
Práce s technickými materiály	<ul style="list-style-type: none"> ❖ provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ❖ řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ❖ organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ❖ užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku ❖ dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím ❖ poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - jednoduché pracovní operace a postupy - organizace práce, důležité technologické postupy - technické náčrty a výkresy, technické informace, návody - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla

TÉMA	VÝSTUPY	UČIVO
Svět práce	<ul style="list-style-type: none"> ❖ orientuje se v pracovních činnostech vybraných oblastí ❖ posoudí své možnosti v oblasti profesní orientace ❖ využije profesní informace pro výběr vhodného vzdělávání ❖ zná důležitá práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů ❖ prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při vstupu na trh práce 	<ul style="list-style-type: none"> - trh práce – povolání, druhy pracovišť - prac.prostředky, charakter a druhy prac. činností, požadavky kvalifikační, zdravotní, osobní - volba profesní orientace - osobní zájmy, tělesný a duševní stav, sebehodnocení, využívání poradenských služeb - možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby - zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů

		- podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání
Provoz a údržba domácnosti	<ul style="list-style-type: none"> ❖ provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví ❖ ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů ❖ správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí běžnou drobnou domácí údržbu ❖ dodržuje základní bezpečnostní a hygienická pravidla a předpisy ❖ poskytne první pomoc při úrazu, včetně při úrazu elektrickým proudem 	<p>- finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti</p> <p>- elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu,</p> <p>- nebezpečí úrazu elektrickým proudem</p>

Změna učebních osnov vyhrazena.

7. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

- snaha vytvářet příznivé sociální, emocionální i pracovní klima;
- nedopustit, aby žáci byli rozdělováni na úspěšné a neúspěšné, schopné a neschopné;
- spoluvytvářet pravidla (způsoby i kritéria) pro průběžné hodnocení žáků na úrovni ŠVP;
- volit takové prostředky hodnocení, které poskytnou žákovi a jeho rodičům zpětnou vazbu;
- při hodnocení zohledňovat vzdělávací potřeby a možnosti žáků;
- snažit se omezovat motivaci známkou
- umožnit žákům v jednotlivých třídách, aby se mohli spolupodílet na vytváření konkrétních pravidel práce i na stanovení jasných kritérií hodnocení
- žákům vždy zdůrazňovat proč a s jakým cílem se konkrétní dovednosti učí, jak využijí získané znalosti a dovednosti v praxi;
- hodnotit tak, aby se jako prostředek vyloučilo vzájemné porovnávání žáků;
- průběžně vyhodnocovat, zda jsou kritéria průběžného hodnocení vhodně nastavena tak, aby umožnila žákovi, aby sám reálně hodnotil své výsledky;
- učit žáky posuzovat vlastní pokrok a kriticky hodnotit výsledky svého učení, vést žáky k zamyšlení nad možnými způsoby zlepšení vlastních výsledků;
- umožnit žákům, aby mohli při jakémkoliv neúspěchu na vlastní žádost provést opravu;
pomalejším žákům umožnit, aby – pokud sami chtějí – mohli dopracovat mimo vyučování to, co nestihli ve škole

Kritéria vycházejí z toho, co má žák umět - co jsou očekávané výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech. Při hodnocení rozvoje klíčových kompetencí, kterými jsou dovednosti komplexní povahy je nutné více se zamýšlet nad tím, co a jak budeme hodnotit. Tyto dovednosti totiž nelze vždy kvantifikovat, je ale potřeba sledovat jejich rozvoj.

Způsoby hodnocení

-sebehodnocení - žáci mají za úkol ohodnotit své výsledky . Jejich hodnocení okomentuje pedagog. **-hodnocení skupinové práce** - nutí učitele k většímu zapojení dětí do hodnocení, než je tomu při frontální práci. Hodnotit nejen samotné skupiny, ale i jednotlivce vzájemně, dále jednotlivci hodnotí sami sebe v rámci skupiny a na závěr může být výsledek práce jedné skupiny ohodnocen ostatními skupinami a učitelem.

Hodnotící nástroje

- **Rozhovor** - pravidelná výměna názorů mezi učiteli, žáky a rodiči nejčastěji při konzultačních hodinách, ale i jindy podle potřeby
- **Diskuse** - pravidelná zpětná vazba v jednotlivých třídách, hodnotí se práce jednotlivců i celých skupin

hodnocení známkou na vysvědčení

Na základě takto široce pojatého komplexního hodnocení práce žáků učitel hodnotí žáky známkami. Naším cílem však je, aby známka byla už jen konečným číselným vyjádřením stavu, který dítě i rodič znají z průběžného široce pojatého popisného hodnocení.

Hodnocení známkou musí vycházet z jasných a konkrétních kritérií, na jejichž základě bude moci hodnotit své výsledky sám žák i jeho rodiče. Cílem hodnocení je poskytnout okamžitou zpětnou vazbu tak, aby jejím prostřednictvím bylo možno dosahovanou úroveň průběžně nejenom sledovat, ale i zvyšovat a motivovat

žáka k práci na jeho osobní maximum. Součástí hodnocení žáka učitelem by měly být individuálně sdělované konkrétní návrhy a postupy, které by mohly vést ke zlepšení výsledků.

slovní hodnocení na vysvědčení

- hodnocení výsledků vzdělávání žáka může být hodnoceno i slovně nebo kombinací obou způsobů; při slovním hodnocení žáka musí být zřejmá úroveň vzdělání žáka, kterou dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným ve školním vzdělávacím plánu jednotlivých předmětů, zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a označení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat

- o použití tohoto hodnocení rozhodne ředitel školy na základě návrhu učitele a souhlasu zástupce žáka; přechází-li žák na jinou školu, je klasifikován podle stupnice hodnocení

Alespoň dvakrát v průběhu každého pololetí školního roku je žákům předávána komplexní informace o úrovni osvojení očekávaných výstupů v daném období formou klasifikace do žakovské knížky. Zároveň každý učitel provede slovní hodnocení se žákem a rodiči a přiměřeně věku žáka i jeho sebehodnocení. Učitel doporučí, na jaký očekávaný výstup se má žák zaměřit nebo například vyjádření ocenění pokroku, píle a úsilí žáka v daném období, ocenění plnění úkolů apod.

Na požádání se může vypracovat slovní hodnocení formou písemnou u žáků se specifickými poruchami učení.

Klasifikační řád je vypracován na základě školského zákona 561/2004 Sb., o předškolním, základním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a vyhlášky č. 27/2016 Sb. MŠMT ČR k vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami poruchami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

zásady klasifikace

- výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným ve školním vzdělávacím programu jednotlivých předmětů, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka
- klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon při hodnocení, průběžné i celkové klasifikace pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi
- při celkové klasifikaci přihlíží učitel žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici
- hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je:
 - a) jednoznačné
 - b) srozumitelné
 - c) srovnatelné s předem stanovenými kritérii

- d) věcné
- e) všestranné
- hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu
- klasifikační záznamy musí být tzv. „doložitelné“ – pedagog musí být schopen doložit, jak k výsledné klasifikaci dospěl, předložit laboratorní práce, diktáty, čtvrtletní práce atd.
- každé pololetí se žákovi vydává vysvědčení, za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení

stupně hodnocení a klasifikace

prospěch

výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a povinně volitelných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- na prvním stupni (I. – V. třída) se při hodnocení žáka použije pro zápis stupně hodnocení číslice za každý předmět, v prvním pololetí první třídy nelze hodnotit jedinou známkou
- na druhém stupni se při hodnocení žáka použije slovní označení stupně hodnocení
 - a) 1 – výborný
 - b) 2 – chvalitebný
 - c) 3 – dobrý
 - d) 4 – dostatečný
 - e) 5 – nedostatečný

chování

chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí těmito stupni:

- a) 1 – velmi dobré
- b) 2 – uspokojivé
- c) 3 – neuspokojivé

Celkový prospěch a hodnocení

Hodnocení žáka na vysvědčení musí vystihnout úroveň rozvoje, kterého žák dosáhl ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých vzdělávacích oblastí v daném pololetí školního roku. Hodnocení je všestranné, postihuje všechny vyučované předměty.

Platí pro první i druhý stupeň.

- a) prospěl(a) s vyznamenáním
- b) prospěl(a)
- c) neprospěl(a)

prospěl(a) s vyznamenáním – není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 1 písm.

prospěl(a) – není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný – nebo odpovídajícím slovním hodnocením

neprospěl(a) – je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím školním hodnocením

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) pracoval(a) úspěšně
- b) pracoval(a)

Do vyššího ročníku postupuje žák, který při celkové klasifikaci na konci druhého pololetí nebo při opravných zkouškách dosáhl stupně hodnocení alespoň „prospěl“.

Výstupní hodnocení:

V posledním roce plnění povinné školní docházky vydá škola žákovi výstupní hodnocení o tom, jak žák dosáhl cílů vzdělávání stanovených v § 44 Školského zákona 561/2004 Sb. V pátém a sedmém ročníku základního vzdělávání vydá škola výstupní hodnocení žákovi, který se hlásí k přijetí ke vzdělávání ve střední škole. V případě podání přihlášky k přijetí do oboru vzdělání, v němž je jako součást přijímacího řízení stanovena rámcovým vzdělávacím programem talentová zkouška, je žákovi vydáno výstupní hodnocení do 30. října.

Hlavním obsahem výstupního hodnocení je vyjádření o dosažené výstupní úrovni vzdělání ve struktuře vymezené Školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Dále obsahuje výstupní hodnocení žáka vyjádření o:

- možnostech žáka a jeho nadání
- předpokladech pro další vzdělávání nebo pro uplatnění žáka
- chování žáka v průběhu povinné školní docházky
- dalších významných skutečnostech ve vzdělání žáka

Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

- a) podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
 - soustavným diagnostickým pozorováním žáka
 - soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování

- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové)
 - kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami
 - analýzou výsledků činnosti žáka
 - konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a zdravotnických služeb
 - rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka
- b) žáci musí mít z každého předmětu dostatečné množství známek (za ústní a písemné projevy) jejich počet se liší podle typu předmětu a jeho týdenní hodinové dotace; známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období
- c) nepřipustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech; výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa
- d) učitel oznamuje výsledek každé klasifikace, kterou zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů; po ústním zkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě; výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů; učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci zástupcům žáka, a to zejména prostřednictvím žákovské knížky – současně se sdělováním známek žákům; nedělí známky na důležité a méně důležité
- e) kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích
- f) o termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem; ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy; v jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru; dodržování této zásady sleduje třídní učitel
- g) učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získávání známek (ústní zkoušení, písemné ...); v případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy
- h) klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu; při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázně, dočasné umístění v ústavech ..) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu neprezkušuje
- i) na konci klasifikačního období před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů číslíci výsledky celkové klasifikace do klasifikačního archu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.
- j) zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v každém čtvrtletí
- k) informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo konzultačních hodinách, na které jsou rodiče písemně zváni; rodičům, kteří se nemohli dostavit ve školou určeném termínu, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace; údaje o klasifikaci a hodnocení žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně
- l) v případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem
- m) pokud je klasifikace stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci odvolat – (tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.10. dalšího školního roku); opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům

- n) třídní učitelé a výchovný poradce jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučeními psychologických vyšetření lékařů, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů; údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv výchovného poradce na pedagogických radách
- o) ředitel školy může ze zdravotních nebo jiných závažných důvodů uvolnit žáka na žádost jeho zákonného zástupce zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu; zároveň určí náhradní způsob vzdělávání žáka v době vyučování tohoto předmětu. V předmětu tělesná výchova ředitel školy uvolní žáka z vyučování na písemné doporučení registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost nebo odborného lékaře. Na první nebo poslední vyučovací hodinu může být žák uvolněn s souhlasem zákonného zástupce bez náhrady.

Klasifikace žáka

- a) žáci se klasifikují ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušného ročníku
- b) klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušný předmět
- c) v předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě; nedojde-li k dohodě, stanoví se výsledný klasifikační stupeň rozhodnutím ředitele školy
- d) při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období; stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období; výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známám, které žák získal a které byly sděleny rodičům

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření a praktických činností

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice, zákonitosti uceleně, přesně a plně chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů i zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něj projevuje samostatnost a tvořivost. A jeho ústní a písemný je správný, přesný, výstižný. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických i praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů i zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a praktických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a praktických činností je málo pohotový a má větší nedostatky.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák se požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a praktické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnost, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při úlevách, doporučených lékařem, klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky. Má zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním i kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

Klasifikace chování

1. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují a rozhoduje o ní ředitel školy. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování včetně dodržování školního řádu během klasifikačního období.

2. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka. K uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná. Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele a sníženou známkou z chování o jeden stupeň dopouští dalších přestupků.

Celkové hodnocení žáka

- a) do vyššího ročníku postupuje žák, který při celkové klasifikaci na konci druhého pololetí nebo při opravných zkouškách dosáhl stupně hodnocení alespoň prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů , z nichž byl uvolněn; do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci

prvního stupně opakoval ročník a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka

- b) nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí; není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí
- c) nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku; v období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník
- d) má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o **komisionální přezkoušení žáka**; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad; komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka
- komisi pro přezkoušení žáka jmenuje ředitel školy; komise je tříčlenná
 - předseda – kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy
 - zkoušející učitel – jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
 - přisedící – kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání
- výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení; výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním; výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením podle § 15 odst. 2 nebo stupněm prospěchu podle § 15 odst. 3; ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka; v případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení
- o přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy
- žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu; není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení
- konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem
- vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku
- e) žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen; to neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů
- f) ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti

- žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
- opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy
- žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku
- opravné zkoušky jsou komisionální; komisi jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad
- žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl; ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku; do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku
- v odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení podle § 52 odst. 4 na jiné základní škole; zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor

Výchovná opatření

- výchovná opatření jsou pochvaly a jiná ocenění k posílení kázně
- třídní učitel, ředitel školy, zástupce obce může žákovi po projednání v pedagogické radě udělit za mimořádný projev humánnosti, občanské a školní iniciativy, za záslužný nebo statečný čin, za dlouhodobou úspěšnou práci pochvalu nebo jiné ocenění (dále jen „pochvala“); ústní nebo písemnou pochvalu uděluje žákovi před kolektivem třídy nebo školy třídní učitel nebo ředitel školy; písemná pochvala se uděluje zpravidla formou zápisu do žakovské knížky, na zvláštním formuláři školy, výjimečně v doložce na vysvědčení; pochvaly a jiná ocenění se zaznamenávají do třídních výkazů
- opatření k posílení kázně žáků se ukládá za závažné nebo opakované provinění proti školnímu řádu; toto opatření předchází zpravidla před snížením stupně z chování; podle závažnosti provinění se ukládá některé z těchto opatření: napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy; třídní učitel může žákovi podle závažnosti provinění udělit napomenutí nebo důtku; udělení důtky neprodleně oznámí řediteli školy; ředitel školy uděluje důtku po projednání v pedagogické radě; napomenutí a důtky se udělují před kolektivem třídy nebo školy
- ředitel školy nebo třídní učitel oznámí důvody udělení výchovného opatření písemně prokazatelným způsobem zástupci žáka; opatření se zaznamenává do katalogového listu žáka, nezaznamenává se na vysvědčení

Klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- u žáků s podpůrnými opatřeními klade učitel důraz na projev žáka (písemný nebo ústní), ve kterém má předpoklady podat lepší výkon; při klasifikaci nevychází učitel z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl; to ale neznamená, že žák s podpůrnými opatřeními nesmí psát písemné práce; zákonní zástupci žáků s podpůrnými opatřeními diagnostikované odborným pracovištěm, mohou požádat ředitele školy o slovní hodnocení;
- žákům, u nichž jsou diagnostikovány podpůrná opatření, je nezbytné věnovat zvýšenou pozornost a péči
- pro zjišťování úrovně žakovských vědomostí a dovedností volí učitel takové druhy a formy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka; kontrolní práce a diktáty píše tito žáci po předchozí přípravě; v případě doporučení PPP nebudou psát diktáty vůbec

-klasifikace je provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat

-ředitel školy může povolit, aby byl pro žáka s podpůrnými opatřeními na doporučení odborných poraden (PPP, SPC) vypracován pro kterýkoliv předmět příslušnými vyučujícími individuální výukový plán, který se může radikálně lišit od výuky v daném postupném ročníku, přitom však bude žákovi poskytovat v příslušných předmětech ucelené a žákem zvládnutelné základy; vypracovávají se písemně na celý školní rok; všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován;

Hodnocení nadaných žáků

ředitel školy může na žádost rodičů a doporučení PPP mimořádně nadaného žáka přeradit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku; podmínkou přerazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat; obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy